

STEVEN ERIKSON

chromý bůh

+

PŘÍBĚH Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

Steven Erikson

CHROMÝ BŮH

PŘÍBĚH
Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

TALPRESS

Copyright © 2011 by Steven Erikson
Translation © 2012 by Dana Krejčová
Cover © 2011 by Steve Stone

First published as THE CRIPPLED GOD by Transworld Publishers,
a division of The Random House Group Ltd.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-570-0

Před mnoha lety to jeden muž zkusil s neznámým autorem a jeho prvním fantasy románem – románem, který už bez většího úspěchu oběhl několik nakladatelů. Bez něj, bez jeho víry a v následujících letech i jeho neochvějně oddanosti tomuto rozsáhlému počínu, by žádná „Malazská Kniha padlých“ nebyla. Bylo mou velkou výsadou pracovat od začátku do konce s jedním redaktorem, a *Chromého boha* proto s pokorou věnuji svému redaktorovi a příteli Simonu Taylorovi.

Poděkování

Můj největší dík patří následujícím lidem. Mým předčtenářům za jejich příhodné poznámky k rukopisu, který jsem jim strkal bez předchozího varování a nejspíš i v nevhodnou dobu: A. P. Canavanovi, Williamu Hunterovi, Hazel Hunterové, Barie Ahmedovi a Bowenovi Thomas-Lundinovi. A personálu v The Norway Inn v Perranarworthal, Mango Tango a Costa Coffee ve Falmouthu, kteří všichni svým způsobem k psaní tohoto románu přispěli.

Můj srdečný dík patří všem mým čtenářům, kteří (podle všeho) se mnou vytrvali po celou dobu až k desátému a závěrečnému dílu „Malazské knihy Padlých“. Naše dlouhé rozhovory mi byly potěšením. Co je tři a půl milionu slov mezi přáteli?

Totéž bych se mohl zeptat svých nakladatelů. Děkuji vám za vaši trpělivost a podporu. Nezkrotné zvíře je zkrocené a já slyším, jak jste si oddechli.

A nakonec chci vyjádřit svou lásku a vděk své manželce Clare Thomasové, která přetrpěla nejen tento román, ale i všechny předchozí. Myslím, že tě tehdy varovala tvoje matka, že vdát se za spisovatele je riskantní podnik...

KOLANSE

Osoby

Kromě těch v *Prachu snů*

MALAZANÉ

Himbl Troup
seržant Smutina
kaprál Drát
Koldokol
Splín
Ohořelej špagát

HOUPEČ

Ganoes Paran, vrchní pěst a pán balíčku
velemág Noto Nežit
Hurlochel
pěst Ryde Beud, žena
kapitán Ambroň, žena
říšský umělec Ormulogun
vojevůdce Mathok
tělesný strážce T'morol
Gumble

CHUNDRYLOVÉ

vdova Jastara

V CHARKANAS

seržant Cellows
kaprál Kleť
Šárl

TLAN IMASS: OSVOBOZENÍ

Urugal Tkadlec
Thenik Zničený
Beroke Tichý hlas
Kahlb Kradmý lovec
Halad Žebřinoš

TISTE ANDI

Nimander Golit
Spinnok Durav
Korlat, žena
Kloš
Desra, žena
Dathenar Kočka, žena
Nenanda

JAGHUTI: ČTRNÁCTKA

Gathras, žena
Sanad, žena
Varandas, žena
Haut
Suvalas, žena
Aimanan mistr Kápě

FORKKUL ASSAIL: ZÁKONNÍ INKVIZITÓŘI

Velebnost, žena
Klidnost
Rovnost, žena
Pokojnost
Pilnost
Věrnost
Nadhled
Klidnost, žena
Protikladnost
Svoboda, žena
Vážnost

ZKALENÍ: KASTY NIŽŠÍCH ASSAILŮ

Omyl
Nárok
Hestand
Festian
Kessgan
Trissin
Melest
Hagraf

TISTE LIOSAN

Kadagar Fant
Aparal Žár
Iparth Erule
Gaelar Throe
Eldat Pressan

OSTATNÍ

Absi
Spultatha, žena
K'rul
Kaminsod
Munug
Silanah
Apsal'ara, žena
Tulas Održený
D'rek
Gallimada
Korabas

ΚΝΙΗΑ ΙΕΘΝΑ

„ΒΥΛ ΤΟ ΒΟJΆΚ“

Jsem znám
v náboženství běsů.
Uctívejte mě jako kaluž
krve na svých rukou.
Pijte ze mne zhluboka.
Je to prudký hněv,
jenž vře a pálí.
Vaše nože byly malé,
ale bylo jich mnoho.

Jsem jmenován
v náboženství běsů.
Uctívejte mne svými
ledabylými seký
ještě dlouho po mé smrti.
Je to píseň snů
rozpadlých v popel.
Vaše tužby překypovaly,
ale nyní zejí prázdnotou.

Jsem utopen
v náboženství běsů.
Uctívejte mne až na
smrt a až po
hromadu kostí.
Nejčistší kniha
je ta nikdy neotevřená.
Žádné tužby nezůstaly nenaplněny
v ten chladný, posvátný den.

Jsem nalezen
v náboženství běsů.
Uctívejte mne
proudem kleteb.
Tento hlupák měl víru
a ve snech plakal.
My však kráčíme pouští
otřásání obviňováním,
kde žádný muž nehladoví
s nenávisť v kostech.

Básníková noc i.iv, Malazská kniha Padlých

Kel Tath

KAPITOLA JEDNA

Pokud nikdy neobjevíš
světy v mé mysli,
tvůj pocit ztráty
bude jen malou lítostí
a cestou na to zapomeneme.
Vezmi, co je ti dáno,
a odvráť tu zkřivenou tvář.
Nezasloužím si to,
ať je pláž tvého soukromého
pobřeží sebevíc úzká.
Uděláš-li vše, co je v tvých silách,
podívám se ti do očí.
To ten svazek šípů v pěsti,
těm já nevěřím,
jak se na mne usmívají.
Nesetkáváme se ve smutku
či nějakém jiném šití
překlenujícím jizvy.
Netančili jsme na stejném
tenkém ledě
a svůj soucit s tvými problémy
dávám ze své vůle bez myšlenek
na vzájemnost či vyrovnání.
Je to jen slušnost, nic víc.
I to je však
mnohým cizí.
Přijdou však tajemství,
jež ti vždy unikala,
a já bych si to ani nepřál jinak.
Všechny mé šípy jsou zakopány
a písečný pás je široký
a všechno soukromé
chladne, přišpendleno na oltář.

Dokonce i kapky jsou pryč,
to dítě chtění
s myslí plnou světu
a se zrudlými slzami.
Dny, kdy se cítím smrtelníkem, nenávidím.
Ty dny v mých světech
jsou tam, kde žiju navěky,
a pokud snad úsvit dorazí,
já probudím se do jeho světla
jako člověk znovuzrozený.

Básníková noc iii.iv
Malazská kniha Padlých
Kel Tath

Kotilion vytáhl dvě dýky. Zrak mu padl na čepele. Začerněné železo jako by vířilo, dvě cínové řeky stékající přes dolíčky a rýhy. Okraje byly zubaté, jak zbroj a kost zpomalily bodnutí. Ještě chvíli si prohlížel bledý odraz odporné oblohy. „Nehodlám vysvětlovat vůbec nic,“ prohlásil a vzhlédl. „Je to jasné?“

Oslovený nebyl schopen se jakkoliv tvářit. Spánkové, lícní a čelistní kosti pokrývaly jen cáry zetlelých šlach a pruhy kůže. V očích nebylo nic, vůbec nic.

Kotilion nicméně usoudil, že je to lepší než znuděná nedůvěra. Té už měl opravdu plné zuby. „Pověz mi,“ pokračoval, „co si myslíš o tom, co tady vidíš? Je to zoufalství? Panika? Selhání vůle, nějaký nevyhnutelný úpadek rozpadající se do neschopnosti? Věříš v selhání, Pomezíčníku?“

Zjevení chvíli mlčelo, než promluvilo zlomeným, drsným hlasem. „Nemůžeš být tak... opovážlivý.“

„Ptal jsem se tě, jestli věříš v selhání. Protože já v něj nevěřím.“

„I kdybys uspěl, Kotilione. Nade všechno očekávání, dokonce nad veškerou *touhu*. Oni budou stejně mluvit o tvém selhání.“

Kotilion vrátil dýky do pochev. „Víš, co si můžou.“

Zjevení naklonilo hlavu na stranu a pramínky vlasů se zhouply a zavlály. „Nadutost?“

„Způsobilost,“ odsekl Kotilion. „Pochybuji o mně jen na vlastní nebezpečí.“

„Neuvěří ti.“

„Mně je to jedno, Pomezíčníku. Tak to je.“

Když vykročil, nepřekvapilo ho, že ho nemrtvý strážce následuje. *Tohle už tu bylo.* Při každém kroku zvířovali prach a popel. Vítr sténal, jako by byl polapený v kryptě. „Už je skoro čas, Pomezičníku.“ „Já vím. Nemůžeš vyhrát.“

Kotilion se zastavil a pootočil se. Předvedl zničený úsměv. „To ale ještě neznamená, že musím prohrát, ne?“

Prach se za ní zvedal a vířil. Od ramen se jí táhly desítky příšerných řetězů: kosti pozohýbané do nepravidelných ok, prastaré kosti tisíce odstínů od bílé po tmavohnědou. Každý řetěz tvořily desítky těl, znetvořené lebky s vlasy, spojené páteře, dlouhé kosti, chřestící a klapající. Táhly se za ní jako tyranův odkaz a zanechávaly ve vyprahlé půdě zašmodrchané předivo brázd na celé lígy daleko.

Nezpomalila, krok měla stejně pravidelný jako slunce ploužící se k obzoru před ní, stejně neúprosný jako temnota, která ji předbíhala. Ironie jí byla lhostejná, stejně jako hořká pachuť neuctivého výsměchu, jež umí tolik štípat na patře. Byla v tom pouze nezbytnost, ten nejhladovější z bohů. Poznala uvěznění. Vzpomínky zůstávaly jasné, ale nebyly to vzpomínky na zdi krypty a neosvětlené hrobky. Byla tam tma a také tlak. Hrozný, nesnesitelný tlak.

Šílenství bylo démonem a žilo ve světě bezmocné touhy, nesplněných přání, ve světě bez předsevzetí. Šílenství, ano, toho démona poznala. Smlouvali o mince bolesti a ty mince pocházely z nevyčerpatelné pokladnice. Ona takové bohatství poznala.

A tma ji stále pronásledovala.

Šla dál, tvor s lysou lebkou, kůží barvy vyběleného papýru, příliš dlouhými údý pohybuujícími se s tajemným půvabem. Okolní krajina byla pustá, všude jen samá rovina, pouze vepředu natahovala váhavě spár podél obzoru řada bezbarvých kopců.

Nesla si s sebou své předky a ti sborově chřestili. Nenechala za sebou nikoho. Každá hrobka její pokrevní linie nyní zela prázdnotou, dutá jako lebky, jež vyloupila z jejich sarkofágů. Ticho neustále hovořící o nepřítomnosti. Ticho bylo nepřítelem života a ona ho nehodlala snášet. Ne, oni mluvili tlumeným, skřípavým vrzáním, její dokonalí předkové, a byli hlasy její soukromé písně, udržující toho démona na uzdě. Ona už s dohodami skoncovala.

Věděla, že kdysi dávno se světy – bleďé ostrovy v Propasti – hemžily tvory. Jejich myšlenky byly tupé a jednoduché a kromě nich tu byla jen tma, propast nevědomosti a strachu. Když se v tom zmateném přítomí probudily první záblesky, se zablikáním se rychle rozsvítily a hořely jako ohně. Mysl se však neprobouzela k náporu slávy.

Ani krásy, dokonce ani lásky ne. Neprobírala se se smíchem či vítězstvím. Ty ohně, probouzející se k životu, všechny náležely jedné a jediné věci.

První slovo vědomí znělo *spravedlnost*. Slovo krmící rozhořčení. Slovo dodávající sílu vůli změnit svět a všechny jeho kruté okolnosti, slovo mající přinést spravedlivost do surové hanebnosti. Spravedlnost, planoucí životem v černé půdě lhostejné přírody. Spravedlnost poutající rodiny, budující města, vynalézající a bránící, vytvářející zákony a zákazy, překovávající neukázněnou bojovnost bohů v náboženství. Všechny předepsané věrouky vystupovaly a rozvětvovaly se z toho jediného kořene a ztrácely se v oslepující obloze.

Ona a její druh však zůstávali ovinuti kolem základny toho obrovského stromu, zapomenutí, rozmačkaní. A na svém místě pod kameny, připoutání ke kořenům a černozemi, byli svědky zkázy spravedlnosti, ztráty jejího významu, její zrady.

Bohové a smrtelníci překrucovali pravdy, svými činy pošpinili to, co kdysi bývalo čisté.

Nuže, konec se blížil. *Konec, moji milí, přichází*. Nebudou žádné další děti vycházející z kostí a trosek, aby znovu vybudovaly to, co bylo ztraceno. Nakonec, byl mezi nimi aspoň jediný, kdo nesál z prsu zkaženosti? Ano, krmili své vnitřní ohně, ale křečkovali světlo a teplo, jako by spravedlnost patřila jen a pouze jim.

Byla tím zděšena. Překypovala opovržením. Spravedlnost v ní byla žhoucí a ten oheň den za dnem sílil, jak z bídného srdce Chromého boha vytékaly nekonečné proudy krve. Dvanáct čistých zůstalo a krmilo se. Dvanáct. Možná tu byli další, ztracení na odlehlých místech, ale ona o nich nevěděla. Ne, tento tucet se stane tváří poslední bouře, a na předním místě mezi všemi bude ve středu té bouře stát ona.

Kdysi dávno dostala jméno právě k tomuto jedinému účelu. Forkrul Assail byli opravdu trpěliví. Nicméně trpělivost sama byla jen jednou z mnoha ztracených ctností.

Řetězy z kostí se za ní táhly, když Klidnost kráčela plání a za ní skomíralo denní světlo.

„Bůh nás zklamal.“

Aparal Žár se trásl a dělalo se mu zle od žaludku, jak mu žilami proudilo cosi studeného a cizího. Zařal zuby, aby potlačil strohou odpověď. *Tato pomsta je starší než libovolný důvod, jaký si vymyslíš, a bez ohledu na to, kolikrát ho vyslovíš nahlas, Synu světla, lži a šílenství se otevírají jako květiny ve slunečním světle. A já před sebou vidím jen jasně rudá pole, táhnoucí se na všechny strany.*

Tohle nebyla jejich bitva ani jejich válka. *Kdo vlastně vytvořil ten zákon, podle něhož musí potomek převzít meč svého otce? A milý otče, opravdu jsi to chtěl takhle? Copak ona neopustila svého chotě a nevezala si tebe? Copak jsi nám nekázal mír? Neříkal jsi nám, že my děti musíme být jednotny pod nově zrozenou oblohou vašeho spojení?*

Jaký zločin nám přivodil tohle?

Ani si nevzpomínám.

„Cítil jsi to, Aparale? Tu sílu?“

„Cítím ji, Kadagare.“ Poodešli stranou od ostatních, ale ne tak daleko, aby unikli žalostnému křiku, vrčení ohařů či spalujícímu dechu chladu, jenž proudil přes rozlámané skály v přízračných proudech a opíral se jim do zad. Před nimi se zvedala pekelná překážka. Stěna uvězněných duší. Navěky padající vlna zoufalství. Zíral na ty vytrěštěné tváře za skvrnitým závojem, prohlížel si tu neskrývanou hrůzu v jejich očích. *Ty jsi byl přece stejný, ne? Nevěděl jsi, co si počít se svým dědictvím, těžkou čepel jsi jen obracel v ruce.*

Proč bychom měli platit za cizí nenávisť?

„Co ti dělá starosti, Aparale?“

„Nevíme, proč je náš bůh nepřítomen, můj pane. Bojím se, že je od nás troufalé hovořit o jeho selhání.“

Kadagar Fant chvíli mlčel.

Aparal zavřel oči. Neměl nic říkat. *Nikdy se nepoučím. K vládě se dostal krvavou cestou a louže v blátě se dosud rudě lesknou. Kadagar stále působil tvrdým dojmem. Tato květina se chvěje v neviditelném větru. Je nebezpečný, tak velice nebezpečný.*

„Kněží hovořili o podvodnících a šejdřích, Aparale.“ Kadagar mluvil vyrovnaně, jeho hlas postrádal veškerou modulaci. Tento tón používal, když byl vzteky bez sebe. „Který bůh dovolí něco takového? Jsme opuštěni. Cesta před námi nepatří nikomu jinému – a my si můžeme vybrat.“

My. Ano, mluvíš za nás za všechny, i když se krčíme před vlastní zpovědí. „Odpusť mi má slova, můj pane. Není mi valně – ta chuť –“

„V této věci nemáme na vybranou, Aparale. Nevolno ti je z hořké chuti jeho bolesti. To přejde.“ Kadagar se usmál a poplácal ho po zádech. „Chápu tvou chvilkovou slabost. Zapomeneme nyní na tvé pochybování, ano? A už se o něm nikdy nezmíníme, nakonec jsme přátelé, a já bych byl skutečně nešťastný, kdybych tě musel označit za zrádce. Postavit tě k Bílé hradbě... poklekl bych a plakal, příteli. Opravdu.“

Aparalem projela křeč neznámého vzteku a on se zachvěl. *Do Propasti! Hřívno chaosu, cítím tě!* „Můj život patří tobě, můj pane.“

„Pane světla!“

Aparal se obrátil, stejně jako Kadagar.

Potácel se k nim Iparth Erule. Z úst mu crčela krev a vytřeštěné oči upíral na Kadagara. „Můj pane, Uhandahl, jenž se napil jako poslední, právě zemřel. On – on *si sám rozerval hrdlo!*“

„Je tedy dokonáno,“ odušil Kadagar. „Kolik?“

Iparth si olízl rty a viditelně sebou nad tou chutí trhl. „Ty jsi první ze třinácti, pane.“

Kadagar kolem něj s úsměvem prošel. „Kessobahn ještě dýchá?“

„Ano. Prý může cedit krev celá staletí –“

„Ale ta krev je nyní jedem.“ Kadagar kývl. „Rána musí být čerstvá, moc čistá. Třináct, říkáš. Výborně.“

Aparal zíral na draka přibitého ke svahu za Erulem. Obrovské oštěpy přibodnuté k zemi byly zčernalé čerstvou i zasychající krví. Cítil eleintovu bolest hrnoucí se z něj ve vlnách. Drak se snažil zvednout hlavu, oči mu plály a cvakal zuby, ale obrovská past držela. Čtyři přeživší ohaři světla ho z dálky obcházeli, srst zježenou, a nespouštěli z něj oči. Když na něj Aparalovi padl zrak, schouli se. *Další šílená sázka. Další trpká porážka. Pane světla, Kadagare Fante, ve světě tam venku sis nevedl dobře.*

Za touto strašlivou scénou, přímo před svislým oceánem nemrtvých duší se jako v šíleném výsměchu zvedala Bílá hradba skrývající rozpadlé zbytky liosanského města Saranas. Hyzdily ji slabé protáhlé tmavé šmouhy začínající těsně pod cimbuřím. Nic víc z bratří a sester odsouzených jako zrádce velké věci rozeznat nedokázal. Pod jejich seschlými mrtvolami se táhly skvrny vytvořené vším, co z jejich těl vyletlo na alabastrovou fasádu. *Tak ty bys poklekal a zaplakal, příteli?*

„Můj pane, máme nechat eleinta tak, jak je?“ zeptal se Iparth.

„Ne. Navrhnu něco vhodnějšího. Svolej ostatní. Popustíme se.“

Aparal sebou trhl, ale neotočil se. „Pane –“

„Jsmo nyní Kessobahnovy děti, Aparale. Nový otec nahradí toho, jenž nás opustil. Osserk je v našich očích mrtvý a takový i zůstane. Dokonce i otec světlo klečí zlomený, zničený a slepý.“

Aparal nespouštěl oči z Kessobahna. *Budeš-li se takto rouhat dost často, stane se z toho něco banálního a veškerý šok pomine. Bohové ztratí svou moc a na jejich místě povstaneme my.* Prastarý drak plakal krvavé slzy a v jeho obrovských cizích očích se mu nezračilo nic než vztek. *Náš otec. Tvoje bolest, tvoje krev, náš dar tobě. Žel, je to jediný dar, jaký chápeme.* „A až se popustíme?“

„Inu, Aparale, potom přece toho eleinta roztrháme na kusy.“

Aparal věděl, jak bude znít odpověď, a kývl. *Náš otec.*

Tvoje bolest, tvoje krev, náš dar. Oslav naše znovuzrození, otče Kessobahne, svou smrtí. A pro tebe už nebude návratu.

„Nemám s čím vyjednávat. Co tě ke mně přivádí? Ne, už to vidím. Můj zničený služebník nemůže putovat daleko dokonce ani ve svých snech. Zchromený, ano, moje vzácné maso a kosti na tomto bídném světě. Viděl jsi jeho stádo? Jaké požehnání může dát? Nic než bídu a utrpení, a oni se přesto scházejí, davy, hlaholíci, žadonící davy. A já na ně kdysi pohlížel s opovržením. Kdysi jsem si liboval v jejich stezkách, v jejich špatných volbách a jejich smůle. Jejich hlouposti.

Ale nikdo si nevybere rozsah jejich schopností. Oni se všichni do jednoho rodí s tím, co mají, a ničím víc. Skrze svého služebníka jim vidím do očí – když se toho odvážím – a oni se na mě dívají, divně se dívají s výrazem, který jsem dlouho nechápal. Je v něm hlad, samozřejmě, překypující touhou. Ale já jsem cizí bůh. Spoutaný. Padlý, a mým svatým slovem je bolest.

A přece ty oči úpěnlivě prosily.

Dnes už to chápu. Co ode mne žádají? Ti hlupáci lesknoucí se strachem, ty děsivé výrazy, před nimiž svědek couvá. Co chtějí? Odpovím vám. Chtějí moji lítost.

Víte, chápou, že ve vášce moudrosti mají jen pár ubohých měďáků. Vědí, že postrádají inteligenci a že to je jejich prokletím. Od samého začátku se snažili a bojovali. Ne, nedívejte se na mě takhle, vy s těmi uhlazenými a rafinovanými myšlenkami, rozdáváte soucit příliš rychle a tím zakrýváte své přesvědčení o vlastní nadřazenosti. Nepopírám vaši chytrost, ale zpochybňuji váš soucit.

Chtěli mou lítost. Dostali ji. Jsem bůh, který odpovídá na modlitby – může tohle o sobě tvrdit kterýkoliv jiný bůh? Vidíte, jak jsem se změnil. Moje bolest, které se tak sobecky držím, se nyní napřahuje jako zlomená ruka. Dotýkáme se v pochopení a při doteku ucukáváme. A nyní jsem s nimi spojen.

Překvapujete mě. Nevěřil jsem, že to může mít nějakou cenu. Jakou hodnotu má soucit? Kolik sloupků mincí ho vyrovná na vážkách? Můj služebník kdysi snil o bohatství. O pokladu zakopaném v horách. Seděl na zchromlých nohou a prosil kolemjdoucí na ulici. A teď se podívejte na mě, jsem příliš zničený, než abych se mohl hýbat, ponořený ve výparech, a vítr bez ustání pleská stanovou plachtou. Není třeba smlouvat. Já i můj služebník jsme již ztratili touhu prosit. Chcete mou lítost? Dám vám ji. Zadarmo.

Musím vám vyprávět o své bolesti? Podívám se vám do očí a naléžám v nich odpověď.

Tohle je moje poslední hra, ale vy to chápete. Poslední. Pokud prohraju...

Nuže dobrá. Není to žádné tajemství. Posbírám tedy jed. V dunění své bolesti, ano. Co dál?

Smrt? Odkdy je smrt selháním?

Odpusťte mi ten kašel. Měl to být smích. Jděte tedy, ždímejte své sliby s těmi povýšenci.

To všechno je víra, víte. Lítost pro naše duše. Zeptejte se mého služebníka a on vám to poví. Bůh se vám dívá do očí a bůh couvá.“

Tři draci přikovaní za své hřích. Při tom pomyšlení si Kotilion povzdchl. Najednou byl celý mrzutý. Stál dvacet kroků od nich, po kotníky zabořený v měkkém popelu. Uvažoval o tom, že ascendování se od obyčejnosti neliší zdaleka tolik, jak by se mu líbilo. Hrdlo měl stažené, jako by měl křeč v ohryzku. Svaly na ramenou ho bolely a za ušima mu tepalo. Zíral na uvězněné eleinty, vyzáblé a mrtvé, ležící v nánosech prachu, a cítil se... *smrtečný. Propast mě vem, ale že jsem utahaný.*

Přistoupil k němu Pomezičník, tichý a přízračný.

„Kosti a nic moc dalšího,“ zamumlal Kotilion.

„Nenech se oklamat,“ varoval ho Pomezičník. „Tělo, kůže, to je jenom oděv. Nosí je či odhazují, jak se jim zlíbí. Vidíš ty řetězy? Těm dali opravdu zabrat. Hlavy zvedali... vůně svobody.“

„Jak můžeš něco cítit, Pomezičníku, když se ti všechno, co jsi držel, rozpadlo v rukou? Dorazilo selhání jako ohnivá stěna?“ Obrátil se ke zjevení. „Ty cáry vypadají ohořelé, když o tom tak uvažuju. Pamatuješ si tu chvíli, kdy jsi všechno ztratil? Zněl svět ozvěnou tvého řevu?“

„Pokud mě chceš trýznit, Kotilione –“

„Ne, to bych neudělal. Odpusť.“

„Pokud máš takové obavy...“

„Ne, nejsou to obavy. To vůbec ne. Jsou to moje zbraně.“

Pomezičník jako by se zachvěl, nebo se možná zakymácel, protože se mu pod zetlelým mokašínem sesypal popel a na okamžik ho vyvedl z rovnováhy. Když se srovnal, upřel na Kotiliona scvrklé tmavé oči. „Ty, pane asasinů, nejsi léčitel.“

Ne. Zbavte mě někdo toho neklidu, prosím. Udělejte čistý řez, odeberte, co je špatné, a osvobodte mě od toho. Z neznámých věcí se nám dělá zle, nicméně poznání může být dvojsečné. A vznášet se mezi těmito dvěma stavy není o nic lepší. „Ke spáse nevede pouze jedna cesta.“

„To je zvláštní.“

„A co?“

„Tvoje slova... pronesená jiným hlasem, pocházející od... někoho jiného by posluchače uklidnila. Žel, od tebe dokážou smrtelnou duší zmrazit až do samotného jádra.“

„Takový já prostě jsem,“ odušil Kotilion.

Pomezličník kývl. „Takový ty jsi, ano.“

Kotilion udělal dalších šest kroků a oči nespouštěl z nejbližšího draka, jemuž se mezi pruhy zetlelé kůže leskly lebeční kosti. „Eloth,“ řekl, „chci slyšet tvůj hlas.“

„*Budeme znovu vyjednávat, Uchvatiteli?*“

Hlas byl samčí, ale takové věci se často měnily jen tak z rozmaru. Přesto se Kotilion zamračil a snažil se rozpomenout na to, jak tu byl posledně. „Kalse, Ampelasi, všichni se dostanete na řadu. Mluvím nyní s Eloth?“

„*Jsem Eloth. Co na mém hlase ti dělá takové starosti, Uchvatiteli? Cítím tvou podezřivost.*“

„Musím si být jistý,“ opáčil Kotilion. „A teď jsem. Ty jsi skutečně Mockra.“

Kotilionovou lebkou zaduněl smích nového draka. „*Měj se na pozor, asasíne, ona je královnou klamu.*“

Kotilion zvedl obočí. „Klamu? Prosím, to ne. Jsem příliš nevinný, než abych se vyznal v takovýchto věcech. Eloth, vidím tě tady v řetězech, a přece byl tvůj hlas slyšen v říši smrtelníků. Zdá se, že nejsi tak pevně uvězněna jako kdysi.“

„*Spánek proklouzne i přes ty nejkrutější řetězy, Uchvatiteli. Mé sny stoupají na křídlech a já jsem volná. Chceš mi snad turdit, že tato svoboda byla něčím víc než klamem? Jsem šokovaná, tomu nemůžu uvěřit.*“

Kotilion udělal obličej. „Kalse, a o čem sníš ty?“

„O ledu.“

„*Překvapuje mě to? „Ampelasi?“*“

„*O spalujícím dešti, pane asasínů, hluboko ve stínu. A je to příšerný stín. Máme my tři začít šeptat věštby? Všechny mé pravdy jsou přikované zde, pouze lži létají volně. A přece tu byl jeden sen, který mi stále čerstvě plane v mysli. Vyslechněš si mou zповěď?*“

„Můj špagát není zdaleka tak prodřený, jak si myslíš, Ampelasi. Měl bys ten sen radši popsat Kalsemu. Považuj mou radu za dar.“ Odmlčel se a ohlédl se na Pomezličníka, než se zase obrátil k drakům. „Nuže, začněme vyjednávat doopravdy.“

„*To nemá pražádnou cenu,*“ prohlásil Ampelas. „*Ty nám nemáš co nabídnout.*“

„Ale mám.“

Náhle za ním promluvil Pomezíčník. „Kotilione –“

„Svobodu,“ řekl Kotilion.

Ticho.

Usmál se. „Dobrý začátek. Eloth, budeš pro mě snít?“

„Kalse a Ampelas sdíleli tvůj dar. Dívali se na mě s kamennými výrazy. Byla tam bolest. Byl tam oheň. Oko se otevřelo a pohlédlo na Propast. Pán nožů, můj druh v řetězech, je... zděšený. Pane, budu pro tebe snít. Mluv dál.“

„Poslouchej tedy pozorně,“ vybídl draka Kotilion. „Musí to být takto.“

Hlubiny soutěsky byly neosvětlené, pohlcené věčnou nocí hluboko pod hladinou oceánu. Do temnoty se šklebily rokle, smrt a rozklad světa padaly v neustávajícím dešti a proudy vybičované k zuřivosti rozdmýchávaly usazeniny do vírů stoupajících jako smršť vzhůru. Mezi hluboko zbrázděnými stěnami podvodní soutěsky se táhla rovina a na ní se rozblíkal jasně rudý plamen, osamělý, téměř ztracený v té rozlehlosti.

Mael si posunul téměř nic nevážící břemeno na rameni, zastavil se a zadíval se na ten neuvěřitelný oheň. A zamířil rovnou k němu.

Neživý déšť padající do hlubin, divoké proudy zdvihající smetl zpátky ke světlu, kde se živí tvorové krmí tou výživnou směsí a nakonec umírají a klesají dolů. Taková elegantní výměna, živí a mrtví, světlo a tma, svět nahoře a svět dole. Skoro jako kdyby to někdo naplánoval.

Mael vedle plamíneků konečně rozeznal přikrčenou postavu s rukama nataženýma k pochybnému teplu. Kolem narudlého květu světla vířili maličké mořští tvorečkové jako můry. Oheň vystupoval z pukliny ve dně soutěsky a vzhůru bublaly plyny.

Mael se zastavil před schoulenou postavou a shodil z ramene zabalenu mrtvolu. Jak dopadla do usazenin, vrhli se k ní droboučcí mrchožrouti, ale hned zase uskakovali. Jak se zahalené tělo usadilo v bahně, trochu ho rozvířilo.

Zpod kápě se ozval hlas K’rula, staršího boha chodeb. „Jestliže je veškerá existence rozhovorem, jak to, že toho tolik zůstává nevyřčeno?“

Mael se poškrábal ve strništi na bradě. „Moji se mnou, tvoji s tebou, jeho s ním, a přece nedokážeme přesvědčit svět o jeho vrozené absurdnosti.“

K’rul pokrčil rameny. „Jeho s ním. Ano. Zvláštní, že ze všech bohů

pouze on odhalil toto šílené tajemství k zešílení. Až se rozbřeskně... nepřenecháme mu to?“

„Inu,“ zabručel Mael, „nejdřív musíme přežít noc. Přinesl jsem toho, o koho jsi žádal.“

„To vidím. Děkuji, starý příteli. A nyní mi pověz, co stará čarodějka?“

Mael se ušklíbl. „Totéž. Zkouší to znovu, ale ten, jehož si vybrala... řekněme, že Onos T'oolan v sobě má hlubiny, kterým Olar Ethil nemůže nikdy porozumět, a bojím se, že své volby bude nakonec tuze litovat.“

„Jede před ním člověk.“

Mael kývl. „Jede před ním člověk. Je to... k uzoufání smutné.“

„Před zlomeným srdcem selhává dokonce i absurdnost.“

„Protože slova odpadají.“

V záři se zakmitaly prsty. „Rozhovor mlčení.“

„Které ohlušuje.“ Mael se zadíval do tmavé dáavy. „Slepý Gallan a ty jeho zatracené básně.“ Po bezbarvém dně pochodovaly armády slepých krabů, přitahované cizím světlem a teplem. Mael přimhouřil oči. „Mnozí zemřeli.“

„Errastas měl svá podezření a on nic dalšího nepotřebuje. Strašlivá smůla či nebezpečné postrčení. Bylo to tak, jak řekla. Beze svědků.“ K'rul zvedl hlavu a Maelovým směrem se otočila prázdná kápě. „Zvítězil tedy?“

Mael zvedl drsné obočí. „Ty to nevíš?“

„Tak blízko Kaminsodovu srdci jsou chodby samá rána a násilí.“

Mael se zadíval na zabalenou mrtvolu. „Brys tu byl. Viděl jsem jeho slzami.“ Na dlouhou dobu se odmlčel, prožívaje vzpomínky jiného. Náhle se schouil a roztřeseně vydechl. „*Ve jménu Propasti, ti Lovci kostí ale byli něco!*“

Ve tmě v kápi jako by se objevil náznak obličeje, záblesk zubů. „Opravdu? Maeli – opravdu?“

Z jeho slov se hrnul hněv. „Ještě to neskončilo. Errastas udělal hroznou chybu. *Bohové, oni všichni ji udělali!*“

Po dlouhé odmlce si K'rul povzdechl a znovu se zadíval do ohně. Bledé ruce držel nad pulsující září hořícího kamene. „Nezůstanu slepý. Dvě děti. Dvojčata. Maeli, zdá se, že nevyhovíme přání pobočnice Tavore zůstat pro nás navěky neznámou, zůstat pro všechny neznámou. Co znamená tato touha zůstat beze svědků? Nechápu to.“

Mael potřásl hlavou. „Má v sobě tolik bolesti... ne, neodvažuji se přijít blíž. Stála před námi v trůnním sále jako dítě se strašlivou tajnou vinou a nezměřitelnou hanbou.“

„Třeba bude znát odpověď zde můj host.“

„Proto jsi ho chtěl? Abys ukojil pouhou zvědavost? Má to být voyerská hra, K’rule? Chceš nahlédnout do zlomeného srdce ženy?“

„Částečně,“ přiznal K’rul. „Ne však z krutosti či proto, že mě lákají zapovězené věci. Její srdce musí zůstat její vlastní a odolat všem útokům.“ Bůh se zadíval na zabalenou mrtvolu. „Ne, jeho tělo je mrtvé, ale jeho duše zůstává silná, polapená ve vlastní noční můře vyvolané pocitem viny. A já ho chci od toho osvobodit.“

„Jak?“

„Jsem připravený jednat, až přijde správná chvíle. Připravený jednat. Život za smrt, to bude muset stačit.“

Mael si vzdychl. „Potom to bude všechno na ní. Na jedné osamělé ženě. Na armádě již s těžkými ztrátami. Spojenci hořící touhou po nadcházející válce. Nepřítel na ně čeká, odhodlaný, s nelidskou sebejistotou, dychtí spustit dokonalou past.“ Zvedl ruce k obličejí. „Smrtná žena, která odmítá promluvit.“

„A oni ji přesto následují.“

„Přesně tak.“

„Maeli, mají skutečně naději?“

Mael se podíval na K’rula. „Malazská říše je vyčarovala z ničeho. Dassemův První meč, Paliče mostů a nyní Lovce kostí. Co ti mám říct? Jako kdyby se zrodili z jiného věku, ze zlatých časů dávno minulých, a přitom to ani nevědí. Možná proto chce, aby je při všem, co udělají, nikdo neviděl.“

„Jak to myslíš?“

„Nechce, aby zbytku světa připomínali, jaký kdysi býval.“

K’rul zdánlivě studoval oheň. „V těchto temných vodách neucítíš vlastní slzy,“ poznamenal nakonec.

Maelova odpověď byla zatrpklá. „A proč myslíš, že žiju tady?“

„Kdybych sám sebe nevyzval, kdybych se nesnažil dát do toho vše, co mám, potom bych stál před soudem světa s hlavou skloněnou. Mám-li ale být obviňován z toho, že jsem chytřejší, než doopravdy jsem – a je to vůbec možné? – nebo, bohové chraňte, že si až příliš jasně uvědomuju každou ozvěnu vyslanou do noci, kde se odráží a skotačí, rozléhá se jako ostří meče na okraji štítu, mám-li, jinými slovy, být kárán za to, že dám na svou vnímavost, inu, potom se ve mně něco zvedá jako oheň. Jsem, a to slovo používám s plným vědomím, rozlícený.“

Udinaas si frkl. Stránka byla pod tímto textem utržená, jako by autora dohnal jeho hněv k záchvatu zuřivosti. Udinaas přemýšlel o autorových kritikách, ať skutečných, či vymyšlených, a vzpomínal

na časy dávno minulé, kdy něčí pěst zareagovala na jeho vlastní, příliš pohotový a nabroušený důvtip. Děti dokážou takové věci vycítit, chlapce příliš chytrého pro jeho vlastní dobro, a vědí, co je třeba s tím udělat. *Zmlátíme ho, kluci. Dobře mu tak.* A proto s dávno mrtvým pisatelem upřímně soucítit.

„Jenže oni se obrátili v prach, ty starý hlupáku, a tvoje slova žijí dál. Tak kdo se směje naposled?“

Tlející dřevo kolem něj mu žádnou odpověď nedalo. S povzdechem fragment odhodil a díval se, jak se vločky pergamenu snášejí k zemi jako popel. „Co mi na tom vlastně záleží? Už to nepotrvá dlouho, ach ne, už to nepotrvá dlouho.“ Olejová lampa dohořela a zhasla a zpátky se kradl chlad. Přestával cítit ruce. Staré dědictví, tyhle zubící se pronásledovatele nedokáže setřást nikdo.

Ulsun Pral věstil další sníh, a sníh byl něco, co začal Udinaas upřímně nenávidět. „Jako by umírala sama obloha. Slyšíš to, Strachu Sen-gare? Už jsem skoro připravený převzít tvůj příběh. Kdo by si uměl představit *takové* dědictví?“

Se zaupěním, jak měl ztuhlé klouby, se vyškrabal z podpalubí a na nakloněné palubě zamrkal, když se mu do tváří opřel prudký vítr. „Světě bílý, co nám to chceš sdělit? Že nic není v pořádku. Že proti nám osudy zvedly obléhání.“

Začal mluvit sám se sebou. Tak nemusel plakat nikdo jiný, a jeho už unavovaly slzy lesknoucí se na svrtaštlých obličejích. Ano, mohl několika slovy vyvolat tání. Ale ten žár uvnitř, ten neměl kam odejít, že? Místo toho ho předával chladnému, prázdnému vzduchu. V dohledu nebyla jediná slza.

Přešel přes bok lodi, seskočil do sněhu, jenž mu sahal po kolena, a vydal se novou cestou zpátky do tábora pod skálou. V kožešinou podšitých mokasínech se kýval, jak se brodil sněhem. Už ucítil kouř táborového ohně.

V polovině cesty do tábora spatřil emlavy. Obří kočky stály na vysokých skalách a jejich stříbřitá srst splývala s bělavou oblohou. Pozorovaly ho. „Takže jste se vrátily. To není dobré, co?“ Cítil, jak ho sledují pohledem. Čas se zpomaloval. Věděl, že to není možné, ale uměl si představit celý svět pohřbený pod sněhem, zcela bez zvítat, kde roční doby zamrzly v jedinou a ta nikdy nekončí. Nikdy. Uměl si představit, jak jsou možnosti volby dušeny jedna po druhé, až už nezbude žádná.

„Člověk to dokáže, tak proč ne celý svět?“ Sníh a vítr mu odpovídaly pouze krutou lhovostí.

Mezi skalami kousavý vítr polevil a jeho v chřípí zaštípal kouř.

V táboře vládl hlad a všude kolem bylo bílo. Přesto Imassové dál pěli své písně. „To nestačí,“ zamumlal Udinaas a od úst mu stoupala pára. „Prostě nestačí, přátelé. Smiřte se s tím, že ona *umírá*. Naše maličká umírá.“

Zajímalo ho, zda to Silchas Zmar celou tu dobu věděl. Že neuspějí. „Všechny sny nakonec zemřou. Já ze všech lidí bych to měl vědět. Sny o spánku, sny o budoucnosti, dřív nebo později přijde studený, tvrdý rozbřesk.“ Prošel kolem zasněžených jurt a zamračil se, jak se mezi koženými chlopněmi nesly ven monotónní písně. Zamířil po stezce k jeskyni.

Kamenité ústí bylo obalené špinavým ledem připomínajícím zamrzlou pěnu. V jeskyni ho zahřál teplý vzduch, vlhký a vonící solí. Zadupal, aby si oklepal sních z mokasinů, a vydal se klikatým tunelem dál. Ruce měl rozpřažené a konečky prstů se otíral o vlhký kámen. „Ach, ale že jsi studené lůno, což?“ zamumlal si pro sebe.

Zepředu slyšel hlasy, nebo spíš jeden hlas. *Teď věř své vnímavosti, Udinaasi. Stojí tam nepokořená, nikdy nepokořená. Tohle zřejmě dokáže láska.*

Staré skvrny na kamenné podlaze zůstaly, věčná připomínka prolité krve a životů ztracených v této jeskyni. Téměř slyšel ozvěnu, meč a oštěp, zoufalé lapání po dechu. *Strachu Sengare, přisahal bych, že tu tvůj bratr dosud stojí. Silchas Zmar vrávorá, krok za krokem couvá a nevěřícně se mračí, jako by měl poprvé v životě nasazenou masku, která mu rozhodně nepadne.* Onrak T'emlava stál vedle své ženy. Ulsun Pral dřepěl na druhé straně. Před nimi se zvedala omšelá, ošklivá stavba. *Umírající dóm, tvoje nádoba je prasklá. Ona byla zkaženým semenem.*

Kilava se k němu obrátila a přimhouřila tmavé oči jako kočka na lovu chytající se ke skoku. „Myslela jsem, že jsi třeba odplul, Udinaasi.“

„Mapy nikam nevedou, Kilavo Onass, jak si určitě povšiml navigátor poté, co dorazil doprostřed pláně. Může být něco opuštěnějšího než ztroskotaná loď, co myslíš?“

„Příteli Udinaasi,“ promluvil Onrak, „vítám tvou moudrost. Kilava hovoří o probuzení Jaghutů, o hladu eleintů a o ruce Forkrul Assail, která se nikdy nezachvěje. Rud Elalle a Silchas Zmar zmizeli – necítí je a bojí se nejhoršího.“

„Můj syn žije.“

Kilava přistoupila blíž. „To nemůžeš vědět.“

Udinaas pokrčil rameny. „Vzal si ze své matky víc, než kdy Menandor tušila. Když čelila tomu malazskému čarodějníkovi, když se

pokusila natáhnout ze své síly, no, to bylo jedno z mnoha osudových překvapení toho dne.“ Zrak mu padl na zčernalé skvrny. „*Co se stalo s výsledkem našeho hrdinství, Strachu? Se spásou, za niž jsi položil život? Kdybych se tomu nepostavil, kdybych se do toho nesnažil dát všechno, stojím tu s hlavou skloněnou před soudem všeho světa.*“ Jenomže soud světa je krutý.“

„Zvažujeme cestu pryč z této říše,“ poznamenal Onrak.

Udinaas se pootočil k Ulsun Pralovi. „Ty souhlasíš?“

Válečník předvedl několik plynulých posunků.

Udinaas zabručel. *Před mluveným slovem, před písněmi bylo toto. Ale ruka hovoří nesouvislým jazykem. Šifra patří k jeho postoji – kočovnickému sezení na bobku. Nikdo se nebojí chůze ani odhalení nového světa. Bloud mě vem, taková nevinnost bodá do srdce.* „To, co najdete, se vám nebude líbit. Ani nejlítější šelma z tohoto světa nemá před mým druhem sebemenší naděje.“ Zamračil se na Onraka. „K čemu byl podle tebe celý ten obřad? Ten, který tvému lidu ukradl smrt?“

„Ač jeho slova zraňují,“ zavrčela Kilava, „říká Udinaas pravdu.“ Znovu se obrátila k azathu. „My tuto bránu ubráníme. Zastavíme je.“

„A zemřete,“ štěkl Udinaas.

„Ne!“ odsekla a prudce se k němu otočila. „Ty odtud moje děti odvedeš, Udinaasi. Do svého světa. Já zůstanu.“

„Měl jsem dojem, že jsi říkala ‚my‘, Kilavo.“

„Povolej svého syna.“

„Ne.“

Zaplálo jí v očích.

„Najdi si někoho jiného, kdo se k tobě v poslední bitvě připojí.“

„Zůstanu s ní,“ prohlásil Onrak.

„To tedy nezůstaneš,“ zasyčela Kilava. „Jsi smrtelník –“

„A ty snad ne, má milovaná?“

„Já jsem kostě. Porodila jsem prvního hrdinu, jenž se stal bohem.“ Tvář měla zkřivenou, ale oči utrápené. „Manželi, do této bitvy povolám spojence. Ty však musíš odejít s naším synem a s Udinaasem.“ Ukázala drápem na Ledeřana. „Odved’ je do svého světa. Najdi pro ně místo –“

„Místo? Kilavo, jsou jako zvířata z mého světa – žádné místo už nezůstalo!“

„Musíš nějaké najít.“

Slyšíš to, Strachu Sengare? Nakonec se nestanu tebou. Ne, mám se stát Hulletem Beddiktem, dalším prokletým bratrem. „Následujte mě! Naslouchejte mým slibům! Zemřete!“

„Žádné místo není,“ zopakoval s hrdlem staženým žalem. „Na celém světě... nikde. My nenecháme nic na pokoji. Nikdy. Imassové si můžou nárokovat pustiny, ano, dokud na ně někdo neupře lačný pohled. A potom vás začnou zabíjet. Sbírat kůže a skalpy. Otráví vám jídlo. Znásilní vaše dcery. To vše ve jménu nastolení míru či znovuosídlení nebo jakou jinou eufemistickou bhederiní sračku budou hlásat. A čím dřív budete mrtví, tím líp, protože pak budou moct zapomenout, že jste vůbec existovali. Pocit viny vymycujeme jako první, aby byla zahrada pěkná a hezky voněla. Tohle děláme, a vy nás nedokázete zastavit – nikdy jste nemohli. Nikdo nemůže.“

Kilava se tvářila bezvýrazně. „Lze vás zastavit. Budete zastaveni.“ Udinaas zavrtěl hlavou.

„Odveď je do svého světa, Udinaasi. Bojuj za ně. Nehodlám tady padnout, a pokud si myslíš, že nedokážu ochránit své děti, potom mě tedy vůbec neznáš.“

„Odsuzuješ mě, Kilavo.“

„Povolej svého syna.“

„Ne.“

„Potom se odsuzuješ sám, Udinaasi.“

„Budeš mluvit taky tak chladně, až můj osud postihne i tvé děti?“

Když to vypadalo, že se žádné odpovědi nedočká, Udinaas si povzdychl, otočil se a odešel ven do chladu a sněhu a běli a zamrzlého času. K jeho zoufalství ho Onrak následoval.

„Příteli.“

„Je mi líto, Onraku, ale nemůžu ti říct nic nápomocného – nic, co by tě uklidnilo.“

„A přece jsi přesvědčený, že máš odpověď,“ podotkl válečník.

„To těžko.“

„I tak.“

Pro Bloudovo postrčení, je to beznadějně. Ach, dívej se, jak odhodlaně kráčím. Povedu vás všechny, ano. Smělý Hull Beddikt se vrátil, aby ještě jednou zopakoval všechny svoje zločiny.

Stále hledáš hrdiny, Strachu Sengare? Měl by ses teď odvrátit.

„Ty nás povedeš, Udinaasi.“

„Vypadá to tak.“

Onrak si povzdechl.

Před jeskyní hustě sněžilo.

Hledal cestu ven. Vyskočil z požáru. Ale ani moc azathu nedokázala prolomit Akhrast Korvalain, a tak byl zdeptaný, jeho mysl byla rozbita a jednotlivé kusy se topily v moři cizí krve. Vzpamatuje se?

Klidnost to nevěděla jistě, ale nehodlala nic riskovat. Kromě toho byla jeho latentní moc stále nebezpečná, ohrožovala všechny jejich plány. Bylo ji možné využít proti nim, a to bylo nepřijatelné. *Ne, lepší bude tuto zbraň obrátit, vzít ji do vlastní ruky a použít proti nepřítelům, jimž budu brzy čelit. Nebo, bude-li to nakonec nutné, ho zabít.*

Než však k něčemu z toho dojde, bude se sem muset vrátit. *A udělat, co je zapotřebí. Udělala bych to hned, kdyby to nebylo takové riziko. Kdyby se probudil, kdyby mě přinutil... ne, příliš brzy. Na to ještě nejsme připravení.*

Stála nad tělem a prohlížela si ho, jeho hranaté rysy, kly, slabý ruměnc ukazující na horečku. Potom promluvila ke svým předkům. „Vezměte ho. Spoutejte ho. Setkejte svoje kouzla – musí zůstat v bezvědomí. Nebezpečí, že se probudí, je příliš velké. Brzy se vrátím. Vezměte ho. Spoutejte ho.“ Kostěné řetězy zasyčely jako hadi, když se vrhly na tvrdou půdu a ovinuly se kolem rozhozených údů, krku a trupu a přimáčkly ho na vrcholek kopce.

Klidnost viděla, jak se kosti třesou. „Ano, chápu. Jeho moc je příliš velká – proto nesmí nabýt vědomí. Ale můžu udělat ještě něco jiného.“ Popošla blíž a dřepala si. Švihla pravou rukou, prsty natažené jako čepele, a udělala mu díru do boku. Zalapala po dechu a málem ucukla – nebylo to příliš? Neprobudila ho?

Z rány crčela krev.

Ale Icarium se nepohnul.

Klidnost si roztřeseně vydechla. „Ať krev pořád teče,“ nakazovala svým předkům. „Krmte se jeho mocí.“

Narovnala se, zvedla zrak a rozhlížela se po obzoru. Staré elanské území. S nimi už ale skoncovali. Zbyly po nich jen oválné balvany, kdysi přidržující stanové stěny, a košatiny z ještě dřevnějších dob. Po velkých zvířatech, jež kdysi tuto pláň obývala, nezůstalo jediné stádo, ať zdomácnělé, či divoké. Všimla si, že nový stav věcí obsahuje obdivuhodnou dokonalost. Bez zločinců není zločinu. Bez zločinu není obětí. Vítr sténal a nikdo se nepostavil, aby mu odpověděl.

Dokonalé rozsouzení, mělo to chuť ráje.

Znovuzrozený. Znovuzrozený ráj. Z této pusté pláně, z pustého světa. Z tohoto slibu, budoucnost.

Již brzy.

Vykročila. Kopec nechala za sebou a s ním i Icaria připoutaného k zemi kostěnými řetězy. Až se sem vrátí, bude překypovat vítězoslávou. Nebo zoufalou potřebou. V druhém případě ho probudí. V prv-

ním uchopí jeho hlavu do rukou a prudkým šklubnutím zlomí té ohavnosti vaz.

Bez ohledu na to, jaké rozhodnutí ji čeká, ten den budou její předkové zpívat radosti.

Na hromadě smetí na nádvoří pevnosti hořel trůn. Černošedý kouř stoupal vzhůru a nad cimbuřím ho rozháněl vítr. Cáry kouře se vznášely vysoko nad zpusťšeným údolím jako plamence.

Po hradbách pobíhaly polonahé děti a jejich pronikavé hlasy přehlušovaly rachot a sténání od hlavní brány, kde kameníci napravovali včerejší škody. Hlídky se otáčela kolem dokola a vrchní pěst poslouchala rozkazy rázné jako pleskání vlajek za zády. Ganoes Paran mrkal, jak mu do očí stékal špinavý pot, a opatrně se opíral o zvětřalý zub cimbuří. Přimhouřenýma očima obhlížel dobře zorganizovaný nepřátelský tábor v údolí.

Na plošině na střeše hranolovité věže napravo se devíti či desetileté dítě snažilo udržet nad hlavou původně signalizačního draka, až rozedraná hedvábná křídla konečně zachytila vítr a drak zakroužil ve vzduchu. Ganoes Paran k němu vzhlédl. Dlouhý dračí ocas se střibrně blýskal v poledním slunci. Vzpomínal si, že stejný drak se vznášel nad pevností v den, kdy byla dobytá.

Co tehdy signalizovali obránci?

Stav nouze. Pomoc.

Díval se na draka stoupajícího stále výš, až ho nakonec zakryl zvířený kouř.

Zaslechl známou kletbu a obrátil se k veležádovi Houfce, který se prodíral hloučkem dětí na schodišti, tvář znechuceně zkřivenou, jako by procházel mezi malomocnými. Rybí páteř, kterou držel v zubech, sebou podrážděně cukala.

„Přísahám, že jich je víc než včera. Jak je to možný? Nevyskakujou snad už povyrostlý z něčeho boku, že ne?“

„Pořád vynézají z jeskyní,“ vysvětlil mu Ganoes Paran a znovu upřel pozornost na nepřátelské řady.

Noto Nežit zabručel. „A to je další věc. Kdo kdy slyšel, že je jeskyně slušný místo k bydlení? Smrdí, je tam mokro a hemží se všelijakou žouželí. Nemoci se rozbují, dejte na moje slova, vrchní pěsti, a toho si Houfec užil až dost.“

„Nařídte pěsti Beud, ať svolá úklidové čety,“ rozkázal Paran. „Které oddíly vpadly do těch zásob rumu?“

„Sedmý, desátý a třetí, druhá setnina.“

„Sapěři kapitána Ambroně.“

Noto Nežit si vyndal páteř ze zubů a zadíval se na růžový konec. Naklonil se nad hradbu a vyplivl cosi červeného. „Ano, pane, její.“

Paran se usmál. „Nuže tedy.“

„Ano, dobře jim tak. Takže jestli vyleze další žoužel –“

„Jsou to děti, mágu, ne krysy. Osířelé děti.“

„Opravdu? Z těch, jak mají ty bílý kosti, mi naskakuje husí kůže, to teda jo, pane.“ Strčil si páteř zase do úst a ta se zakývala. „Zopakujte mi, proč je to tu lepší než v Arenu?“

„Noto Nežite, jako vrchní pěst se zodpovídám pouze císařovně.“

Mág si odfrkl. „Jenže ta je mrtvá.“

„Což znamená, že se nezodpovídám nikomu, dokonce ani vám ne.“

„A to je ten problém, hezky přibitej na strom, pane. Přibitej hezky na strom.“ Prohlášení ho zřejmě uspokojilo, a tak kývl hlavou a rybí páteř v jeho ústech sebou škubla. „Pobíhají jich tam spousty. Přichází další útok?“

Paran pokrčil rameny. „Jsou stále... rozrušení.“

„Víte, kdyby jednou odhalili tu naši lest –“

„Kdo říká, že blufuju, Nežite?“

Muž kousl do něčeho, z čeho prudce zamrkal. „Chci říct, pane, že nikdo nepopírá, že máte nadání a tak, ale tamti dva velitelé, no, jestli je přestane bavit vrhat proti nám zkalené a raby – jestli sem prostě přijdou osobně, no... to chci říct, pane.“

„Myslím, že jsem vám už před chvílí vydal rozkaz.“

Noto se zamračil. „Pěst Beud, jo. Jeskyně.“ Obrátil se k odchodu, ale pak se zastavil a ohlédl se. „Vidí vás, víte. Stojíte tady den za dnem. Vysmíváte se jim.“

„Vrtá mi to hlavou,“ zamumlal Paran, když znovu upřel pozornost na nepřátelský tábor.

„Pane?“

„Obléhání Dřevnova. Měsíční Kámen prostě seděl nad městem. Měsíce, léta. Jeho pán se nikdy neukázal až do dne, kdy Tayschrenn usoudil, že je na něj připravený. Co kdyby každý zatracený den na tu římsu vystoupil? Aby se Jednoruký a všichni ostatní mohli zastavit, vzhlednout, vidět ho, jak tam stojí? Stříbrné vlasy vlející, Dragnipúr, ta černá, bohy děsící skvrna šířící se za ním.“

Noto Nežit se chvíli šťoural v zubech. „A co kdyby to udělal, pane?“

„Strach, vele mágu, vyžaduje čas. Opravdový strach, ten, který užírá odvalu a podlamuje nohy.“ Potřásl hlavou a pohlédl na Noto Nežita. „Jenže tohle nebyl jeho styl, co? Schází mi, víte.“ Zabuřel. „Kdo by si to pomyslel.“

„Kdo, Tayschrenn?“

„Noto, chápete někdy, co říkám?“

„Snažím se to nechápat, pane. Bez urážky. Jde o tu věc se strachem, jak jste o ní mluvil.“

„Nepošlapejte cestou dolů žádné děti.“

„To je na nich, vrchní pěsti. Kromě toho by se hodilo je trochu probat.“

„Noto.“

„Jsme armáda, ne jesle, to je všechno. Armáda v obležení. Stojící proti přesile, má málo místa, je zmatená a znuděná – pokud zrovna není k smrti vyděšená.“ Znovu vytáhl rybí páteř a hvízdal mezi zuby. „Jeskyně plný dětí – co s nima všema dělali? Kde jsou všichni rodiče?“

„Noto.“

„Měli bychom je vrátit, to je všechno, pane.“

„Copak jste si nevšiml, že dneska se poprvé konečně chovají jako normální děti? Co vám to říká?“

„Nic mi neříkejte, pane.“

„Pěst Ryde Beud. Hned.“

„Ano, pane. Už běžím.“

Ganoes Paran se znovu zadíval na obléhající vojsko, na přesné řady stanů jako kostěné destičky z mozaiky na vyboulené podlaze a postavičky pohybující se jako blešky kolem trébuchetů a velkých vozů. Zkažený vzduch z bitvy jako by nikdy z údolí nevypřchal. *Vypadají, že jsou připravení to na nás znovu zkusit. Stálo by to za další výpad? Mathok mě neustále probodává tím nedočkavým pohledem. Chce na ně. Přetřel si obličej. Znovu ho šokovalo, když nahmátl vousy. Zasklebil se. Nikdo nemá rád změny, že? Ale o to přesně jde.*

Jeho zorným polem se mihl hedvábný drak snášející se z říše kouře. Vzhlédl k chlapci na věži a všiml si, že má problém se udržet na nohou. Byl hubeňoučký, jeden z těch z jihu. Rab. *Až bude tahat příliš silně, chlapče, určitě ho pustí.*

Ve vzdáleném táboře zachytil pohyb. Záblesk na píkách, otroci v řetězech pochodující k jařmům velkých vozů, vyšší zkalení obklopení běžci. Prach nad pohybujícími se trébuchety pomalu stoupal k obloze.

Ano, pořád jsou pořádně naštvaní.

„Kdysi jsem znal jednoho válečníka. Probral se po ráně do hlavy a byl přesvědčený, že je pes, a co je to pes, pokud ne věrnost zbavená rozumem? A tak tu stojím, ženo, s očima plnými slz. Kvůli tomu válečníkovi, který byl můj přítel a zemřel v přesvědčení, že je pes. Byl

příliš věrný, než abych ho poslal domů, příliš plný víry, než aby odešel sám. Takoví jsou padlí. Když sním, vidím je, tisíce jich vidím, jak si bryžou vlastní rány. A tak mi tu nevykládej o svobodě. On měl celou dobu pravdu. Žijeme v řetězech. Poutá nás víra, dusí nás přísahy, klec smrtelného života, takový je náš osud. Dávám to někomu za vinu? Ano, bohům. A proklínám je z celého srdce.

Až ke mně přijde, až řekne, že je čas, popadnu do ruky meč. Říkáš, že jsem muž na slovo skoupý, ale proti moři potřeby jsou slova slabá jako písek. A nyní, ženo, mi znovu vyprávěj o své nudě, o řádce dní a noci za městem posedlým truchlením. Stojím tu před tebou a z očí mi kane žal za mrtvého přítele a od tebe se mi dostává pouze mlčenlivého obléhání.“

„Máš zatraceně ubohý způsob, jak se mi vemluvit do postele, Karso Orlongu,“ prohlásila. „No tak dobře, pojď. Hlavně mi neublíž.“

„Já ničím jen to, co nechci.“

„A co když budou dny tohoto vztahu sečteny?“

„Jsou,“ opáčil a pak se zakřenil. „Ale noci ne.“

Zvony ve městě hlásaly slabě svůj zármutek nad soumrakem a v modře osvětlených ulicích vyli psi.

Stála ve stínu v nejvnitřnější komnatě paláce vládce města a pozorovala ho, jak odchází od krbu a oprašuje si z rukou mour. Odkaz krve byl nezaměnitelný a tíha, již nosil jeho otec, jako by se synovi usazovala na překvapivě širokých ramenou jako starý plášť. Tyto tvory nikdy nepochopí. Jejich ochotu k mučednictví. Břemena, podle nichž měřili svou cenu. Jejich přijímání povinností.

Posadil se do vysokého křesla, natáhl si nohy k probouzejícímu se ohni, jehož světlo olizovalo nýty lemující kožené holínky sahající mu po kolena. Opřel si hlavu a zavřel oči. „Mistr Kápě ví, jak se ti podařilo sem dostat,“ zabručel. „Předpokládám, že Silanah je celá naježená, ale pokud jsi mě nepřišla zabít, je na stole nalevo víno. Nalej si.“

Zamračila se a vyklouzla ze stínů. Komnata najednou vypadala velice malá, hrozilo, že ji stěny polapí. Dobrovolně se vzdát oblohy kvůli těžkému kameni a začernalým trámům, ne, to vůbec nechápala. „Jenom víno?“ Trochu chraptěla, což jí připomnělo, že už nějakou dobu hlas nepoužila.

Otevřel protáhlé oči a prohlížel si ji s nepředstíranou zvědavostí. „Co máš radši?“

„Pivo.“

„Promiň. Tak pro to si budeš muset zajít dolů do kuchyně.“

„Tak tedy kobyly mléko.“

Zvedl obočí. „Dolů k palácové bráně, zahneš doleva a ujdeš asi tak půl tisíce líc. Ale to jenom hádám, víš.“

Pokrčila rameny a přiblížila se ke krbu. „Dar se vzpírá.“

„Dar? Nerozumím.“

Ukázala na plameny.

„Aha,“ kývl. „No, stojíš v dechu Matky noci –“ a pak sebou trhl. „Víš, že jsi tady? Ale vlastně,“ zase se uklidnil, „jak by mohla?“

„Víš, kdo jsem?“ zeptala se.

„Imass.“

„Jsem Apsal'ara. Tu noc, co byl v meči, *tu jedinou noc*, mě osvobodil. Udělal si na to čas. Pro mě.“ Zjistila, že se třese.

Stále si ji prohlížel. „A proto jsi přišla sem.“

Kývla.

„To jsi od něj nečekala, vid'?“

„Ne. Tvůj otec – neměl důvod k lítosti.“

Tehdy vstal, přistoupil ke stolu a nalil si pohár vína. Stál tam s pohárem v ruce a zíral do něj. „Víš,“ zamumlal, „já to ani nechci. Tu potřebu... něco dělat.“ Frkl. „Žádný důvod k lítosti, inu...“

„Hledají ho – v tobě. Že?“

Zabručel. „Najdeš ho dokonce i v mém jméně. Nimander. Ne, nejsem jeho jediný syn. Dokonce ani jeho oblíbený syn – myslím, že žádné oblíbené vlastně ani neměl. A přece,“ mávl pohárem, „sedím si tu v jeho křesle před jeho ohněm. Jeho palác působí jako... jako –“

„Jeho kosti?“

Nimander sebou trhl a odvrátil zrak. „Příliš mnoho prázdných místností, to je všechno.“

„Potřebuju šaty,“ poznamenala.

Nesoustředěně kývl. „Všiml jsem si.“

„Kožešiny. Kůže.“

„Hodláš tu zůstat, Apsal'aro?“

„Po tvém boku, ano.“

Obrátil se a zapátral v jejím obličejí.

„Ale nebudu jeho břemenem,“ dodala.

Trpce se usmál. „Tak tedy mým?“

„Jmenuj svoje nejbližší rádce, můj pane.“

Vypil polovinu vína a postavil pohár na stůl. „Velekněžka. Je teď ctnostná a já se bojím, že jí to nesedí. Kloš, bratr. Desra, sestra. Korlat, Spinnok, nejdůvěryhodnější služebníci mého otce.“

„Tiste Andii.“

„Pochopitelně.“

„A ten dole?“

„Ten?“

„Radil ti kdysi, můj pane? Stojíš u zamřížovaného okénka ve dveřích a díváš se, jak si mumlá a přechází sem a tam? Mučíš ho? Ráda bych poznala muže, kterému mám sloužit.“

Jasně na něm viděla hněv. „Budeš tedy mým dvorním šaškem? Slyšel jsem o takových funkcích u lidských dvorů. Přetřizeš mi šlachy na nohou a budeš se smát, až klopýtnu a spadnu?“ Vycenil zuby. „Má-li být tvoje tvář tváří mého svědomí, Apsal'aro, neměla bys být hezcí?“

Naklonila hlavu na stranu a neodpověděla.

Jeho hněv najednou opadl a odvrátil oči. „Vyhnanství si vybral sám. Vyzkoušela jsi zámek na těch dveřích? Jsou zamčené zevnitř. Ovšem *my* nemáme problém mu odpustit. Porad' mi tedy. Jsem pán a je v mé moci dělat takové věci. Dávat milost odsouzeným. Ale ty jsi viděla krypty pod námi. Kolik vězňů se krčí pod mou železnou pěstí?“

„Jeden.“

„A já ho nemůžu osvobodit. To určitě za pár vtipů stojí.“

„Je šílený?“

„Stříž? Nejspíš.“

„Potom ne, dokonce ani ty ho nemůžeš osvobodit. Tvůj otec sebral kvůli řetězům Dragnipúru desítky duší, desítky takových, jako je tenhle Stříž.“

„Troufám si tvrdit, že to nenazýval svobodou.“

„Žádné milosrdenství,“ opáčila. „Jsou mimo dosah pána, dokonce i mimo dosah boha.“

„Potom je všechny zklameme. Pány i bohy – zklameme je, naše zlomené děti.“

Uvědomila si, že tohle nebude snadná služba. „Přitahoval k sobě ostatní – tvůj otec. Ani to nebyli Tiste Andii. Vzpomínám si na jeho dvůr na Měsíčním Kameni.“

Nimander přimhouřil oči.

Nejistě zaváhala, než pokračovala. „Tvůj druh nevidí mnoho věcí. Potřebuješ mít nablízku jiné, můj pane. Služebníky, kteří nejsou Tiste Andii. Nejsm jedna z těch... šašků, o kterých jsi mluvil. A zřejmě ani nemůžu být tvým svědomím, když jsem pro tebe tak ošklivá –“

Zvedl ruku. „Odpusť mi to, prosím. Snažil jsem se tě ranit, a proto jsem řekl nepravdu, jen abych viděl, jak ti to ublíží.“

„Myslím, že já tebe ranila první, můj pane.“

Znovu sáhl po víně, a pak tam jen stál a hleděl do plamenů v krbu. „Apsal'aro, paní zlodějí. Vzdáš se teď života a staneš se rádkyní

tisteandijského pána? Všechno proto, že ti můj otec na samém konci prokázal milosrdenství?“

„Nikdy jsem mu nekladla za vinu, co udělal. Nedala jsem mu jinou možnost. On mě neosvobodil ze soucitu, Nimandere.“

„Proč tedy?“

Potřásla hlavou. „Nevím. Ale hodlám to zjistit.“

„A toto hledání tě přivedlo sem, do Černého Korálu. Ke... mně.“

„Ano.“

„A jak dlouho budeš stát po mém boku, Apsal'aro, zatímco já povládnu městu, budu podepisovat výnosy a debatovat o politice? Zatímco já budu pomalu hnít ve stínu otce, kterého jsem sotva znal, a odkazu, který nemám naději naplnit?“

Vykulila oči. „Můj pane, toto není tvůj osud.“

Otočil se k ní. „Opravdu? Proč ne? Prosím tě, *rad'* mi.“

Naklonila hlavu podruhé a prohlížela si vysokého válečníka se zahořklým, bezmocným pohledem. „Tak dlouho jste se vy Tiste Andii modlili o láskyplnou pozornost Matky noci. Tak dlouho jste toužili po tom, abyste se znovu zrodili k nějakému cíli, k samotnému životu. On vám to všechno vrátil. Všechno. Udělal to, o čem věděl, že se to musí udělat, kvůli vám. Kvůli tobě, Nimandere, a všem ostatním. A teď tu sedíš v jeho křesle, v jeho městě, mezi jeho dětmi. A její svatý dech vás objímá všechny. Mám ti předat svou moudrost? Nuže dobrá. Můj pane, dokonce ani Matka noc nedokáže zadržovat dech věčně.“

„Ona ne –“

„Když se narodí dítě, musí zaplakat.“

„Ty –“

„A svým hlasem vstupuje do světa, *musí* vstoupit do světa.“ Zkřížila ruce na prsou. „Budeš se tedy dál schovávat tady ve městě? Jsem paní zlodějů, můj pane. Znáám každou cestičku. Všechny jsem je prošla. A viděla jsem, co je k vidění. Budeš-li se tu se svými lidmi skrývat, můj pane, všichni zemřete. Stejně tak Matka noc. Buď jejím dechem. Buď *vyvržencem*.“

„Ale my jsme *na tomto světě*, Apsal'aro!“

„Jeden svět nestačí.“

„Co tedy musíme udělat?“

„To, co chtěl tvůj otec.“

„A to je co?“

Usmála se. „Zjistíme to?“

„Ty tedy máš odvalu, pane draků.“

Kdesi na chodníku zavřísklo dítě.

Aniž by se Ganoes Paran obracel, povzdechl si. „Zase děšíš omladinu.“

„Zdaleka ne dost.“ Železem okovaná hůl zaklepala o kámen. „Není tomu tak pokračdě, hi hi!“

„Ten nový titul, který jsi mi dal, nejspíš neocením, Stínupáne.“

Vedle Parana se objevila nejasná tmavá šmouha, jak bůh přistoupil. Lesklá hlavice hole otočila stříbrný čenich do údolí. „Pán balíčku draků. Pořádně velké sousto. To ty tvoje... lsti. Hrozně nesnáším nepředvídatelné lidi.“ Znovu se zahihňal. „Lidi. Ascendenty. Bohy. Zabedněné psy. Děti.“

„Kde je Kotilion, Stínupáne?“

„Ta otázka by tě už měla unavovat.“

„Už mě unavuje čekání na odpověď.“

„*Potom se přestaň ptát!*“ Bohovo šílené zaječení se rozléhalo pevností a divoce prodrnčelo chodbami, než se zase odrazilo zpátky k místu na hradbě, kde stáli.

„To rozhodně upoutalo jejich pozornost,“ podotkl Paran a ukázal na vzdálenou mohylu, kde nyní stály dvě vysoké postavy připomínající kostry.

Stínupán ohrnul nos. „Nic nevidí.“ Syčivě se zasmál. „Zaslepení spravedlností.“

Ganoes Paran se poškrábal ve vousech. „Co chceš?“

„Odkud vychází tvoje víra?“

„Co prosím?“

Hůl zaklepala a sklouzla na kameni. „Sedíš si s Houfcem v Arenu a vzepřeš se každému císařskému povolání. A potom zaútočíš na chodby s *tímhle*.“ Náhle se zachechtal. „Měl jsi vidět, jak se císař tvářil! A předtím jak tě nazýval, no, před tím se krčili dokonce i dvorní písaři!“ Odmlčel se. „Kde jsem to byl? Aha, ano, spílal jsem ti, pane draků. Jsi génius? Pochybuju. Nedáváš mi jinou možnost, prostě musím dojít k závěru, že jsi pitomec.“

„To je všechno?“

„Je tam?“

„Ty to nevíš?“

„A ty?“

Paran pomalu kývl. „Už to chápu. Jde o víru. Což je pro tebe představa zřejmě zcela cizí.“

„Tohle obléhání nemá smysl!“

„Opravdu ne?“

Stínupán zasyčel a natáhl přízračnou ruku, jako by chtěl Paranovi rozdrásat tvář. Místo toho tam ta pokroucená ruka chvíli visela, než

se sevřela do něčeho vzdáleně připomínajícího pěst. „Ty nic nechápeš!“

„Chápu tohle,“ odsekl Paran. „Draci jsou stvoření chaosu. Žádný pán draků nemůže existovat, a proto je ten titul nesmyslný.“

„Přesně tak.“ Stínupán strhl spleť pavučin visící pod ozdobnou římsou. Zvedl ji a zřejmě si prohlížel zámotky s vyschlým hmyzem.

Všivej mizera. „Vím tohle, Stínupáne. Konec začíná tady. Chceš to popřít? Ne, to nemůžeš, jinak bys mě nepronásledoval –“

„Dokonce ani ty nedokážeš prolomit moc obklopující tuto tvrz,“ prohlásil bůh. „Sám sebe zaslepuješ. Otevři znovu brány, Ganoesi Parane, najdi si jiné místo, kde bys usadil svou armádu. Tohle nemá smysl.“ Odhodil pavučinu a ukázal hlavicí hole. „Ty dva neporazíš, to víme oba.“

„Oni ale ne, že?“

„Vyzkoušej si tě. Dřív nebo později.“

„Pořád čekám.“

„Možná dokonce dneska.“

„Vsadíš si na to, Stínupáne?“

Bůh si odfrkl. „Nemáš nic, co bych chtěl.“

„Lháři.“

„Potom já nemám nic, co bys chtěl ty.“

„Vlastně, čistě náhodou...“

„Vidíš mě držet vodítko? Není tady. Je někde jinde a dělá jiné věci. Jsme spojenci, rozumíš? Spojenci. Ne pitomí manželé!“

Paran se zakřenil. „Kupodivu jsem dokonce ani nemyslel na Kutiliona.“

„V každém případě to bude nesmyslná sázka. Pokud prohraješ, zemřeš. Nebo necháš zemřít své vojsko, což si u tebe neumím představit. Kromě toho nejsi zdaleka tak prohnaný jako já. Chceš tu sázku? Opravdu? Dokonce i když prohraju, vyhraju. Dokonce i když prohraju... *vyhraju!*“

Paran kývl. „A tohle byla vždycky tvoje hra, Stínupáne. Vidíš, znám tě líp, než si myslíš. Ano, vsadím se s tebou. Dneska mě zkoušet nebudou. Jejich útok odrazíme... opět. A zemřou další rabové a zkalení. Zůstaneme tím svěděním, které si nedokážou poškrábat.“

„To všechno proto, že máš víru? Hlupáku!“

„Takové jsou podmínky téhle sázky. Platí?“

Bůh se na okamžik rozmlžil, téměř zmizel, než se znovu objevil, a hlavicí hole urazil kus z omšelého okraje stínky. „Platí!“

„Pokud vyhraješ a já přežiju,“ pokračoval Paran, „dostaneš ode mě to, co chceš, ať je to cokoliv a je-li v mé moci ti vyhovět. Pokud vyhraju já, dostanu od tebe, co chce.“

„Je-li to v mé moci –“

„Je.“

Stínupán si něco potichu zamumlal a zasyčel. „No dobře, tak mi řekni, co chceš.“

A Paran mu to řekl.

Bůh se zachechtal. „A ty si myslíš, že je to v mé moci? Myslíš, že do toho Kotilion nemá co mluvit?“

„Pokud ano, tak bude nejlepší, když se ho na to půjdeš přeptat. Pokud se ovšem neukáže,“ dodal Paran, „jak tuším, totiž že nemáš ponětí, kam se tvůj spojenec poděl. V kterémžto případě, pane stínů, uděláš, oč žádám, a jemu to vysvětlíš později.“

„Já se nikomu nezpovídám!“ Další zavřísknutí, rozběhnutá ozvěna.

Paran se usmál. „Tedy, Stínupáne, vím přesně, jak se cítíš. A teď, co žádáš ode mne?“

„Žádám zdroj tvé víry.“ Hůl se zakomíhala. „Ať je tam. Ať žádá to, co ty. Ať ji najdeš na Pláni krve a řetězů a postavíš se jí – jako kdybyste spolu tohle celé od začátku plánovali, když já zatraceně dobře vím, že to tak není! Vy se ani nemáte rádi!“

„Stínupáne, nemůžu ti prodat víru.“

„Tak lži, zatraceně, ale lži přesvědčivě!“

Slyšel pleskání hedvábných křídel, jako by se trhal samotný vítr. *Chlapec s drakem. Pán draků. Vládce nad vším, čemu vládnout nelze. Naskoč na vyjící chaos a říkej tomu vládnutí – koho se snažíš ošálit? Chlapče, nech toho. Tohle nezvládneš. Ale on to neudělá, neví jak.*

Muž s prošedivělým vousem se dívá a nemůže k tomu nic říct.

Trápení.

Podíval se nalevo, ale stín byl pryč.

Jeho pozornost upoutal náraz dole na nádvoří. Trůn obalený plameny propadl hromadou pod sebou a vzhůru vyskočil kouř jako osvobozená šelma.

KAPITOLA DVĚ

Já rozhlédl se kolem po živých,
nehybných a připoutaných
na rukou a kolenou ke kameni
tím, co jsme našli.

Byla noc stejně únavná
jako ty právě uplynulé?
Byl úsvit krutější,
že nás našel tak zděšené?

Svou rukou se podpíráte
a to je spravedlivé,
ale vaše slova krve
jsou příliš hořká k unesení.

Píseň o zármutcích beze svědků
Napanská zkáza

Nadále už nemohl věřit obloze. Druhá možnost, usoudil, když si prohlížel své vyschlé, rozkládající se končetiny, vyvolávala sklíčenost. Tulas Održený se rozhlédl kolem sebe a s mírným zděšením si povšiml omezeného obzoru, jaký souzí všechny, kdo musí po poničeném povrchu zemském chodit po svých. Jizvy, na něž ještě před chvílí shlížel z velké výšky, nyní představovaly znepokojivé překážky, houf rozrytých příkopů vytvářejících hluboké, zubaté rýhy táhnoucí se mu přes cestu.

Je zraněná, ale nekrváčí. Aspoň zatím ne. Ne, už to vidím. Toto maso je mrtvé. A přesto mě to tam přitahuje. Proč? Nejistě došel na kraj nejbližší pukliny a nahlédl dolů. Tma, dech chladný a lehce nakyslý rozkladem. A... ještě něco.

Tulas Održený se na chvílku zarazil, pak vykročil do prázdna a padal.

Obnošené šaty se mu uvolnily a divoce pleskaly, jak jeho tělo naráželo na drsné stěny, klouzalo a odráželo se seschlými končetinami, kutálelo se mezi šustící sutí a pískem, nadýchaným křovím a spleť kořenů travin a nyní i kamenů hrnoucích se za ním.

Když narazil na dno rokle plné balvanů, zapraskaly kosti. Ze všech stran se sypal písek a připomínalo to hadí syčení.

Chvíli se nehýbal. Prach zvířený v šeru se pomalu usazoval. Nakonec se posadil. Jedna noha se zlomila nad kolenem. Dolní část zůstala připevněná jen pár proužky kůže a šlach. Srovnal zlomeninu a čekal, než se dvě nerovné plochy kosti spojí. Čtyři žebra, jejichž zlomené konce mu vyčnívaly z pravé strany hrudníku, ho nijak zvlášť neobtěžovala, a tak je nechal být, aby ušetřil sílu.

Po chvíli se mu podařilo vstát. Rameny se otíral o stěny. Na nerovné zemi rozeznal obvyklou sbírku rozštípaných kostí, ale ty ho příliš nezajímaly, útržky zvířecích duší na nich lpící se kroutily jako přízrační červi, vyrušení novými proudy ve vzduchu.

Vykročil, sledoval zvláštní pach, který zachytil už nahoře. Tady dole byl samozřejmě silnější a s každým nemotorným krokem tou vinoucí se průrvou v něm sílilo jisté očekávání hraničící se vzrušením. Už to bylo blízko.

Lebka byla naražená na oštěpu z omšelého bronzu, sahala do výše prsou a uzavírala cestu. Na hromádce kolem oštěpu ležel zbytek kostry a všechny kosti byly schválně roztržštěné.

Tulas Odrtržený se zastavil dva kroky od lebky. „Tartheno?“

Hlas, jenž mu zaduněl v lebce, však promluvil imassky. „*Bentrakt. Skan Ahl tě vítá, umrlče.*“

„Tvoje kosti jsou na T'lan Imass příliš velké.“

„*Ano, ale nevzešla z toho žádná spása.*“

„Kdo ti to udělal, Skan Ahle?“

„*Její tělo leží pár kroků za mnou, umrlče.*“

„Pokud jsi ji v bitvě zranil natolik vážně, že zemřela, jak dokázala tak důkladně zničit tvoje tělo?“

„*Neřekl jsem, že je mrtvá.*“

Tulas Odrtržený zaváhal, pak frkl. „Ne, tady nic nežije. Buď je mrtvá, nebo odešla.“

„*Proti tomu nemůžu nic namítat, umrlče. Udělej tedy jednu věc: ohlédni se.*“

Tulas Odrtržený, celý popletený, poslechl. Prachem se probíjovávalo sluneční světlo. „Nic nevidím.“

„*To je tvá výsada.*“

„Tomu nerozumím.“

„Viděl jsem ji projít za mě. Slyšel jsem ji sklouznout na zem. Slyšel jsem ji vykřiknout bolestí a plakat, a když doplakala, zůstal jen její dech, dokud i ten nezpomalil. Ale... pořád ho slyším. Zdvihání a klestání jejího hrudníku s každým východem měsíce – když sem dosáhne jeho slabé světlo – kolikrát? Mnohokrát. Ztratil jsem přehled. Proč zůstává? Co chce? Neodpoví. Nikdy neodpovídá.“

Tulas Održžený se beze slova protáhl kolem oštěpu se zaprášenou lebkou. O pět kroků dál se zastavil a vytřeštil oči.

„Spí, umrlče?“

Tulas si pomalu dřep. Dotkl se křehkého hrudního koše ležícího v mělké prohlubni u jeho nohou. Zkamenělé kosti novorozeněte, přilepené k zemi vápencem. Zrodila ses do měsíčního přílivu, maličká? Nadechla ses aspoň jednou? Myslím, že ne. „T’lan Imass, byl tohle konec tvého lovu?“

„Byla obdivuhodná.“

„Jaghutka.“

„Byl jsem na její stopě poslední. Selhal jsem.“

„A ten neúspěch tě trápí, Skan Ahle? Anebo to, že teď straší ona tebe, za tvými zády, navěky skrytá tvému zraku?“

„Probud’ ji! Nebo ještě lepší, zabij ji, umrlče. Znič ji. Pokud víme, je úplně poslední z Jaghutů. Zabij ji a válka skončí a já poznám klid a mír.“

„Ve smrti není mnoho klidu a míru, T’lan Imass.“ Ach, dítě, vítr a noc sténají skrze tebe, vid’? Samotný dech noci, který ho bude strašit celou věčnost.

„Umrlče, otoč mou lebku. Chci ji znovu vidět.“

Tulas Održžený se narovnal. „V této válce se mezi vás nebudu plést.“

„Ale je to válka, kterou můžeš ukončit!“

„Nemůžu. Ani ty, jak to tak vypadá. Skan Ahle, musím tě opustit.“ Zadíval se na maličké kosti. „Vás oba.“

„Od toho neúspěchu, umrlče, jsem tu neměl jediného návštěvníka. Ty jsi první, kdo mě našel. Jsi tak krutý, abys mě odsoudil k věčnosti v tomto stavu? Porazila mě. To přijímám. Ale prosím tě, poskytni mi důstojnost toho, že budu čelit tomu, kdo mě zabil.“

„Předkládáš mi dilema,“ pronesl Tulas Održžený po chvilkovém zamýšlení. „To, co považuješ za milosrdenství, jím vůbec nemusí být, pokud bych tvé přání splnil. A potom je tu tohle: nejsem zvlášť nakloněný k milosrdenství, Skan Ahle. Ne vůči tobě. Začínáš chápat můj problém? Opravdu bych mohl natáhnout ruku a otočit tvou lebku a ty bys mě za to možná proklínal do konce věků. Nebo bych se mohl rozhodnout, že neudělám nic, nechám všechno tak, jak jsem to

našel – jako bych tu nikdy nebyl – a tím si vysloužím tvůj nejtemnější vztek. V obou případech mě budeš považovat za krutého. To se mě ale příliš nedotýká. Jak jsem říkal, nemám sklony k laskavosti. Otázka, kterou řeším, zní: jak moc krutý chci být?“

„Mysli na tu výsadu, o které jsem mluvil předtím, umrlče. Tvůj prostý dar toho, že máš možnost se obrátit a podívat se za sebe. Oba chápeme, že to, co je vidět, nemusí být vítané.“

Tulas Odrtržený zabručel. „T’lan Imass, já vím dobře, jaké to je ohlížet se přes rameno.“ Vrátil se k lebce. „Mám tedy být závanem větru? Jedno otočení a odhalí se ti celý nový svět?“

„Probudí se?“

„Myslím, že ne,“ opáčil a položil na obrovskou lebku scvrklý prst. „Ale můžeš to zkusit.“ Pomalu zvyšoval tlak a lebka se se skřípavým zapištěním otočila.

Za Tulasem Odrtrženým, odcházejícím zpátky proláklinou, začal T’lan Imass výt.

Dary nikdy nejsou takové, jak vypadají. A trestající ruka? Ani ta není taková, jak se zdá. Ano, tyto dvě myšlenky stojí za dlouhou ozvěnu, natahující se do této žalostné budoucnosti.

Jako kdyby někdo poslouchal.

Pomsta, držená pevně jako oštěp v její ruce, a jak páčila. Ralata cítila spalující žár a bolest se stala darem, něčím, čím se mohla krmit, jako lovec krčící se nad čerstvě ulovenou kořistí. Přišla o koně. Přišla o svůj lid. Všechno jí sebrali, všechno kromě tohoto posledního daru.

Rozbitý měsíc byl rozmazanou šmouhou, téměř ztracenou v zelené záři Cizinců na obloze. Barghastská stahovačka hleděla k východu, za zády doutnající uhlíky v ohništi, a prohlížela si pláň, na níž jako by se pěnilo zelené a stříbřité světlo.

Za jejími zády se ten černovlasý válečník jménem Draconus potichu bavil s teblorským obrem. Často mluvili jakýmsi cizím jazykem – zřejmě ledersky, tedy ne že by jí na tom záleželo natolik, aby se ho naučila. Dokonce i z prostého kupeckého jazyka ji bolela hlava, ale občas zachytila nějaké lederské slovo, jež proniklo i do lámaného žargonu, takže věděla, že mluví o jejich cestě.

Na východ. Prozatím se jí hodilo cestovat v jejich společnosti, i když musela neustále odrážet Teblorovy neohrabané milostné návrhy. Draconus dokázal najít kořist i tam, kde zdánlivě žádná nebyla. Dokázal vytáhnout vodu i z popraskané podložní skály. Nebyl to obyčejný válečník. Byl šaman. A v pochvě z půlnočního dřeva, kterou nosil na zádech, měl kouzelný meč.

Chtěla ho. Hodlala ho získat. Zbraň vhodná k pomstě, po níž toužila. S takovým mečem by dokázala zabít okřídleného vraha svých sester.

V duchu probírala plány. Podříznout muži ve spánku hrdlo, pak bodnout Teblora do oka. Jednoduché, rychlé, a získala by, co chtěla. Nebýt zdejší krajina tak opuštěná. Nebýt žízeň a hladovění, jež by následovaly – ne, prozatím musí zůstat Draconus naživu. Pokud by však dokázala Ublalovi zařídit nějakou strašnou nehodu, nemusela by si s ním dělat starosti, až si půjde pro ten meč. Stále nedokázala vymyslet způsob, jak toho tupce sprovodit ze světa nějakým nepřijemným způsobem, tady, na beztvaré planině. Ale měla dost času.

„Vrať se k ohni, milovaná,“ zavolal Teblor, „a vypij si čaj. Jsou v něm skutečné lístky a něco, co hezky voní.“

Ralata si chvíli masírovala spánky a pak se obrátila. „Nejsem tvoje milovaná. Nikomu nepatřím. Nikdy nebudu.“

Draconus se lehce pousmál, když házel do ohně další kus trusu, a Ralata se zamračila. „Je to nevychovanost,“ pronesla cestou, dřepala si a popadla hrnek, který jí Ublala nabízel, „mluvit jazykem, kterému nerozumím. Mohli byste plánovat, že mě znásilníte a zavraždíte.“

Válečník zvedl obočí. „A proč bychom něco takového dělali, Barghastko? Kromě toho se ti Ublala dvoří,“ dodal.

„Už to mohl dávno klidně vzdát. Nechci ho.“

Draconus pokrčil rameny. „Vysvětlil jsem mu, že na většinu toho, co nazýváme dvořením, bohatě postačí prostě tu být. Kdykoliv se otočíš, uvidíš ho, až pro tebe bude jeho společnost dokonale přirozená. Dvoření je umění přirůst na toho, koho chceš, jako plíseň.“ Odmlčel se a poškrábal se ve strništi na bradě. „Na tento výrok si nemůžu činit nároky, ale nevzpomenu si, kdo ho řekl první.“

Ralata plivla do ohně na znamení svého znechucení. „Nejsme všechny takové jako Hetan, víš. Ona říkávala, že přitažlivost muže posuzuje tak, že si ho představí, jak bude vypadat, když se mu bude dívat do zrudlého obličejce a vyvalených očí.“ Znovu si uplivila. „Jsem stahovačka, zabiják, sběračka skalpů. Když se já podívám na muže, představuju si, jak bude vypadat s odřezaným obličejem.“

„Není moc milá, co?“ zeptal se Ublala Dracona.

„Chceš říct, že se hodně snaží,“ opáčil Draconus.

„Z toho s ní chci mít sex ještě víc než předtím.“

„Tak tyhle věci fungují.“

„Je to utrpení. Nemám ji rád. Ne, mám. Ne, nemám. Mám. Ach jo, jdu si vyleštit kladivo.“

Ralata zírala na Ublalu, jenž vyskočil a oddusal.

„Mimochodem, tohle myslel doslovně,“ zamumlal Draconus potichu jazykem Bílých tváří.

Ralata po něm loupala pohledem a frkla. „To jsem věděla. Na nic jiného nemá dost rozumu.“ Zaváhala. „Jeho zbroj vypadá drazé.“

„Stála hodně, to ano, Ralato. Nosí ji dobře, lépe, než jsem doufal.“ Kývl, zřejmě pro sebe, a dodal: „Myslím, že až přijde čas, bude i dobře bojovat.“

Vzpomněla si, že tento válečník zabil Sekaru Podlou, že jí zlomil krk. Lehkost toho gesta, způsob, jak ji objal, aby jí zabránil upadnout, jako kdyby její neživé tělo stále lpělo na něčem, jako je důstojnost. Nebylo snadné ho pochopit. „Co vy dva hledáte? Jdete na východ. Proč?“

„Na světě existují nešťastní tvorové, Ralato.“

Zamračila se. „Nechápu, co tím myslíš.“

Povzdechla si a zadívala se do ohně. „Šlápla jsi někdy nechťíc na něco? Vyšla jsi ze dveří a najednou ti něco křuplo pod nohou. Co to bylo? Brouk? Slimák? Ještěrka?“ Zvedl hlavu a upěl na ni tmavé oči, v nichž se jasně odrážely řezavé uhlíky. „Nestálo ti to za povšimnutí, že? Takové jsou rozmazy života. Mravenec snící o válce, voska požírající pavouka, ještěrka sledující vosu. Taková dramata a *křup* – je po všem. Co si z toho máš vybrat? Zřejmě nic. Máš-li srdce, pocítíš maličkou vinu a lítost a půjdeš si po svých.“

Ralata zmateně kroutila hlavou. „Ty jsi na něco šlápl?“

„Jistým způsobem.“ Rozhrnul uhlíky a díval se, jak z nich vyletují jiskry. „Na tom nezáleží. Pár mravenců přežilo. Vlastně těm mrňavým neřádkům není konce. Mohl jsem rozšlápnout tisíc hnízd a neznamenalo by to sebemenší rozdíl. Vlastně je tohle nejlepší způsob, jak o tom uvažovat.“ Znovu se jí podíval do očí. „Znamená to, že jsem chladný? Zajímalo by mě, co jsem za sebou nechal v těch řetězech, dosud přikované, houf osamělých ctností... něco takového. Poslední dobou se mi zdají podivné sny.“

„Já sním pouze o pomstě.“

„Čím víc sníš o jediné příjemné věci, Ralato, tím rychleji tě omrzí. Hrany se otupí, lesk zmatní. Aby ses takových posedlostí zbavila, nech si o nich často zdát.“

„Mluvíš jako stařec, jako barghastský šaman. Hádanky a špatné rady, Onos Toolan měl pravdu, že na ně nedbal.“ Málem se podívala přes rameno k západu, jako kdyby tam mohla vidět svoje lidi a vojevůdce pochodující přímo k nim. Místo toho dopila čaj.

„Onos Toolan,“ zamumlal Draconus, „je imaské jméno. Že měli Barghastové cizího válečníka... povíš mi o tom víc, Ralato?“

Zabručela. „Neumím vyprávět. Hetan si ho vzala za manžela. Přišel ze shromáždění, když všichni T'lan Imass odpověděli na povolání Stříbrné lišky. Vrátila mu život, ukončila jeho nesmrtelnost, a potom ho našla Hetan. Po konci pannionské války. Hetanin otec byl Humbrall Taur. Sjednotil klany Bílých tvářů, ale utopil se při vyloďování na břeh tohoto kontinentu –“

„Počkej chvíli, prosím. Vaše kmeny nepocházejí z tohoto kontinentu?“

Pokrčila rameny. „Barghastští bohové museli řešit nějaké nebezpečí. Naplnili mozky šamanů svou panikou jako starou močí. Musíme se vrátit sem, do naší původní domoviny, čelit dávnému nepříteli. Tak nám to říkali, ale nic moc jiného. Mysleli jsme, že tím nepřítelem jsou Tiste Edur. Potom Ledeřané a nakonec Akrynnaiové. Jenomže to nebyl žádný z nich, a nyní jsme zničeni, a pokud mluvila Sekara pravdu, potom je Onos Toolan mrtvý a Hetan jakbysmet. Všichni jsou mrtví. Doufám, že barghastští bohové zemřeli s nimi.“

„Můžeš mi povědět víc o těch T'lan Imass?“

„Poklekli před smrtelným mužem. Uprostřed bitvy se obrátili zády k nepříteli. Nic víc se o nich nehodlám bavit.“

„A přesto jste se rozhodli následovat Onose Toolana –“

„On mezi nimi nebyl. On stál sám před Stříbrnou liškou, tvor z kostí, a požadoval –“

Ale Draconus se předklonil, téměř se nakláněl nad oheň. „Tvor z kostí? T'lan – *Tellann!* Do Propasti pod námi!“ Náhle vstal, čímž Ralatu ještě víc polekal, a ona se dívala, jak přechází sem a tam. Z pochvy na jeho zádech jako by vytékal černý inkoust a ji z té skvrny bolely oči. „Ta mrcha,“ zavrčel potichu. „Ty sobecká, škodolibá babo!“

Ublala jeho výbuch zaslechl a najednou se objevil v matné záři ohně s obrovským kyjem opřeným o rameno. „Co udělala, Dracone?“ Mračil se na Ralatu. „Mám ji zabít? Je škodobecká a sobělibá – co vůbec znamená znásilnění? Má to něco společného se sexem? Můžu –“

„Ublalo,“ přerušil jej Draconus, „já nemluvil o Ralatě.“

Teblor se rozhlédl. „Nikoho jiného tu nevidím, Dracone. Ona se schovává? Ať je to kdokoliv, nenávidím ji, pokud není hezká. Je hezká? Teda pokud je hezká, tak je to v pořádku.“

Válečník na něj zíral. „Nejlepší bude, když si zalezeš do kožešin, Ublalo, a trochu se vyspíš. Vezmu si první hlídku.“

„Dobře. Stejně jsem nebyl unavený.“ Otočil se a vydal se ke svým pokrývkám.

„Opatrně s těmi kletbami,“ sykla Ralata a vstala. „Co když nejdřív udeří, a teprve *pak* bude klást otázky?“

Ohlédl se přes rameno. „T’lan Imass byli *nemrtví*.“

Kývla.

„Ona je nikdy nepropustila?“

„Stříbrná liška? Ne. Myslím, že ji žádali, ale ne.“

Vypadalo to, že klopýtá. Obrátil se a pomalu klesl na koleno, zády k Ralatě. Byla to póza vyjadřující úděš či žal – nebyla si jistá. Zmatená Ralata k němu popošla, ale pak se zastavila. Něco říkal, ale jazyku nerozuměla. Pořád dokola to opakoval ochraptělým, zastřeným hlasem.

„Dracone?“

Třásla se mu ramena, jak se dunivě smál, mrtvolně, nevesele. „A já myslel, že moje pokání bylo dlouhé.“ Se skloněnou hlavou řekl: „Ten Onos Toolan... je teď opravdu mrtvý, Ralato?“

„Sekara to tvrdila.“

„Potom má klid. Konečně. Má klid.“

„O tom pochybuju,“ opáčila.

Pootočil se k ní. „Proč to říkáš?“

„Zabili mu ženu. Zabili mu děti. Být já Onosem Toolanem, ani smrt by mi nezabránila se pomstít.“

Ostře se nadechl, dech se mu zadrhl jako na háku, a on se znovu otočil.

Z pochvy kapala černota jako z otevřené rány.

Ach, jak moc chci ten meč.

Touhy a potřeby můžou strádat a zemřít stejně jako láska. Všechna vznešená gesta cti a věrnosti neznamenají nic, když jejich jedinými svědky je tráva, vítr a prázdná obloha. Mappovi se zdálo, že jeho ušlechtilější ctnosti zchřadly a zahrada jeho duše, kdysi tak zelená, nyní chřestila kostlivými větvemi o kamenné zdi.

Kde je jeho slib? Co přísahy, které vyslovil, tak věčný a rozvážný ve svém mládí, tak zářící příslibem, jak se slušelo a patřilo na širokoplečného hrdinu, jímž býval? Nyní cítil strach, tvrdý jako nádor v prsou. Žebra ho z toho tlaku bolela, ale s touto bolestí žil již tak dlouho, že se stala jeho součástí, jizva mnohem větší než rána, kterou zakrývala. *A tak jsou slova učiněna tělem. Takto se naše kosti stávají skřípcelem našeho pokání a svaly sebou cukají v hladkých slupkách potu, hlava volně visí – vidím tě, Mappo – tak zhroucený v žalostné kapitulaci.*

Vzali ti ho, jako by ti z váčku ukradli cetku. Krádež dráždila, ještě

*teď pálí. Jsi pobouřený. Zneuctěný. Toto je pýcha a rozhořčení, že? Toto jsou znaky tvého válečného praporce, tvé touhy po pomstě. Po-
dívej se na sebe, Mappo, nyní opakuješ argumenty tyranů a všechno
ti uhýbá z cesty.*

*Jenže já ho chci zpátky. Po mém boku. Svůj život jsem zasvětil jeho
ochraně, péči o něj. Jak mi ho mohli sebrat? Copak neslyšíte to
prázdné vytí v mém srdci? Tohle je jáma beze světla a na všech těch
zdech těsně kolem necítím nic jiného než rýhy, které tam vyryly moje
drápy.*

Zelenkavý lesk zničené krajiny mu byl odporný, nepřirozený,
hroživé břímě, vedle něhož bylo rozbití měsíce téměř nepodstatné.
Ale světy se hojí, kdežto my nikoliv. V nočním vzduchu byla cítit ples-
nivina, jako kdyby v dálce hnily mrtvoly.

*V této pustině se tolik umíralo. Nechápu to. Je za tím Icariův meč?
Jeho hněv? Měl jsem to cítit, ale samotná země sotva dýchá. Jako
stařena na smrtelném loži se nad vzdálenými zvuky může jen chvět.
Hrom a tma na obloze.*

„Je válka.“

Mappo zabručel. Mlčeli už tak dlouho, že na Vrčovu přítomnost
vedle sebe téměř zapomněl. „Co o tom víš?“ zeptal se a odtrhl zrak
od východního obzoru.

Strážce karavany s pruhovaným tetováním pokrčil rameny. „Co je
tu k vědění? Bezpočet mrtvých. Zabíjení, až se mi z toho sbíhají sliny.
Srst se ježí – dokonce i takhle potmě vidím tvoje zděšení, Trelle,
a sdílím ho. Válka je taková, jaká vždycky byla a bude. Co jiného se
dá říct?“

„Toužíš se k ní připojit?“

„Moje sny mi říkají něco jiného.“

Mappo se ohlédl na tábor. Hromádky tvořené jejich spícími spo-
lečníky a pravidelnější pahrbek nové pohřební mohyly. Vysušený
Kartograf sedící na kamenech s vypelichaným vlkem u nohou. Dva
koně, roztroušené rance a zásoby. Vzduch plný smrti a smutku. „Po-
kud je válka,“ řekl, obraceje se zpátky k Vrčovi, „kdo z ní má zisk?“

Muž pohnul rameny, což, jak už Mappo věděl, byl jeho zlozvyk,
jako kdyby se Trhačův smrtelný meč snažil posunout břemeno, které
nikdo jiný neviděl. „Dobrá otázka, jako kdyby odpovědi něco zna-
menaly, což neznamenaají. Vojáky naženou do železný tlamy a půda
se promění v rudý bláto a někdo na nedalekém kopci zvedne vítězo-
slavně pěst, zatímco jiný prchá z pole na bílém koni.“

„Ručím ti za to, že Trhači se pramálo líbí názory jeho vyvoleného
válečníka na tuto věc.“

„Spíš můžeš ručit za to, jak málo mi na tom záleží, Mappo. Převtěleneckej tygr, jenže tyhle zvířata nechťejí společnost, tak proč by měl Trhač čekat něco jinýho? Jsme osamělí lovci, tak jakou válku můžeme najít? To je ironie celý týchle šlamastyky: tygr léta je odsouzenej hledat dokonalou válku, ale nikdy ji nenajde. Podívej, jak švihá ocasem.“

Ne, vidím to. Kvůli skutečné tváři války se radši obrať na vrčící tlamy vlčí. „Setok,“ zamumlal.

„Ta má jistě vlastní sny,“ poznamenal Vrč.

„Tradiční války,“ přemítal Mappo, „se připravují v zimě, kdy jsou zdi nablízku a každý má dost volného času. Baroni dumají, králové pletichaří, jezdcí plánují, jak projet pohraničím. Vlci v zimě vyjít. Ale když se změní roční doby, léto se rodí z divokosti čepelí a oštěpů – z divokosti tygří.“ Pokrčil rameny. „Nevidím v tom žádný střet. Ty a Setok, bohové k vám připoutaní, všichni se doplňujete –“

„Je to poněkud složitější, Trelle. Chladné železo patří k vlkům. Trhač je rozžhavené železo, což je podle mě osudová vada. Ano, vedeme si skvěle v krvavé tlačnici, ale potom se musíš zeptat, jak jsme se, ve jménu mistra Kápě, do takové kaše vůbec dostali? No, protože nemyslíme.“ Vrč mluvil pobaveně i zahořkle zároveň.

„A tak ti tvoje sny přinášejí vidění, smrtelný meči? Trápení?“

„Ty pěkný si nikdo nepamatuje, pravda? Ano, trápí mě. Džunglí se kradou staří, dávno mrtví kamarádi. Toulají se, jsou ztracení, šát-rají rukama. Pohybujou rty, ale nedonese se ke mně žádný zvuk. V těch snech mimochodem vídám levhartici, svou milenku na lovu – leží celá zakrvácená, rychle dýchá šokem a v očích má tupou bolest.“

„Zakrvácená?“

„Kančí tesák.“

„Fener?“

„Jako bůh války neměl sobě rovnýho. Zuřivej jako tygr, mazanej jako smečka vlků. S Fenerem v ascendenci jsme poklekali s hlavou skloněnou.“

„Tvoje milenka umírá?“

„Umírá? Možná. Vidím ji a oči mi naplní karmínová záplava. Zra-
něná, znásilněná, za to někdo zaplatí. Za to někdo zaplatí.“

Mappo mlčel. *Znásilněná?*

Vrč zavrčel, jak se hodilo pro jeho božského patrona, a Mappovi se přitom zježily chlupy na krku. „Zítra se s touhle společností rozloučím.“

„Hledáš bojiště.“

„Které nikdo z vás, myslím, nepotřebuje vidět. Byl jsem tam, víš.“

Cítil jsem ho, jeho moc. Najdu stopu. Doufám. A co ty, Vrčí? Kam povedeš tento oddíl?“

„Na východ, kousek na jih od tvé stezky, ale nehodlám se vlků držet dlouho. Setok mluví o dítěti v ledovém městě –“

„Křišťálovém.“ Mappo na chvilku zavřel oči. „Křišťálovém městě.“

„A Vzácná žabnice věří, že tam sídlí moc, něco, co by mohla využít, aby dopravila podílníky domů. Mají cíl, ale ten není stejný jako ten můj.“

„Hledáš svou milenkou? Na východ odtud nejsou žádné džungle, pokud neexistují na vzdáleném pobřeží.“

Vrč nadskočil. „Džungle? Ne. Myslíš příliš doslovně, Mappo. Já hledám místo po jejím boku, kde bych vybojoval bitvu. Když tam nebudu, ona opravdu umře. To mi říkají duchové na svém lovu. Nestačí dorazit pozdě, vidět to zoufalství v jejích očích, vědět, že už můžeš pouze pomstít to, co jí udělali. To nestačí, Trelle. Nikdy to nestačí.“

Zoufalství v jejích očích... tohle všechno děláš pro lásku? Smrtný mečí, bolí tě žebra? Pronásleduje tě, ať je to kdokoliv, nebo ti jen Trhač předhazuje to nejlepší maso? Nestačí dorazit pozdě. Ach, já vím, jaká je to pravda.

Zneuctění.

Znásilnění.

Teď přichází ta chmurná otázka. Kdo z toho co má?

Slaba se choulila pod kožešinami. Cítila se, jako by ji vlekli za vozem nejmíň lígu či dvě. Neexistuje nic horšího než zlomená žebra. Tedy, leda kdyby se posadila a zjistila, že má na klíně položenou svou vlastní useknutou hlavu, to by pochopitelně bylo horší. *Ale vzhledem k okolnostem nejspíš bezbolestné. Ne takovéhle. Protivná bolest, bodavá bolest na tisíce místech soupeřící o pozornost, dokud není všechno bílé a pak rudé a pak purpurové a nakonec požehnaně černé. Kde je černá? Čekám, čekám už celou noc.*

Za soumraku za ní přišla Setok a sdělila jí, že Trelle zítra odchází. Jak to věděla, mohli všichni jen hádat, protože Mappo neměl náladu na klábosení, nanejvýš tak s Vrčem, jenž ovšem patřil mezi lidi, s nimiž se dobře povídá, kteří přímo vybízejí ke svěřování, jako kdyby vydávali nějaký pach či co. Mistr Kápě ví, chtěla by –

Křeč. Potlačila vyjeknutí, přečkala tepavou bolest a znovu se pokusila změnit polohu. Ne že by jedna byla pohodlnější než jiná. Spíš to byla otázka výdrže. Dvacet nadechnutí v této poloze, patnáct v téhle, a lehnout si na záda nešlo vůbec – nikdy si neuměla předsta-

vit, jak může váha vlastních cecků připravovat o dech a jak se může lehká kožešina svírat jako svěrák, když si chtěla položit ruce. Všechno to bylo nemožné, a za rozbřesku už byla připravená trhat lidem hlavy.

„A potom nás opustí i Vrch. Ještě chvíli se zdrží. Ale nezůstane. Nemůže.“

Setok se slovy zacházela po svém, jako by to byly dobré zprávy, které skládá na hromádky jako mince v soukromé pokladnici. Možná jí do uší šeptala tráva, když tam ležela a zatraceně klidně si spala, nebo to byli cvrčci a ona jim naslouchala – ne, to jí křupalo v páteři. Potlačila záupnění.

A tak tu se třemi prcky a Setok brzy zůstanou jen sami podílníci a ten barbar Příval. Kartografa, vlka a koně nepočítala. Ne z nějakého konkrétního důvodu, i když jen koně byli ve skutečnosti živí. *Prostě je nepočítám a hotovo.* Takže jen oni, a kdo z nich je dost tvrdý, aby odrazil další útok té okřídlené ještěrky? Příval? Vypadal příliš mladý a oči měl jako šťvaný zajíc.

A zůstal jen jeden Kmen a to je špatné. Chudinka malá. Takže domluveno, už nepohrbíme žádné další přátele, ano?

Jenomže Vzácná žabnice byla neoblomná. Na východě čekala syrová energie. Myslela si, že by s ní mohla něco podniknout. Otevřít chodbu a pro mistra Kápě odtud vypadnout. *Proti tomu nemůžu nic namítat. Ani bych nechtěla. Jistě, naše Žabnice je prostě zlatíčko. A pokud lituje toho, jak provokovala, bude aspoň oded' opatrnější, což není na škodu.*

Pomuchlovat se s Vřcem by bylo skvělé. Jenže to by mě zabilo. Kromě toho jsem celá zjizvená. Pokřivená, cha. Kdo by chtěl zrůdu, leda by to bylo z lítosti? Buď rozumná a necouvej před tím zubatým ostrím. Tvé dny, kdy jsi jen kývla a mohla ses muchlovat, jsou sečteny. Najdi si nějakého jiného koníčka, ženská. Třeba předení. Stloukání másla – je to koníček? Nejspíš ne.

Z tohohle se nevyspíš. Příznej si to. Potrvá pěkných pár měsíců, než se v noci pořádně... vyspíš. Nebo cokoliv jiného.

„Vrch si myslí, že jde někam umřít. Nechce, abychom umřeli s ním.“

To je hezké, Setok, děkuju.

„V Křišťálovém městě je dítě... sřez se otevřít mu oči.“

Poslouchej, srdíčko, tenthle prcek potřebuje utřít zadek a dvojčata předstírají, že to nevidí, ale začíná dost smrdět, že? Běž natrhat trávu.

Život na voze byl mnohem lepší, když doručovali zboží.

Slaba zabručela a trhla sebou, jak jí to zabořilo. *Bohové, ženská, ty ses dočista zbláznila.*

Nech mě snít o hospodě. Zakouřené, plné, s dokonalým stolem.

Sedíme tam a chlastáme. Oddalujeme cesty s pískem. Kmenové na sebe dělají obličej a pak se smějí. Rekkanto si zlomil palec a teď si ho srovnává. Glanno nevidí šenkýře. Nevidí dokonce ani stůl před sebou. Nejsladší trpělivost vypadá jako baculatá kočka, které z tlamičky visí krysí ocásek.

Objevuje se další džbán.

Rekkanto vzhledne. „Kdo platí za tenhle?“ zeptá se.

Slaba opatrně zvedla ruku a otřela si tvář. Požehnaná černoto, jsi tak daleko.

Ve falešném svítání otevřel Příval oči. Lebku mu stále rezonovalo násilí – sen, ale vzpomínka na něj jižbledla. Zamrkal a posadil se. Pod pokrývkou z rodaří vlny mu pronikl studený vzduch a sebral mu kapky potu z hrudi. Podíval se na koně, ale ti klidně stáli a podřimovali. Ostatní v táboře se v zrnitém příšeří nehýbali.

Odhodil pokrývkou a vstal. Nazelenalá záře na východě světlala. Přistoupil ke svému koni, potichu ho přivítal a položil mu ruku na teplý krk. Příběhy o městech a říších, o plynu hořícím modrým plamenem, o tajných cestách světem, které sám nemohl vidět, ho znepokojily a podráždily, třebaže nevěděl proč vlastně.

Věděl, že Toc přišel z jedné takové říše daleko za oceánem a svým okem viděl věci, jaké si sám ani neuměl představit. Teď měl kolem sebe známější krajinu, pravda, drsnější než Oul'dan, ale stejně otevřenou a větrnou, rovnou pláň pod rozlehlou oblohou. Po jakém jiném místě by mohl poctivý člověk toužit? Oči tu viděly do daleka, mysl se mohla natáhnout. Bylo tu místo na všechno. Stan či jurtu pro noční přístřeší, kruh kamenů na oheň, páru stoupající ze stád, když znenáhla přichází jitra.

Toužil po takové scéně, po ranním uvítání, jaké znal odjakživa. Psi zvedající se z lůžek v trávě, tichý křik hladového děcka v jurtě, pach kouře, jak se ohně znovu probouzejí k životu.

V náhlém pohnutí potlačil vzlyk. Všechno je pryč. Proč jsem ještě naživu? Proč lpím na téhle bídě, na prázdném životě? Když jsi poslední, nemáš důvod dál žít. Všechny žíly máš podřezané, krev vytéká a vytéká a nemá to konce.

Rudomasku, tys nás zavraždil všechny.

Čekají na něj jeho druhové ve světě duchů? Chtěl by tomu věřit. Prál si, aby jeho víra zůstala nedotčena, aby ji nerozdrtily podpatky lederských vojáků. Kdyby byli bývali oulanští duchové silnější, kdyby byli takoví, jak tvrdili šamani... *nebyli bychom zemřeli. Ani bychom nebyli selhali. Nebyli bychom padli.* Ale pokud vůbec existovali, byli

slabí, neznalí a bezmocní tváří v tvář změně. Balancovali na těživě, a když ta tětíva praskla, jejich svět byl navždy vyřízený.

Všiml si, že je Setok vzhůru. Díval se, jak vstává a prsty si pročešává rozčuchané vlasy. Protřel si oči a obrátil se zpátky ke koni. Opřel se čelem o hladkou srst na krku. *Cítím tě, příteli. Ty si nekladeš otázky o životě. Ty ho žiješ, žádné jiné místo neznáš, neznáš nic mimo život. Jak ti závidím.*

Setok se k němu přiblížila. Pomalu dýchala a pod nohama jí křupaly kamínky. Zastavila se nalevo od něj a chystala se pohladit koně po nose, dát mu svůj pach. „Přívale,“ zašeptala, „kdo je tam venku?“

Zabručel. „Tví vlčí duchové jsou rozpolcení, vid’? Zvědaví, vystrašení...“

„Cítí smrt a taky moc. Tak velkou moc.“

Koňův krk pod jeho čelem náhle zvlhl. „Říká si kostějka. Šamanka. Čarodějka. Jmenuje se Olar Ethil a v jejím těle nehoří ani jiskřička života.“

„Přichází před úsvitem, už tři rána po sobě. Ale nepřiblíží se. Schovává se jako zajíc, a když konečně dorazí sluneční světlo, zmizí. Jako prach.“

„Jako prach,“ souhlasil.

„Co chce?“

Přival odstoupil od koně, zápěstím si přejel po čele a odvrátil se. „Nic dobrého, Setok.“

Chvilí neříkala nic. Stála vedle něj, kožešiny těsně přitažené k ramenům. Potom se zachvěla. „V rukou se jí kroutí hadi, ale smějí se.“

Telorast. Cudrn. Tancují v mých snech. „Ti jsou taky mrtví. Všichni jsou mrtví, Setok. Ale pořád po něčem prahnou.“ Pokrčil rameny. „Tady jsme všichni ztraceni. Cítím to jako hnilobu v kostech.“

„Řekla jsem Vrčovi o svých viděních, o vlčích a trůnu, který stráží. Víš, na co se mě zeptal?“

Přival zavrtěl hlavou.

„Zeptal se mě, jestli jsem viděla, jak vlci zvedají u trůnu nohu.“

Uchechtl se, ale nečekaně jím to otrásl. *Kdy jsem se smál naposledy? Duchové pod námi.*

„Takhle si označují území,“ pokračovala suše Setok. „Takhle ukazují, že jim něco patří. Šokovalo mě to, ale ne na dlouho. Nakonec to jsou zvířata. Takže co uctíváme, když uctíváme je?“

„Já už nikoho neuctívám, Setok.“

„Vrč říká, že uctívání není nic jiného než poddat se věcem, které nemůžeš ovládat. Prý je útěcha, která s tím přichází, falešná, protože na zápase o život není nic příjemného. On před nikým nepokleká,

dokonce ani před tygrem léta ne, i když ten by ho rád přinutil.“ Zaváhala a s povzdechem dodala: „Vrč mi bude chybět.“

„On nás chce opustit?“

„Tisíc lidí může snít o válce, ale ani dva sny nejsou stejné. Brzy odejde, a Mappo taky. Chlapec bude smutný.“

Dva koně náhle poplašeně ustoupili. Příval prošel kolem nich a zamračil se. „Dnes ráno má zajíc kuráž,“ zavrčel.

Vzácná žabnice potlačila zaječení a se zalapáním po dechu se probrala. Nervy jí probíhaly plamínky. Odkopla pokrývku a vyškrábala se na nohy.

Příval se Setok stáli u koní a dívali se k severu. Někdo se blížil. Země jako by klouzala ve vlnách kolem ní, jako kdyby se těsně pod povrchem rozvlnila. Žabnice se snažila uklidnit. Vydala se k válečníkovi a dívka ce cestou se předkláněla, jako by bojovala s neviditelným proudem. Zaslechla za sebou těžké kroky. Přicházeli Vrč s Mappem.

„Opatrně, Žabnice,“ napomenul ji Vrč. „Proti tomuhle...“ Potřásl hlavou. Vytetované pruhy na jeho kůži viditelně tmavly a v očích neměl nic lidského. Zatím však netasil šavle.

Žabnice zalétla pohledem k Trellovi, ale z jeho výrazu se nedalo nic vyčíst.

Nezabila jsem Julu. Nebyla to moje vina.

Otočila se a znovu vykročila.

Mířila k nim svažštělá babizna zahalená v hadích kůžích. Když došla blíž, rozeznela Žabnice zpustošené rysy a prázdné oční důlky. Vrč za ní zasyčel jako kočka. „T’lan Imass. Beze zbraní, což znamená, že je kostěj. Vzácná žabnice, s touhle nesmlouvej. Nabídne ti moc, aby dostala to, co chce. Odmítni ji.“

„Potřebujeme se dostat domů,“ procedila přes zařáté zuby.

„Takhle ne.“

Potřásla hlavou.

Baba se zastavila deset kroků od nich a k Žabniččinu překvapení promluvil nejdřív Příval.

„Nech je na pokoji, Olar Ethil.“

Babice naklonila hlavu na stranu a chomáčky vlasů jí zavlály jako pramínky pavučin. „Je tu jen jeden, válečníku. A tobě do toho nic není. Přišla jsem si pro svého příbuzného.“

„Tvého co? Čarodějko, tohle je –“

„Nemůžeš ho mít,“ houkl Vrč a prošel kolem Přívala.

„Ty se do toho nepleť, štěně,“ varovala ho Olar Ethil. „Podívej se na svého boha a uvidíš, jak se přede mnou krčí.“ Ukázala pokrouce-

ným prstem na Mappa. „A ty, Trelle, tohle není tvoje bitva. Ustup stranou a já ti povím, co potřebuješ vědět o tom, koho hledáš.“

Mappo zavrával a s tváří zkřivenou bolestí ustoupil.

Žabnice zalapala po dechu.

„Kdo je ten tvůj příbuzný, čarodějko?“ zeptala se Setok.

„Jmenuje se Absi.“

„Absi? Tady není žádný –“

„Ten kluk,“ štěkla Olar Ethil. „Syn Onose Toolana. Přiveďte mi ho.“

Vrč tasil meče.

„Nebud' pitomec!“ prskla kostějka. „Tvůj vlastní bůh tě zastaví! Trhač tě nenechá jen tak zahodit život kvůli něčemu takovému. Chceš se popustit? Nepodaří se ti to. Zabiju tě, smrtelný meči, o tom nepochybuj. Chlapec. Přiveďte mi ho.“

Ostatní se už probudili a Žabnice se ohlédla. Absi stál mezi dvojčaty s vykulenýma očima. Baaljagg pomalu přicházel k Setok a skláněl hlavu. Amby Kmen se držel u bratrova rovu, zamklý a uzavřený, s kdysi mladou tváří zestárlou a zničeným výrazem. Kartograf stál jednou nohou v uhlících ohniště a zíral na cosi na východě – možná na vycházející slunce – a Nejsladší trpělivost pomáhala Slabě na nohy. *Musím na ni zkusit další léčení. Můžu Ambymu ukázat, že občas se mi to i podaří. Můžu – ne, myslí na to, co nás teď čeká! Dala Mappovi, co chce, tak je to snadné. Smlouvá rychle, mluví pravdu.* Podívala se na kostějku. „Stařeno, my z Trygalle jsme tu uvízli. Nemám sílu na to, abych nás dopravila domů.“

„Když ti požehnám tím, co potřebuješ, nezasáhneš?“ Olar Ethil kývla. „Platí. Vezmi dítě.“

„Ať tě to ani nenapadne,“ varoval ji Vrč a výraz v jeho nelidských očích Žabnici na místě zastavil. Pruhy na pažích jako by se na okamžik rozmazaly, ale vzápětí byly zase ostře vykreslené.

„Kluk je můj, štěně,“ prohlásila kostějka, „protože mně patří jeho otec. První meč mi kdysi sloužil. Opravdu mi chceš bránit, abych znovu spojila otce se synem?“

Přiběhly Stavi a Storii a otázky se jen hrnuly. „Otec – on žije? Kde je?“

Vrč je zastavil tasenou šavlí. „Okamžiček, vy dvě. Něco tady není v pořádku. Počkejte, buďte od tý lásky. A hlídejte bratříčka.“ Obrátil se zpátky k Olar Ethil. „Jestli ti teda klukův otec slouží, kde je?“

„Nedaleko.“

„Tak ho sem přiveď,“ vyběhl ji Vrč. „Může si svoje děti vyzvednout sám.“

„Dcery nejsou z jeho krve,“ opáčila Olar Ethil. „Nejsou mi k ničemu!“

„Tobě? A co Onosi Toolanovi?“

„Tak mi je tedy dej, já už se jich zbavím.“

Príval se prudce obrátil. „Myslí tím, že jim podřízne krky, Vrčí.“

„To jsem neřekla, válečníku,“ odsekla kostějka. „Vezmu si všechny tři, tohle nabízím.“

Baaljagg se kradl k Olar Ethil a ona na něj kývla. „Požehnaný ayi, vítám tě a zvu tě do svého tábora –“

Obrovská šelma skočila a zařala zuby kostějce do pravého ramene, jen to zakřupalo. Prudce se otočila a švihla s Olar Ethil, jen pruhy plazí kůže a amulety z kostí a mušliček létaly. Ay stisk nepovolil. Zvedl se podruhé a praštil s Olar Ethil o zem. Kostí se mu v čelistech štípaly a tělo se chabě vzpíralo jako omráčená oběť.

Baaljagg pustil rameno, chytil do tlamy lebku a vyhodil kostějku do vzduchu.

Olar Ethil náhle vrazila levou rukou ayovi do hrdla, prorazila sechlou kůži a zamířila na páteř. Obrovský vlk ji ještě vyhazoval, když ho popadla za páteř, a jak se pohyboval, její sevření to ještě posílilo. Náhle to strašlivě zaprašťelo a kus páteře vyjel ayovi z hrdla v čarodějčině kostnaté pěsti.

Kostějka se otočila od aye a za chřestění kostí tvrdě dopadla na zem.

Baaljagg se zhroutil a hlava se mu skulila jako kámen v pytli.

Absi zakvílel.

Zatímco se Olar Ethil zvedala, Vrč k ní došel, obě zbraně připravené. Když ho uviděla, odhodila kus páteře.

A začala se popouštět.

Když k ní došel, byla jen rozmazanou skvrnou, chvilku předtím, než se zvětší do něčeho obrovského. Udeřil do místa, kde měla před okamžikem hlavu, a zvonový jílec šavle do něčeho tvrdě narazil. Popouštění náhle ustalo. Zavravorala s rozraženým obličejem a rozplácla se na zádech.

„*Pliju na tygřího boha*,“ prohlásil Vrč stojící přímo nad ní. „Mistr Kápě vem to tvoje blbý popouštění, a moje taky!“ Srazil čepele a zkřížený jí je opřel pod bradou. „No, kostějko, náhodou vím, že když praštíš do kostí T’lan Imass dost silně, roztrháš se.“

„Žádný smrtelník –“

„Na to ti kašlu. Nechám tě tu ležet v kouskách, rozumíš? V kouskách. Jakže se to dělá? Hlava ve výklenku? Na tyči? V dutém stromě? Tady žádný stromy nejsou, čarodějko, ale jáma v zemi, tu pořídíš snadno.“

„To dítě je moje.“

„On tě nechce.“

„Proč ne?“

„Právě jsi mu zabila psa.“

Vzácná žabnice přiběhla blíž. Měla horečku a podlamovala se jí kolena. „Kostějko –“

„Zvažuju, že stáhnou svoje nabídky,“ prohlásila Olar Ethil. „Všechny. A teď, smrtelný meči, dáš pryč ty zbraně a necháš mě vstát?“

„Ještě jsem se nerozhodl.“

„Co ti musím slíbit? Že nechám Absiho ve tvou péči? Budeš chránit jeho život, smrtelný meči?“

Žabnice viděla, jak Vrč váhá.

„Přišla jsem se dohodnout s vámi všemi,“ pokračovala Olar Ethil. „V dobré víře. Nemrtvý ay byl otrokem dávných vzpomínek, dávných zrad. Nebudu to mít nikomu za zlé. Smrtelný meči, podívej se na své přátele – kdo z nich dokáže to dítě ochránit? Ty ne. Trell jen čeká, až mu v mysli zašeptají moje slova, a potom se s vámi rozloučí. Oulanský válečník je jenom štěně a navíc neuctivé. Potěr Jhaga Kmenova je uvnitř zlomený. Hodlám přivést Onosi Toolanovi jeho děti –“

„On je T’lan Imass, že?“

Kostějka mlčela.

„To je jediný způsob, jak by ti mohl sloužit,“ pokračoval Vrč. „Zemřel přesně tak, jak si myslí jeho dcery, a tys ho vzkřísila. Uděláš to samý i s klukem? Daruješ mu svůj smrtící dotek?“

„Ovšemže ne. On musí žít.“

„Proč?“

Zaváhala. „Protože je nadějí mého lidu, smrtelný meči. Potřebuju ho – pro své vojsko a pro první meč, který mu velí. To dítě, Absi, se stane jejich důvodem, proč bojovat.“

Vrč najednou zbledl. „Malý dítě? Jejich důvodem k boji?“

„Jejich praporem, ano. Ty to nechápeš – nedokážu se držet jeho hněvu... prvního meče. Je temný, šelma nespoutaná, leviatan – nesmí být vypuštěn, ne takhle. Pro sny Ohnice, smrtelný meči, nech mě vstát!“

Vrč odtáhl zbraně a klopýtavě couvl. Něco si mumlal. Vzácná žabnice zachytila jen pár slov. V darúnštině. „*Praporec... košilka dítěte, to bylo ono? Barva... začala jako rudá, skončila jako... černá.*“

Olar Ethil se vyškřábala na nohy. Její obličej byl stěží k poznání, zbyly z něj jen rozdrčené kosti a potrhaná kůže. Šrámy po Baaljagových špičácích jí bíle svítily na spáncích a na obou stranách pod sanicí. Zničené rameno měla svěšené, paže jí bezvládně visela.

Vrč couval dál a Setok zoufale vykřikla. „To si vás získala všechny? Nikdo ho neochrání? Prosím! *Prosím!*“

Dvojčata plakala. Absi klečel u Baaljagova vysušeného těla a se zvláštní kadencí kvílel.

Kartograf doklapal k chlapci. Jednu nohu měl zčernalou a stoupal z ní kouř. „Ať toho nechá. Ať toho nechá.“

Žabnice se zamračila, ale ostatní si proseb nemrtvého nevšímali. *Co tím myslíš?* Obrátila se k Olar Ethil. „Kostějko –“

„Na východě, ženo. Tam najdeš všechno, co potřebuješ. Dotkla jsem se tvé duše. Udělala jsem z ní mahybe, nádobu, která čeká. Na východě.“

Vzácná žabnice zkrřížila ruce na prsou a na okamžik zavřela oči. Chtěla se podívat na Slabu a Trpělivost, uvidět v jejich očích uspokojení, úlevu. Chtěla to, ale věděla, že tam nic takového neuvidí, ne u těch dvou. Nakonec to byly ženy a nyní měly odevzdat všechny tři děti. Vrhnout je do nemrtvé náruče. *Nakonec mi poděkují. Až vzpomínky na tuto chvíli vyblednou, až budeme všichni zase v bezpečí a doma.*

No... ne všichni. Ale co naděláme?

Mezi Olar Ethil a dětmi stála jen Setok s Přívalem po boku. Setok se po lících řinuly slzy a v postoji oulanského válečníka Vzácná žabnice viděla muže čekajícího na popravu. Tasil šavli, ale v očích měl bezútěšný výraz. Přesto nezakolísal. Z nich všech byl mladý válečník jediný, kdo se neodvrátil. *Zatraceně, Setok, necháš toho odvážného chlapce zemřít?*

„Nedokážeme ji zastavit,“ vyhrkla Žabnice. „To určitě chápeš. Přívale – řekni jí to.“

„Vydal jsem poslední oulanské děti Barghastům,“ prohlásil Příval. „A teď jsou všechny mrtvé. Pryč.“ Potřásl hlavou.

„Dokážeš ochránit tyto děti?“ chtěla vědět Žabnice.

Jako kdyby mu vyřala políček. Odvrátil zrak. „Vzdávat se dětí je zřejmě jediná věc, která mi jde.“ Vrátil zbraň do pochvy a popadl Setok za paži. „Pojď se mnou. Promluvíme si tak, aby nás nikdo neslyšel.“

Setok po něm vrhla šílený pohled a začala se vzpírat, ale pak na jednu povolila.

Žabnice se dívala, jak ji táhne pryč. *Zlomil se jako suchá větvička. Jsi na sebe hrdá, Žabnice?*

Ale cesta je konečně volná.

Olar Ethil teď při chůzi pokulhávala, klouby jí vrzaly a praskaly. Došla ke klečícímu chlapci, natáhla zdravou ruku a popadla ho za límec barghastské haleny. Přidržela si ho, aby mu viděla do obličeje,

a on její pohled opětoval. Oči měl suché a prázdné. Kostějka zabručela. „Syn tvého otce je v pořádku, do Propasti.“

Otočila se a zamířila k severu. Kluk jí visel v ruce. Po chvíli se dvojčata vydala za ní. Bez ohlížení. *Ztrátám není konce, že? Pořád přicházejí další. Jejich matka, otec, celý národ. Ne, oni se nebudou ohlížet.*

A proč by měli? Zklamali jsme je. Ona přišla, rozeštvála nás, koupila si nás, jako když císařovna rozhodí hrst mincí. A koupila si je. Je a jejich mlčenlivý souhlas. Bylo to snadné, protože takoví jsme.

Mahybe? Co to ve jménu mistra Kápě je?

Mappo s hrůzou v srdci vyšel z tábora, opustil ostatní a zanechal za sebou to strašlivé ráno. Snažil se nerozběhnout, jako kdyby to mohlo pomoci. Kromě toho, pokud ho pozorovali, činili tak se stejně pošpiněným svědomím, jako je měl on sám. Byla v tom útěcha? Měla by být? *Nejsme nic jiného než naše vlastní přání. Ona jen každému z nás ukázala tvář, kterou sami před sebou i před ostatními schováváme. Zahanbila nás tím, že odhalila pravdu o nás.*

Musel si připomínat svůj cíl, všechno, co ta přísaha vyžadovala, a hrozné věci, které ho nutila dělat.

Icarium žije. Na to nezapomínej. Soustřeď se na to. Čeká na mě. Já ho najdu. Všechno dám zase do pořádku. Náš malý svět, uzavřený a nepřístupný všemu zvenčí. Svět, kde nás nikdo nenapadne, kde nikdo nebude zpochybovat naše činy, ohavná rozhodnutí, která jsme kdysi učinili.

Dej mi tento svět, prosím, moc prosím.

Moje nejzácnější lži – ona je ukradla všechny. A oni to viděli.

Setok, dobří bohové, ta zrada ve tvých očích!

Ne. Já ho najdu. Ochráním ho před světem. Ochráním svět před ním. A před vším ostatním, před tím raněným výrazem v jeho očích a zlomenými srdci, ochráním sebe. A vy jste to všichni nazvali mou obětí, mou srdcervoucí věrností – tam na Cestě rukou, jsem vás připravil o dech.

Kostějko, tys ukradla moje lži. Podívej se na mě teď.

Věděl, že jeho předkové jsou daleko, předaleko. Jejich kosti se rozpadaly v prach v komnatách pod hromadami kamení a hlíny. Věděl, že ho opustili už dávno.

Tak proč slyší jejich řev?

Přítiskl si ruce na uši, ale to nepomáhalo. Řev pokračoval dál. A na prázdné pláni se Mappo náhle cítil malý a s každým krokem se dál scvrkával. *Moje srdce. Moje čest... smršťuje se, chřadne... s každým*

krokem. Je to jenom dítě. Všichni jsou děti. Choulil se Vrčovi v náručí. Dívky se držely Setok za ruce a zpívaly.
Není snad nevyhnutelnou povinností dospělého chránit dítě?
Nejsem takový jako dřív. Co jsem to udělal?
Vzpomínky. Minulost. Všechno je tak drahocenné – chci to zpátky,
chci to všechno zpátky. Icarie, já tě najdu.
Icarie, prosím tě, zachraň mě.

Přival se vyškrábal do sedla. Shlédl, podíval se Setok do očí a kývl. Viděl její strach a pochybnosti a přál si, aby mohl říct něco, co by za to stálo, jenomže už použil všechna slova. Nestačilo, že to dělá? Otázka, položená v duchu tak směle a bohorovně, ho téměř rozesmála. Nicméně to musel udělat. Musel to zkusit. „Budu je chránit, slibuju.“

„Nic jim nedlužíš,“ opáčila a schoulila se tak prudce, až se lekl, že jí popraskají žebra. „Nejsou to tvoji svěřenci, ale moji. Proč to děláš?“

„Znal jsem Toca.“

„Ano.“

„Říkám si, co by asi udělal on? Tohle je moje odpověď, Setok.“

Slzy jí stékaly po tvářích. Tiskla rty, jako kdyby promluvit znamenalo dát volný průchod žalu, tomu kvilejícímu démonovi, jehož by nebylo možné znovu spoutat či potlačit.

„Jednou jsem nechal děti zemřít,“ pokračoval. „Zklamal jsem Toca. Ale tentokrát,“ pokrčil rameny, „doufám, že si povedu líp. Kromě toho mě zná. Využije mě, jako to udělala předtím.“ Ohlédl se na ostatní. Tábor byl sbalený. Slaba a Nejsladší trpělivost už vykročily jako dvě zlomené uprchlice. Vzácná žabnice se ploužila za nimi jako dítě, které si není jisté, zda je jeho společnost vítaná. Amby šel sám stranou od ostatních, zíral přímo před sebe a pohyboval se strnule. A Vrč, po pár slovech s Kartografem, jenž opět seděl u Julovy mohyly, šel nahrbený, jako by ho bolelo břicho. Kartograf zřejmě zůstával. *Dává se to dohromady, jen aby se to rozpadlo.* „Setok, tví vlčí duchové se jí báli.“

„Hrozně.“

„Nemohla jsi nic dělat.“

Zablýsklo se jí v očích. „A to mi má jako pomoci? Taková slova jen vykopávají hluboké jámy a lákají nás, abychom skočili.“

Odvrátil se. „Omlouvám se.“

„Běž, dožeň je.“

Zvedl otěže, otočil koně a pobídl ho patami.

Vsadila jsi i na tohle, Olar Ethil? Jak samolibě budeš mluvit, až ho budeš vítat?

Tak se dobře bav, protože to nebude trvat věčně. Ne, pokud do toho budu mít co mluvit. Neboj se, Tocu, nezapomněl jsem. Udělám to pro tebe, nebo zemřu.

Klusal prázdnou krajinou, dokud se před ním neobjevila kostějka se svými svěenci. Když se dvojčata ohlédla a vykřikla úlevou, málem mu to zlomilo srdce.

Setok se dívala, jak mladý oulanský válečník odjíždí za Olar Ethil, a viděla, když ji dojel. Výměna slov, potom znovu vykročili, až je spolply klamně terénní záhyby. Setok se obrátila a zadívala se na Kartografa. „Chlapec plakal žalem. Nad svým psem. Ty jsi mu řekl, ať toho nechá. Proč? Proč ti to tak vadilo?“

„Jak to,“ zeptal se nemrtvý, vstal z mohyly a přišoural se blíž, „že nejslabší z nás je jediný, kdo je ochotný položit život při ochraně těch dětí? Nechci tě svými slovy ranit, Setok. Ale snažím se to pochopit.“ Pootočil s vráštělou tvář a oční důlky upřel na ni. „Je to snad proto, že má nejmíň co ztratit?“ Nemotorně přistoupil k mrtvému ayovi.

„Ovšemže má,“ štěkla. „Jak jsi říkal, jen svůj život.“

Kartograf se díval na mrtvého Baaljagga. „A tenhle měl ještě míň.“

„Vrať se do svého mrtvého světa, ano? Určitě to tam je mnohem jednodušší. Můžeš přestat žasnout nad tím, co my ubozí smrtelníci pořád vyvádíme.“

„Já se vyznám v mapách, Setok. Slyš má slova. Skleněnou poušť nedokážete překročit. Až k ní dorazíte, odbočte k jihu na Jižní Elan. Není to tam o moc lepší, ale mělo by to stačit, abyste aspoň měli naději.“

Co by mělo stačit? Jídlo? Voda? Naděje? „Ty zůstáváš tady. Proč?“

„Dorazil sem svět mrtvých,“ ukázal Kartograf. „Tady jsi nevídanou cizinkou.“

Setok, náhle otřesená a nevysvětlitelně rozrušená, potřásla hlavou. „Vrč říkal, že jsi s nimi byl téměř od začátku. A teď se prostě zastavuješ. Tady?“

„Musíme mít všichni nějaký cíl?“ zeptal se Kartograf. „Kdysi jsem ho měl, ale s tím už je konec.“ Odvrátil se k severu. „Tvoje společnost byla... podivuhodná. Ale já zapomněl.“ Zaváhal, a když už se chtěla zeptat, na co zapomněl, řekl: „Věci se rozbíjejí.“

„Ano,“ zašeptala, ale ne dost nahlas, aby ji slyšel. Sehnula se pro svůj ranec. Narovnála se a vykročila. Ještě se ale zastavila a podívala se na něj. „Kartografe, co ti Vrč řekl u té mohyly?“

„Minulost je démon, jehož neseřese dokonce ani smrt.“

„Co tím myslíš?“

Pokrčil rameny a dál se díval na Baaljagovu mrtvolu. „Já mu řekl toto: Našel jsem živé ve svých snech a nevede se jim dobře.“

Setok se otočila a vykročila.

Prašné víry ji sledovaly z obou stran. Masan Gilani o nich věděla všechno. Zнала staré příběhy ze sedmiměstského tažení, jak Logros T'lan Imass uměli jednoduše zmizet v šepotu větru nebo se zatočili v proudech nějaké řeky. Měli to snadné. Na konci se vynořili ze země, a dokonce se u toho ani nezadýchali.

Frkla. Dech, dobrý vtip.

Její kůň se dnes dopoledne zdráhal. Neměl dost vody ani píce, už den a noc neupustil koblížek ani nemočil. Usoudila, že už moc dlouho nevydrží, pokud její společníci nedokážou vyčarovat pramen a hromádku sena nebo pár pytlíků ovsu. Dokážou takové věci? Neměla tušení.

„Mysli hlavou, ženská. Vypadali, jako kdyby je zalehl spící drak. Kdyby uměli vyčarovat věci z ničeho, už by to udělali.“ I ona měla hlad a žízeň, a jestli to dojde až tak daleko, podřízne koni krk a nacpe se k prasknutí. „Dejte to zase do pořádku, ano? Díky.“

Už to není daleko. Podle jejich propočtů se na stopu Lovců kostí dostane před polednem a za soumraku je dohoní – žádné tak velké vojsko se nepohybuje zvláště rychle. Měli s sebou dost zásob, aby se z nich půl roku nakrmilo slušně velké město. Podívala se k severu, což poslední dobou dělala nějak často. Ale nebylo divu. Ne každý den vyroste z ničeho nic hora za pouhý den a noc, a jaká bouře doprovázela její zrod! Chtěla se naklonit a odplivnout si, aby podtrhla cynický údiv, nad nímž právě hloubala. Ale sliny bylo lepší si ponechat.

„Trochu slin si schovej,“ říkávala její matka, „pro samotného mistra Kápě.“ Budiž požehnána ta šílená tlustá kráva. Když si pro ni ten rozedraný žnec nakonec přišel, musela mu dát bublinkovou lázeň včetně mytí vlasů, hotovou záplavu černého, páchnoucího hleny, který z ní prýštil. Velké ženské tohle umí, že? Zvláště po čtyřicítce či padesátce, kdy se všechny jejich názory promění v kámen, a to kámen oštipaný na tvrdé hrany, které zraní do krve pouhým pohledem či posměškem.

Její matka se pohybovala jako strom a byla stejně strašná. Nakonec stromy toho moc nenachodí, ani když jsou v noci střízlivé, stejně jako se země nepohne, pokud sebou Ohnice nehází nebo pokud ten chlap není lepší, než si myslel (a jak často se to stane?). Stará máma byla hrozivá jako půlnoční hrom. Smrt byla pro ženy jako ona přečpanou

síní a ten dav se před ní rozestoupil v okamžiku, kdy do síně vstoupila. Zázrak.

Masan Gilani si otřela obličej – necítila žádný pot. Špatná zpráva, zvláště takhle brzy po ránu. „Chtěla jsem být velká, mámo. Chtěla jsem dosáhnout toho zralého stáří. Padesát, ano. Pět prostěžovaných, prosouložených, hrůzu vyvolávajících desetiletí. Chtěla jsem *být hrozivá*. Mít hrom v očích, hrom v hlase, mít velké tělo, být neúprosnou masou. Není to spravedlivé, že tady tak chřadnu. Dal Hone, chybím ti?

„V den, kdy vstoupím na tu travnatou půdu, v den, kdy zaženu první houf much od pusy, nosu a očí, to bude den, kdy svět bude zase v pořádku. Ne, nenech mě tady umřít, Dal Hone. To není spravedlivý.“

Zakašlala a zadívala se dopředu. Bylo to tam dost divné, ty dva pahorky s údolím táhnoucím se mezi nimi. Díry v zemi. Krátery? Na svazích se něco hemžilo. Zamrkala a říkala si, jestli si to jenom nepředstavovala. Strádání nakonec hraje ošlivé hry. Hemžení – je to hemžení, ne? Krysy? Ne. „Orthenové.“

Bojiště. Zachytila lesk obraných kostí, všimla si hromádek popela na protějším návrší, bezpochyby od pohřebních hranic. Rozumný postup, spalovat mrtvé. Omezuje to choroby. Pobídla koně do těžkého klusu. „Já vím, já vím, už to nebude dlouho, zlato.“

Prašné víry teď proběhly kolem ní a mířily k hřebeni nad údolím.

Masan Gilani vyjela za nimi na kopec. Tam koně zastavila a prohlížela si zkázu vyplňující údolí, i zející zákopy přetínající protějščí hřeben, za nimiž se zvedaly hromady spálených kostí. Pomalu se jí zmocňovala hrůza, vyháněla jí všechno denní teplo z kostí.

Nespoutaní T'lan Imass se zhmotnili v nerovné řadě napravo od ní a také si scénu prohlíželi. Jejich náhlý příchod po tolika dnech prachu Masan Gilani překvapivě uklidňoval. Už příliš dlouho jí jedinou společností dělal kůň. „Ne že bych někoho z vás líbala,“ prohlásila.

Otočili se k ní. Žádný nepromluvil.

Díky mistru Kápě za to. „Můj kůň umírá,“ oznámila jim. „A ať se tu stalo cokoliv, stalo se to mým Lovcům kostí a nevypadá to dobře. Takže,“ dodala a zamračila se na pěťici nemrtvých válečnicků, „jestli máte nějaký dobrý zprávy nebo, bohové pod náma, nějaký vysvětlení, *mohla* bych vás i políbit.“

Promluvil ten jménem Berok. „Můžeme vyřešit nesnáze tvého koně, člověče.“

„Dobře,“ štěkla Masan Gilani a sesedla. „Dejte se do toho. A trocha vody a kus žvance pro mou maličkost by se taky hodila. Už žádný

ortheny jíst nebudu, jen abyste věděli. Koho kdy napadlo, že zkřížit ještěrku s krysou je dobrej nápad?“

Další T'lan Imass vystoupil z řady. Nevzpomínala si na jeho jméno, ale byl větší než ostatní a vypadal jako složený z částí těl tří, možná čtyř jedinců. „K'Chain Nah'ruk,“ prohlásil potichu. „Bitva a sklizeň.“ „Sklizeň?“

Tvor ukázal na vzdálené hromady. „Poráželi. Krmili se padlými nepřáteli.“

Masan Gilani se otrásla. „Kanibalové?“

„Nah'rukové nejsou lidé.“

„A v tom jako je nějaký rozdíl? Pro mě to je kanibalismus. Akorát barbaři s bílou kůží z Fennských hor klesli tak hluboko, aby jedli jiný lidi. Aspoň jsem to tak slyšela.“

„Oni svoje krmení nedokončili,“ podotkl přerostlý T'lan Imass.

„Co tím myslíš?“

„Vidíš tu novou horu na severu?“

„Ne,“ ucedila, „tý jsem si vážně nevšimla.“

Všichni se na ni znovu zadívali.

Masan si povzdechla. „Ano, hora. Bouře.“

„Další bitva,“ pokračoval Berok. „Zrodil se azath. Z toho jsme usoudili, že Nah'rukové byli poraženi.“

„Ano? Udeřili jsme na ně podruhé? Dobře.“

„K'Chain Che'Malle,“ opravil ji Berok. „Občanská válka, Masan Gilani.“ Válečník ukázal pokroucenou rukou. „Tvoje vojsko... myslím, že všichni nezemřeli. Tvůj velitel –“

„Takže Tavore je naživu?“

„Její meč je.“

Její meč. Aha. Ta otataralová čepel. „Můžu vás poslat napřed? Dokážete najít stopu, pokud tam nějaká je?“

„Thenik prozkoumá cestu,“ slíbil Berok. „Je to nebezpečné. Cizinci nás nebudou vítat s otevřenou náručí.“

„Neumím si představit proč.“

Další dlouhý pohled. „Pokud by nás nepřátelé našli, Masan Gilani,“ promluvil opět Berok, „chvíli před naším konečným vzkříšením, potom by vše, čeho se snažíme dosáhnout, bylo ztraceno.“

„Dosáhnout? Dosáhnout čeho?“

„Přece propuštění našeho pána.“

Chtěla se ještě na pár věcí zeptat, ale nakonec to neudělala. *Bohové pod námi, vás jsem přece hledat neměla, že ne? Ale stejně, vy jste chtěli najít nás, ne? Sintr, kéž bys tu byla, abys mi vysvětlila, co se děje. Ale něco mi říká, že to není dobré. Váš pán? Ne, nic mi neříkejte.*

„Dobře. Tak vypadneme, a potom nás nakrmíte, jak jste slíbili. Ale slušný jídlo, jasný? Jsem civilizovaná. Dalhoňanka, Malazská říše. Sám císař pocházel z Dal Honu.“

„Masan Gilani,“ promluvil Berok, „my o říši, o níž mluvíš, nic nevíme.“ Na chvíli se odmlčel. „Ale ten, který byl kdysi císařem... toho známe.“

„Opravdu? A předtím, nebo potom, co umřel?“

Pět Imassů na ni opět upřelo pohled. „Masan Gilani, jaký smysl má tato otázka?“

Zamrkala a pomalu potřásla hlavou. „Žádnej, asi vůbec žádnej.“ Promluvil další T'lan Imass. „Masan Gilani?“

„Co?“

„Tvůj starý císař.“

„Co s ním?“

„Byl to lhář?“

Masan Gilani se poškrábala na hlavě, pak uchopila otěže a vyhoupla se na koně. „Záleží na tom.“

„Na čem?“

„Na tom, jestli věříte všem těm lžím, který o něm lidi napovídají. A teď vypadneme, najíme se a napijeme, pak najdeme Tavořin meč, a pokud se na nás usmějí Oponn, bude u něj i ona.“

Překvapilo ji, když pět Imassů přikývlo. Vzápětí se rozpadli v prach a zavířili. „Kde je v tom jaká důstojnost?“ podivila se a znovu přehlédla bojiště hemžící se ortheny. *Kde je důstojnost v čemkoliv z toho, ženská?*

Prozatím to drž v sobě. Nevíš, co se tu stalo. Nevíš nic jistě. Zatím ne. Jen vydrž.

V tom je důstojnosti až až. Tak jako vydržela máma.

Pach hořící trávy. Vlhkost pod jednou tvář, chlad na druhé, nedaleko se ozýval kovařík. Sluneční světlo pronikající zavřenými víčky. Zvířený prach pronikající do plic a zase ven. Kusy z něj se válely okolo. Aspoň mu to tak připadalo, ale samotná představa mu připadala nemožná, a tak ji zavrhl i přes to, co mu říkaly jeho smysly.

Myšlenky, bylo hezké zjistit, že je dosud má. Pozoruhodný triumf. Kdyby jen dokázal posbírat jednotlivé kousky, ty, které nebyly tady. Ale to mohlo počkat. Nejdřív musel najít nějaké vzpomínky.

Jeho babička. No, přinejmenším stařena. Domněnky můžou být nebezpečné. Možná jedno z jejích rčení. A co rodiče? Co s nimi? Snaž se vzpomenout, jak to může být těžké? Jeho rodiče. Nebyli zrovna bystří. Zvláštní ve své tuposti – vždycky si říkal, jestli v tom

není něco víc. Opravdu matku tolik fascinovalo, co má vdova Trdla dneska na sobě? Byl to veškerý rozsah jejího zapojení se do světa? Chudá sousedka nakonec vlastnila jen dvě haleny a jedny šaty po kotníky, vše navíc dost obnošené, jak se patřilo na ženu, z jejíhož manžela byla vyschlá mrtvola v píscích Sedmiměstí, a peněz za mrtvé sotva stačil na živobytí, ne? A ten stařec na ulici, ten, který se jí snažil dvořit, inu, ten jenom vyšel ze cviku, to bylo všechno. Nestál za tvoje opovržení, matko. Jen dělal, co uměl. Snil o šťastnějším životě, snil o tom, že ve smutných očích vdovy něco probudí.

Je to prázdný svět bez naděje.

A pokud se otec jen motal kolem, hvízdal si nějakou nekonečnou písničku a každou chvíli se zarazil a tvářil se roztěkaně, jak ho něco napadlo, pokud nebyl úplně zmatený samotnou existencí toho nápadu, inu, muž obstojného stáří má o čem přemýšlet, ne? Rozhodně to tak vypadalo. A že se vyhýbal davům a nikdy se nikomu nepodíval do očí? Celý svět je přece plný mužů, kteří zapomněli být muži. Nebo se to možná vůbec nenaučili. Byli to jeho rodiče? Nebo někoho jiného?

Pravda dorazila tvrdě. Jedna, dvě, desítky, hotová lavina, kolik mu bylo let? Patnáct? Najednou se mu před očima zúžily ulice Jakaty, domy se scvrkávaly, velicí lidé z bloku se zmenšovali do chvástavých trpaslíků s maličkýma očkama.

Někde tam venku existoval celý jiný svět.

Babi, zachytil jsem záblesk ve tvých očích. Vyprávěla jsi zlatý koberec a rozvinula jsi ho přede mnou. Pro moje jemné nohy. Celý svět je tam venku. Říká se tomu „učení“. Říká se tomu „znalosti“. Říká se tomu „magie“.

Koříanky a larvy a svázané pramínky něčích vlasů, malé loutky a panenky s umazanými tvářemi z nití. Sítě ze stěv, smotky vypadáných vlasů, oškubaná záda vran. Rýhy v hliněné podlaze, kapky potu padající z čela. S blátem to nebylo snadné, na jazyku chuť písku z olíznutého rydla, a jak svíčky poblíkávaly a stíny poskakovaly!

Babi? Tvůj vzácný chlapec se roztrhal na kusy. Měl tesáky v těle a ty tesáky byly jeho vlastní a zarývaly se pořád dokola. Kousání, trhání, syčení bolestí a vzteky. Pád z oblohy plné kouře. Opětovné stoupání, nová křídla, klouby vrzají, plachtící noční můra.

Z toho není návratu. Není.

Dotkl jsem se vlastního otupělého těla a to bylo pohřbené pod těly, všechna ta krev stékající dolů. Byl jsem naložen v krvi. Tedy to tělo. Které bývalo moje. Nevrátíš se, ne k tomuhle.

Mrtvé údy se pohybují, uvolněné obličej se obracejí, předstírají,

že se dívají na mě – ale já nebyl tak hrubý, abych je tahal kolem. Není třeba obviňovat mě těma prázdnýma očima. Přichází sem nějaký hlupák, sem dolů, a možná se moje zmáčená kůže cítí teplá, ale to všechno je jen teplo unikající z ostatních mrtvol.

Nevrátím se. Ne z tohohle.

Otče, kéž bys poznal věci, které jsem viděl. Matko, kéž bys otevřela své srdce natolik, abys požehnala té zlomené vdově odvedle.

Vysvětlíš to tomuto hlupákovi? Byla to hromada těl. Posbírali nás. Příteli, ty jsi neměl zasahovat. Možná tě ignorovali, i když si neumím představit proč. A tvůj dotek byl chladný, bohové, jak byl chladný!

Krasy se přikrádaly blíž, chytaly kousky ze mne ze vzduchu. Na světě, kde každý je voják, si těch pod nohama ani nevšimnete, ale i mra-
venci bojují jako nepřátelé. Moje krasy. Pracovaly tvrdě, teplá tělíčka jako hnízda.

Nemohly mě odvolat. To nebylo možné. Možná mě vytáhly, ale nebyl jsem celý.

Nebo ne. Babi, někdo si na mě přivázał provázky. S tím, jak se všechno kolem nás hroutilo, si navázał provázky. Na moje mistrem Kápě prokleté krasy. Ach, chytrý neřád, ten Rychlej. Chytrý, moc chytrý neřád. Tam i tady, jsem celý tady. A potom mě někdo vykopal a odnesl mě pryč. A krátkoocasí si všechno prohlíželi, hemžili se, jako by svažovali, že vynesou námitku, ale neudělali to.

On mě odnesl a cestou tál.

A všechno to zabíjení pokračovalo. Uměli se motat kolem, hvízdát si nějakou nekonečnou písničku a každou chvíli se zarazit a tvářit se roztěkaně, jak je něco napadlo, pokud nebyli úplně zmatení samotnou existencí toho nápadu. Tak.

On mě odnesl pryč, a kde jsou všichni?

Kousky byly zase pohromadě a Flaška otevřel oči. Ležel na zemi, slunce stálo nízko nad obzorem, zažloutlá tráva byla orosená a voněla po uplynulé noci. Ráno. Povzdechl si a pomalu se posadil. Měl pocit, že má tělo celé rozpraskané. Podíval se na muže dřepícího u ohýnku. Jeho dotek byl chladný. A potom roztál. „Kapitáne Ruthane Gudde, pane.“

Muž se po něm ohlédl, kývl a dál si prsty pročesával vousy. „Myslím, že je to pták.“

„Pane?“

Ukázal na kousek ohořelého masa roznícího se nad řevavými uhlíky. „Prostě spadl z nebe. Měl peří, ale ohořelo mu.“ Potřásl hlavou. „Ale měl i zuby. Pták. Ještěrka. Je to stejná hrst slámy v obou rukou, jak říkali na Záboru.“

„Jsme sami.“

„Prozatím. Příliš jsme jejich náskok nezkrátili – po nějaký době jsi začal být dost těžký.“

„Pane, vy jste mě nesl?“ *Tání. Kapky.* „Jak daleko? Kolik dní?“

„Nést tě? Copak jsem Toblakai? Ne, támhle za tebou jsou sáně. Táhnout je snazší než nést. Poněkud. Kéž bych měl psa. Když jsem byl malý... no, řekněme, že přání mít psa byl nezvyklý zážitek. Ale včera bych podřízl krk i bohu za jediného psa.“

„Už můžu jít, pane.“

„Dokázal bys táhnout vlek?“

Flaška se zamračil a ohlédl se na dopravní prostředek. Dva celé oštěpy, kusy dvou či tří dalších. Řemení z kožené zbroje, celé začerněné. „Nic, co by se na tom mělo táhnout, pane, pokud vidím.“

„Uvažoval jsem o sobě, mariňáku.“

„No, můžu –“

Ruthan zvedl rožeň a zamával jím. „Vtip, vojáku. Ha ha. Na, už to vypadá hotový. Vaření je proces, při kterém se ze známého udělá něco nerozpoznatelného, a tudíž požitelného. Když se zrodila inteligence, ze všeho nejdřív se ptala: ‚Dá se tohle zvíře uvařit?‘ Nakonec, zkus sníst kravskou tlamu – no, pravda, lidi to dělají – á, zapomeň na to. Musíš mít hlad.“

Flaška k němu došel. Ruthan stáhl ptáka z rozně, roztrhl ho a jednu půlku mu podal.

Jedli mlčky.

Nakonec, když Flaška vycucal a vyplivl poslední kostičku a olízl si masnotu z prstů, povzdechl si a zadíval se na muže naproti sobě. „Viděl jsem vás jít k zemi, pane, pod asi stovkou krátkoocasých.“

Ruthan si prohrábl vousy. „No jo.“

Flaška odvrátil zrak a zkusil to znovu. „Myslel jsem, že je po vás.“

„Nedostali se přes zbroj, ale stejně jsem samá modřina. Každopádně mě na chvíli zatloukli do země, a potom to prostě vzdali.“ Zašklebil se. „Chvilí mi trvalo, než jsem se vyhrabal ven. Ale kromě mrtvých, který sbírali, nebylo nikde ani stopy po Lovcích kostí nebo našich spojencích. Chundrylové vypadali vyřízený – ještě nikdy jsem neviděl tolik mrtvých koní. A zákopy byly dobytý. Ledeřani napáchali nějaký škody a taky nějaký utržili, ale bylo těžký uhádnout rozsah těch škod.“

„Myslím, že jsem něco z toho viděl,“ poznamenal Flaška.

„Ale tebe jsem vyčenichal,“ dodal kapitán, aniž by se Flaškovi podíval do očí.

„Jak?“

„Prostě jsem to udělal. Skoro jsi tam nebyl, ale stačilo to. Tak jsem tě odtamtud vytáhl.“

„A oni jen tak přihlíželi?“

„Přihlíželi? Ničeho si nevšimli.“ Otřel si ruce o stehna a vstal. „Připravený vyrazit, vojáku?“

„Myslím, že jo. Kam jdeme, pane?“

„Najít ty, kdo přežili.“

„Kdy vlastně ta bitva proběhla?“

„Před čtyřmi pěti dny, tak nějak.“

„Pane, jste Bouřný jezdec?“

„Zbloudilá vlna?“

Flaška se zamračil ještě víc.

„Další vtíp,“ utrousil Ruthan Gudd. „Posbíráme věci z nosítek – našel jsem ti meč a pár dalších věcí, který by ti mohly být k užitku.“

„Všechno to byla chyba, že?“

Druhý muž po něm loupal okem. „To je všechno, vojáku, dřív nebo později.“

Ve zmítajícím se víru hluboko dole pěnil chaos. Stál na římsě a hleděl dolů. Napravo se skála nakláněla v místě, kde končila její více méně rovná základna skalní jehly, a na druhém konci se k obloze zvedala Věž, nerovný černý kámen připomínající obří prst, a ze svého rozervaného vrcholku jako by vrhala stín z bílé mlhy.

Nakonec se muž otočil a dvanácti kroky překonal rovnou skálu k ústí tunelu, kolem něhož se sesypaly roztráštěné balvany. Přelezl nejbližší hromadu až k zaprášenému plášti z naolejované kůže, napanému do pukliny. Odhrnul plášť a vytáhl zevnitř potrhanou brašnu. Byla tak shnilá, že se dno začalo rozestupovat ve švech. Muž rychle slezl dolů na rovinku, než se mu obsah brašny vysype.

Mince bubnovaly, tretky chřestily. Na zem vypadly i dva větší předměty, oba zabalené v kůži, každý o délce mužského předloktí, aniž by vydaly zvuk. Zvedl pouze tyto dva předměty, jeden si zastrčil za opasek a druhý rozbil.

Žezlo z obyčejného černého dřeva s konci obitými zčernalým stříbrem. Chvilí si ho prohlížel, než zaměřil k Andijské věži. Prohrabal váček u pasu, vylovil uzel z koňských žíní a hodil si ho k nohám. Rozmáchně zamával žezlem a udělal nad černým kamenem kruh. Poté couvl.

Po chvíli se mu zadrhl dech v hrdle. Otočil se. Když promluvil, znělo to omluvně. „Ach, matko, je to stará krev, nepopíráš to. Stará a řídká.“ Zaváhal. „Pověz otcí, že se za svou volbu neomlouvám –

proč bych měl? Na tom nesejde. My dva jsme udělali, co jsme mohli.“ Pobaveně zabručel. „A ty bys mohla říct totéž.“

Obrátil se.

Temnota za ním se srážela do čehosi pevného. Chvilí mlčky přihlížel, třebaže její přítomnost byla hmatatelná, rozsáhlá ve tmě za ním. „Pokud chtěl slepou poslušnost, měl mě nechat v řetězech. A ty, matko, jsi mě měla nechat navěky dítětem pod svými ochrannými křídly.“ Povzdechl si, poněkud roztřeseně. „Pořád jsme tady, ale nakonec jsme udělali, co jste oba chtěli. Skoro jsme je všechny dostali. Jenom nikdo z nás nečekal, jak nás to změní.“ Znovu se ohlédl. „A ono nás to změnilo.“

V kruhu před ním otevřela tmavá postava karmínové oči. Klapot kopyt na kameni zněl jako rány železnou sekerou.

Muž popadl zjevení za pŕlnoční hřívu a vyhoupl se mu na hřbet. „Střez své dítě, matko.“ Otočil koně a navedl ho podél římsy k ústí tunelu. „Strávil jsem mezi nimi už tolik času, že to, co jsi mi dala, je jako nejslabší šepot v koutku duše. Na lidi sotva bereš ohledy a teď se to všechno hroutí. Ale jedno ti přiznám.“ Obrátil koně. „Nyní jsi na řadě ty. Tvůj syn otevřel cestu. A co se *jeho* syna týče, inu, pokud chce žezlo, bude si pro ně muset přijít a vzít si ho sám.“

Ben Adaefón Delat sevřel pevněji koňskou hřívu. „Odvedla jsi svůj díl, matko. Ať otec odvede ten svůj, má-li to v úmyslu. Ale nakonec je to na nás. Tak stůj stranou. Zastih si oči, protože přísahám, že *my zaplaneme!* Když se ocitneme zády u zdi, matko, *nemáš nejmenší tušení, čeho všeho jsme schopní.*“

Pobídl koně a ten skočil.

Nyní, milý koni, by to mohlo být trochu drsné.

Kůň došlápl na římsu. A pokračoval dál do vzduchu. A vrhl se dolů, do prudkého víru.

Bytost, dýšící temnota, ještě chvíli setrvala v rozlehlém dómu. Na černém kameni se třpytily rozsypané mince a tretky.

Pak na kameni zařukala vycházková hůl.

KAPITOLA TŘI

Je čas vyrazit do chladné noci
a ten hlas byl dost mrazivý,
aby mě probudil do ticha,
ozýval se křik zvoucí mne na oblohu,
jenže země mě pevně držela –
to bylo před dávnou dobou,
a přece v bezútěšném ránu jsou křídla
jen stíny hrbící se na mých ramenou,
a hvězdy jsou blíže než kdy dřív,
obávám se, že brzy přijde čas vyrazit a pátrat
po tom hlase a já se ocitnu na pokraji,
je čas vyrazit do chladné noci,
pronesené tak unaveným tónem,
nepoznám z něj nic záslužného,
jsou-li však sny o létání poslední nadějí svobody,
budu se za křídla modlit do posledního dechu.

Chladné noci
Beleager

Dkajutě visela oblaka hustého kouře. Všechna okénka byla otevřená, okenice zajištěné, ale vzduch se nepohnul a nesnesitelně horko olizovalo obnažená těla jako vzrušený jazyk. Felaš, čtrnáctá dcera královny Abrastal, si odkašlala, jak ji neustále svědilo na prsou, a opřela se o měkký, i když špinavý a mokrý polštář.

Její služka začala znovu nacrpávat dýmku.

„Jsi si jistá tím datem?“ zeptala se Felaš.

„Ano, Výsosti.“

„No, asi bych měla mít radost. Dožila jsem se patnáctého roku, ať praporce zavlaží. Tedy, ne že by tady něco vlálo.“ Zavřela na chvíli oči, pak je zase otevřela. „Co byla ta vlna?“

„Já nic necítila, Výsosti.“

„Horko mi vadí. Rozptyluje pozornost. Šeptá o smrtelnosti, což

vede k pocitu beznaděje a zvláštní netrpělivosti. Mám-li brzy zemřít, tak říkám, jen do toho.“

„Mírná zácpa, Výsosti.“

„A to píchání v kříži?“

„Nedostatek cvičení.“

„Sucho v krku?“

„Alergie.“

„A to pobolívání po celém těle?“

„Výsosti,“ pravila služka, „jsou i chvíle, kdy všechny tyto příznaky zmizí?“

„Hmmm. Při orgasmu. Nebo když zjistím, že jsem najednou, ehm, zaneprázdněná.“

Služka zapálila dýmku a podala princezně náustek.

Felaš si prohlížela stříbrnou trubičku. „Kdy jsem s tím začala?“

„S rezlistím, Výsosti? Bylo vám šest.“

„A proč? Zopakuj mi to.“

„Jak si vzpomínám, mohla jste buď vzít rezlistí, nebo si ukousat nehty do krve, Výsosti.“

„Aha, ano, dětské zlovyky, díky bohům, že jsem se vyléčila. A teď, myslíš, že mám zkusit vyjít na palubu? Přísahám, že jsem cítila vlnu, což musí vyvolávat optimismus.“

„Situace je vážná, Výsosti,“ prohlásila služka. „Posádka je unavená z toho, jak dře u pump, a loď je pořád silně nakloněná. Země není v dohledu, ani větérek nezafouká. A pořád nám hrozí nebezpečí, že se potopíme.“

„Přece jsme neměly na vybranou.“

„Kapitán a první důstojník s tímto hodnocením nesouhlasí, Výsosti. Životy byly ztraceny, sotva se držíme nad vodou –“

„Maelova vina,“ štěkla Felaš. „Netušila jsem, že je ten neřád tak neažraný.“

„Výsosti, ještě nikdy jsme neuzavíraly dohodu se starším bohem –“

„A už ani nikdy neuzavřeme! Ale matka to slyšela, že ano? Slyšela. To přece muselo stát za ty oběti?“

Služka se jen mlčky posadila a zaujala meditační pozici.

Felaš si starší ženu prohlížela přimhouřenýma očima. „Dobře. Názory se rozcházejí. Už konečně zvítězily chladnější hlavy?“

„Netuším, Výsosti. Mám –“

„Ne. Jak jsi říkala, cvičení mi prospěje. Vyber mi vhodný oděv, něco pružného a rozevlátého, jak přísluší mé náhlé dospělosti. Patnáct! Bohové, jízda začíná!“

* * *

Šurk Elalle viděla, že její první důstojník má na nakloněné palubě problémy. Usoudila, že prostě nemá dost zdravých částí těla, aby mu to propůjčovalo dokonalou sebejistotu, ale i přes svou neohrabanost se pohyboval dost rychle, jen sebou při každém kroku cukal. Bolest není příjemná součást života, ne každý den i noc, ne při každém zatraceném nádechu.

„Obdivuju tě, Skorgene.“

Dorazil na zadní palubu a zašilhal na ni. „Kapitáne?“

„Bereš to s úšklebkem a to je všechno. Myslím, že existuje spousta druhů odvahy, kterých si většina z nás ani nevšimne. A vždycky nejde o to čelit smrti, co? Občas jde o to čelit životu.“

„Když to říkáš, kapitáne.“

„Co máš za zprávy?“ zeptala se ho.

„Potápíme se.“

Aha. Předpokládala, že se bude chvíli vznášet a pak klesne dolů jako nafouknutý pytel promočených bylinek, dokud nenarazí na mořské dno. A potom půjde, ale kam? „Myslím, že na sever.“

„Kapitáne?“

„*Nehynoucí vděčnost* si rozhodně zaslouží lepší osud. Nech vybařit čluny. Kolik času máme?“

„Těžko říct.“

„Proč?“

Skorgen přimhouřil zdravé oko. „Chtěl jsem říct, že se mi to nechce říkat nahlas. Smůla, co?“

„Skorgene, mám si sbalit truhlu?“

„Ty si s sebou bereš truhlu? Bude plavat? Teda, když ji přivážeme za záchrannej člun? Máme jenom dva, který se udrží na vodě, a oba jsou trochu potlučený. Z posádky zbejvá devětadvacet členů, plus my dva a naši hosté. Posadíš do člunu deset lidí, a převrátí ho první větší vlna. Neumím moc počítat, ale myslím, že jsme v loji. Je možný, že se lidi ve vodě udrží. Ale ne moc dlouho, jak kolem krouží všichni ti žraloci. Ideální je osm lidí ve člunu. To se zařídí celkem rychle. Jenže tvoje truhla, no, ta mi kazí počítání.“

„Skorgene, vzpomínáš si, jak se moje truhla nakládala?“

„Ne.“

„To proto, že žádnou nemám. Byl to řečnický obrat.“

„Tak to se mi ulevilo. Kromě toho,“ dodal, „bys nejspíš stejně neměla čas balit. Můžeme se převrátit každou chvílí, jak jsem slyšel.“

„Bloud mě vem, tak přiveď hosty sem nahoru!“

Ukázal za ni. „Ta urozená právě přišla nahoru, kapitáne. Tu voda ponese, to teda jo, dokud —“

„Spust' čluny a sežeň posádku, Skorgene,“ přikázala Šurk, prošla kolem něj a zamířila k princezně.

„Ehm, kapitáne, opravdu musím –“

„Není čas, Výsosti. Zavolejte služku a sbalte si šaty, co vás udrží v teple. Loď se potápí a my musíme do záchranných člunů.“

Felaš ospale zamrkala a rozhlédla se kolem sebe. „To mi připadá poněkud přehnané.“

„Opravdu?“

„Ano. Předpokládám, že opustit loď je jedna z posledních věcí, kterou by chtěl někdo na otevřeném moři udělat.“

Šurk Elalle kývla. „Správně, Výsosti. Zvláště na otevřeném moři.“

„A nejsou tu žádné jiné možnosti? U tebe není pravděpodobné, že budeš panikařit.“

„Vypadá to snad, že panikařím?“

„Tvoje posádka –“

„Jen mírně, Výsosti, protože jaksí nemáme dost místa na to, abychom pobrali všechny, což znamená, že někteří za chvíli skončí ve žraločích tlamách. Předpokládám, že tahle smrt je poměrně nepřijemná, aspoň ze začátku.“

„A jé. No a co se s tím dá dělat?“

„Jsem ochotná vyslechnout si jakýkoliv názory, Výsosti.“

„Snad obřad spasení...“

„Co?“

Baculaté prstíky se zakmítaly. „Zvážíme situaci, ano? Bouře rozbila trup, správně?“

„Na něco jsme narazili, Výsosti. Doufám, že to byla Maelova hlava. Nemůžeme to opravit a naše pumpy nedokážou ten příval zastavit. Jak jste si možná všimla, na pravoboku už skoro nabíráme vodu. Nebýt toho bezvětří, už jsme se převrátili.“

„Podle všeho je trup plný vody.“

„Správný předpoklad, Výsosti.“

„Je zapotřebí –“

Palubou pod jejich nohama se rozlehlo strašlivé zasténání.

Felaš vykulila oči. „Co to bylo?“

„To jsme my, Výsosti. Potápíme se. No, zmiňovala jste se o nějakém rituálu. Jestli se to týká jistýho staršího boha moří, tak bych vás měla varovat, že pokud se o tom dozví moje posádka, nemůžu vám zaručit zdraví.“

„Opravdu? To mne znepokojuje. Nuže, obřad, jaký navrhuji, se nutně nemusí týkat toho rozhodně nepřijemného jedinca. Vlastně –“

„Promiňte, že vám skáču do řeči, Výsosti, ale právě jsem si uvědo-

mila, že tahle soutěž v podceňování situace bude vzápětí osudově přerušena. I když si to nesmírně užívám, jsem přesvědčená, že jste se jí zúčastnila úplně nevědomky. Jak dobře umíte plavat, protože podle mého názoru nebudeme mít čas dorazit ke člunům...“

„Má ty dobrotu.“ Felaš se obrátila a zvážila situaci. Pak zvedla ruku.

Nehynoucí vděčnost se otřásla. Z průlezu se vyhrnula voda. Lanoví zapráskalo jako ve vichřici a pahýly zlámaných stěžňů se otřásaly. Od obou záchranných člunů se nesl vyděšený křik a Šurk Elalle zaslechla rozkazy k přetěti lan. Vzápětí viděla, jak oba čluny odploouvají. Ani v jednom nebyl plný počet námořníků a zbytek posádky i se Skorge-nem Kabanem řval a klel od zábradlí na levoboku. Přes palubu se přelila voda.

Princezna Felaš si prohlížela loď s baculatým prstem položeným na namalovaných rtech. „Musíme vyčerpát podpalubí,“ pronesla, „než se ji pokusíme zvednout výš. Souhlasíš, kapitáne? Jinak váha vody trup rozláme na kusy.“

„Co to děláte?“ chtěla vědět Šurk.

„Inu, zachraňuji nás, pochopitelně. A tvou loď, kterou stále potřebujeme, i když je v tak žalostném stavu.“

„Žalostným? Je dobrá, mor na tebe. Teda byla by, kdybys ty –“

„Ale no tak, kapitáne, co tvoje způsoby. Jsem přece z urozeného rodu.“

„Zajisté, Výsosti. A teď laskavě zachraňte mou ubohou loď, a až to uděláte, můžeme v klidu probrat ostatní záležitosti.“

„Skvělý návrh, kapitáne.“

„Jestliže jste to mohla udělat kdykoliv, Výsosti –“

„Mohla, ano. Měla, to zcela jistě nikoliv. Opět vyjednávané se strašlivými silami. A opět je nutné zaplatit cenu. Jeden nemá říkat „už nikdy více!““

Šurk Elalle se ohlédla na svého prvního důstojníka a posádku. Paluba, na níž stáli, už nebyla pod vodou a celý trup rozechvíval zvuk stovky pracujících pump. *Ale my nemáme sto pump a kromě toho, dole nikdo není.* „Je to zase Mael, ne?“

Felaš se ohlédla a zakmitala řasami. „Žel, nikoliv. Obtíže, které právě zakoušíme, vycházejí právě z toho, že se usilovně snažíme vyhnout této osobě, víš. Nakonec, toto je jeho říše a on soupeře nebude vítat s otevřenou náručí. Tudíž musíme použít sílu, která odolá Maelově moci.“

„Výsosti, byl tohle majestátní plurál?“

„Ach, cítíš to, kapitáne?“

Kolem lodi se zvedala hustá, vlnící se mlha – záchranné čluny již zmizely z dohledu a křik jejich posádek byl náhle umlčen, jako kdyby námořníci prostě přestali existovat. V děsivém tichu, jež následovalo, se Skorgen a zbývající tucet Šurčinyých námořníků choulili na palubě. Od úst jim stoupala pára a všude kolem začínala jiskřit námraza.

„Výsosti –“

„Jaká úleva po tom vedru, nesouhlasíš? Ale musíme být tvrdí. Ustoupit nyní příliš by mohlo být osudné.“

„Výsosti,“ zkusila to Šurk Elalle znovu, „s kým vyjednáваме teď?“

„Držby jsou většinou zapomenuty, zvláště ty dlouho spící. Představ si tedy naše překvapení, kdyby se zmrzlá mrtvola po nespočetných staletích probudila a povstala opět do života. Ach, Jaghuti jsou náramně stará cháska, víš, a já k nim stále chovám mírnou úctu, i přes jejich výstřelky. Inu, v horách Severního Bolkanda jsou hrobky, a co se strážců týče, inu –“

„Jaghuti, Výsosti? To jste řekla? Jaghuti?“

„To musí být jistě panika, kapitáne, to tvoje věčné a stále nevychovanější přerušování –“

„Chcete nás všechny uzavřít v ledu?“

„Omtose Phellack, kapitáne. Ledový trůn, víš? Probudil se –“

Šurk popošla k Felaš. „Jak zní dohoda, princezno?“

„S tím si můžeme dělat starosti později –“

„Ne! S tím si budeme dělat starosti hned teď!“

„Nemůžu říct, že bych oceňovala takovýto povýšený tón, kapitáne Elalle. Povšimni si, jak se loď ustálila. Led je zamrzlý v trhlinách v trupu a v podpalubí je sucho, byť poněkud chladno. Mlze naneštěstí neunikneme, protože ochlazujeme vodu kolem nás až téměř k bodu mrazu. Jak jsem pochopila, tento proud nás ponese k severu a asi za tři dny dorazíme k pevnině. Neobydlenému pobřeží s dobrým, chráněným přírodním přístavem, kde můžeme provést opravy –“

„Opravy? Právě jsem ztratila polovinu posádky!“

„Nepotřebujeme je.“

Přidusal k nim Skorgen Kaban. „Kapitáne! Jsme mrtví? Je tohle Maelova kletba? Plavíme se po Moři smrti? Je tohle Řeka bez života? Oceán lebek? Jsme mezi Rohy zoufalství a ztracenosti? Ve spárech –“

„Bohové pod náma! Copak vážně existuje nekonečný počet eufemismů pro být mrtvej?“

„Jo, a taky Eufemérní hlubina! Posádka má otázky, víš –“

„Tak jim řekni, že naše štěstí drží, Skorgene, a ohledně těch ukva-

penců ve člunech, no, tohle vzejde z toho, když nevěříš svému kapitánovi a prvnímu důstojníkovi. Jasný?“

„Á, to se jim bude líbit, kapitáne, protože před chvílí si nadávali, že byli prve moc pomalí.“

„Opak je pravdou, to je jistý, první důstojníku. Tak padej.“

„Rozkaz, kapitáne.“

Šurk Elalle se znovu obrátila k princezně. „Do mojí kajuty, prosím, Výsosti. Vyjednávat.“

„Vyjednávat? Aha, ano. Toto. Jak si přeješ, ale nejdřív, inu, nejdřív se musím převléknout, nebo se nachladím.“

„Kéž se Bloud dívá jinam, Výsosti.“

„To se dívá, má milá, to se dívá.“

Šurk mladou ženu sledovala až k průlezu. „*Má milá?*“ *No, možná je starší, než vypadá.*

Ne, je to povýšená, rozmazlená princezna. Kdyby jen byl na palubě Ublala, ten by ji hned srovnal. Z té představy se pobaveně uchechtla. „Opatrně!“ napomenula se a hned se zamračila. Ach, chápu. Jsem zmrzlá na kost. Nějakou dobu se zřejmě nemusím bát, že mi něco poteče. Měla bych se pohnout. A nezastavovat se. Rozhlédla se kolem sebe, i když poněkud ztuhla.

Ano, loď se pohybovala, vezla se na proudu a kolem již poskakovaly ledové kry. Mlha je obklopovala jako soukromý oblak. *Plujeme naslepo.*

„Kapitáne! Posádka chce vědět, jestli je tohle Bílá cesta!“

„Zásoby.“

Válečný jezdec Kalyth se podívala na nezdolný štít. „Jsou tu trubci. A vozy, kde roste jídlo. Matrona Gunth Mach nás připravuje. Budeme se toulat, jako se kdysi potulovala velká stáda.“

Muž se zrzavými vousy se zvedl ve Ve’Gathových třmenech z kůže a kostí. „Velká stáda? Kde?“

„No, všechna vyhynula.“

Bouřňák se zamračil. „Vyhynula jak?“

„Většinou jsme je vybili, nezdolný štíte. Elanové byli víc než jen opatrovníci myridů a rodar. Taky jsme lovili. Bojovali jsme o vlastnictví divokých stád a brodů přes řeky, a když jsme prohráli, inu, tak jsme zvířata otrávilí našim nepřátelům naschvál. Nebo jsme zničili brody, takže se zvířata během stěhování utopila. Byli jsme spojeni se zemí.“

Na druhé straně frkl Gesler. „Kdo vám otevřel oči, Kalyth?“

Pokrčila rameny. „Naši božští duchové hladověli. Co jsme udělali

špatně? Nic, nezměnili jsme vůbec nic. Žili jsme tak jako vždycky. A to bylo vražedné. Divoká zvířata zmizela. Země vyschla. Bojovali jsme mezi sebou, a pak přišli rozhodcové. Z východu.“

„Co byli zač?“

Z jejích slov čišela zahořklost. „Náš soud, nezdolný štíte. Pohlédli na naše skutky. Sledovali průběh našich životů, naši nekonečnou hloupost. A rozhodli, že naše vláda plná zneužívání musí skončit.“ Střelila po něm pohledem. „Měla jsem zemřít se svými lidmi. Místo toho jsem utekla. Nechala jsem je všechny zemřít. Dokonce i své vlastní děti.“

„Hrozná věc,“ zamumlal Bouřňák, „ale zločinci byli ti rozhodci. Tvoji lidé by dřív nebo později svoje způsoby změnili. Ne, ta krev je na jejich rukou.“

„Pověz nám o nich víc,“ vybídl ji Gesler.

Jela na Ve’Gathovi, stejně jako její společníci. Dusot tlap obrovského Che’Malle jí připadal vzdálený. Stěží cítila, jak došlapuje na tvrdou půdu. Obloha byla zamračená, krajina šedivá. Za nimi se Sinn se Žroutem vezli na dalším Ve’Gathovi. Děti sotva promluvíly. Vlastně si Kalyth nevzpomínala, že by slyšela Sinnin hlas, i když Žrout tvrdil, že její němota je spíš věcí zvyku než postižení.

Tvorové ohně. Zplozenci démonů. Gesler a Bouřňák je znají, ale i oni jsou v jejich společnosti celí nesví. Ne, naše dvě děti se mi nelíbí.

Chvilku si dávala dohromady myšlenky. „Rozhodcové se pozvedli k moci nejdřív v Kolanse,“ začala po chvíli s vyprávěním. Nechtěla si na ně vzpomínat, nechtěla na nic z toho myslet, ale přinutila se pokračovat. Když jsme se o nich poprvé doslechli v našich táborech, přicházely příběhy se strážci karavan a kupci. Mluvili nervózně, se strachem v očích. „Nejsou to lidé,“ říkali. Byli to kněží. Jejich kult byl založen na Jehle, což je mys v Kolanské zátoce, a tam se poprvé usadili a vystavěli chrám a poté hrad.“

„Takže to byli cizinci?“ hádal Gesler.

„Ano. Z jakéhosi zatraceného pobřeží. Tohle všechno jsem se doslechla z druhé ruky. Připluli na lodích z kostí. Jehla byla neobydlená – kdo by chtěl žít na prokleté půdě? A na začátku byla jen jedna loď osazená otroky a dvanáct či třináct kněží a kněžek. To byla sotva invaze, aspoň podle názoru krále Kolanse. A když k jeho dvoru vyslali emisarku, přivítal ji. Místní kněžstvo nebylo nadšeno a krále varovalo, ale on prosadil svou. Audience byla povolena. Rozhodce byla arogantní. Mluvila o spravedlnosti, jako by pouze její lidé byli její železnou pěstí. Dokonce ukázala prstem na samotného krále a oznámila jeho pád.“

„Vsadím se, že pak už takovou radost neměl,“ zabručel Bouřňák. „Doufám, že tý hlupače usekl hlavu.“

„Zkusil to,“ pravila Kalyth. „Nejdřív poslal vojáky, pak magii – trůnní sál se proměnil v jatka, a když bylo po bitvě, vyšla z paláce jen ona sama. A v přístavu bylo dalších sto kostěných lodí. Tak se začala hrůza.“

Gesler se pootočil v sedle a zadíval se na děti, než se zase posadil normálně. „Válečný jezdcé, jak dávno se to událo?“

Pokrčila rameny. „Před padesáti, šedesáti lety. Rozhodcové vyhledili všechna ostatní kněžstva. Každým rokem připloovali další a další jejich následovníci. Zkalení, tak je nazývali. Ti, kteří v sobě měli lidskou krev. Těch prvních dvanáct, ti byli čistí. Z provincie Estobanse – nejbohatší země Kolanse – rozšířili svou moc dál a prosazovali svou vůli. Válka s obyčejnými lidmi je nezajímala a pouhým hlasem přinutili pokleknout celá vojska. Z Kolanse začali svrhávat jednu dynastii za druhou – ve všech jižních královstvích, která obkružovala Pelasiarské moře, až ovládli všechny země.“ Zachvěla se. „Byli to krutí pánové. Vypuklo sucho. Hladomor. Nazývali to věkem spravedlnosti a nechávali lidi umírat. Ti, kdo něco namítali, byli popraveni, ti, kdo proti nim chtěli povstat, byli zničeni. Zanedlouho dorazili na území mého lidu. Rozmačkali nás jako blechy.“

„Gesí,“ ozval se po chvíli Bouřňák, „jestli to nebyli lidi, tak kdo?“

„Kalyth, mají ti rozhodci kly?“

„Kly? Ne.“

„Popiš je.“

„Jsou vysokí a vyzáblí. Kůži mají bílou jako alabastr a jejich končetiny se nepohybují tak jako u lidí. V lokti můžou ohnout ruku do všech stran. Jejich těla jsou prý kloubovitá, jako kdyby měli dvoje kyčle, jeden pár nad druhým. A umí stát stejně jako my, nebo mají nohy jako koně. Nedosáhne na ně žádná zbraň a jediným dotekem jejich dlouhých prstů dokážou rozdrtit kosti ve válečnickově těle. Kouzelné útoky po nich stékají jako voda.“

„A takoví jsou i ti zkalení,“ chtěl vědět Gesler, „nebo jenom čistí?“

„Netuším.“

„Viděla jsi někdy nějakýho rozhodce na vlastní oči?“

Zaváhala, pak zavrtěla hlavou.

„Ale tvůj kmen –“

„Slyšeli jsme, že přicházejí. Věděli jsme, že nás všechny pobijí. Utekla jsem.“

„Pro dech mistra Kápě!“ štěkl Bouřňák. „Takže ty ani nevíš, jestli vůbec –“

„Po pár dnech jsem se připlížila zpátky, nezdolný štíte.“ Slova ze sebe musela nutit, v ústech měla sucho a myšlenky chladné jako mrtvola. „Byli důkladní.“ *Připlížila jsem se zpátky. Je to ale pravda? Nebo jsem si to jenom vysnila? Zničené tváře svých dětí, tak nehybné. Můj manžel s neuvěřitelně zkroucenou páteří a vytřeštěnýma očima. Mrtví psi, hlavy šamanů na tyčích. A krev, všude – dokonce i moje slzy...* „Utekla jsem. Jsem poslední ze svého lidu.“

„To sucho, o kterém ses zmiňovala,“ řekl Gesler, „udeřilo předtím, než ti rozhodci dorazili, nebo až po něm?“

„Estobanse leží na pramenech. Je to údolní provincie s horami na severu a dalším pohořím na jihu. Moře na východě a pláně na západě. Sucha propukala v jižních královstvích a na ostatních kolanských územích. Nevím, kdy to začalo, smrtelný mečí, ale dokonce i z příběhů z mého dětství, které si pamatuju, si vybavuju žal těžce doléhající na osídlené země.“

„A Elanská pláň?“

Zavrtěla hlavou. „Vždycky byla suchá, vždycky plná potíží – proto spolu kmeny tolik bojovaly. Docházelo nám všechno. Byla jsem malá. Dítě si zvykne na všechno, připadá mu to... normální – celá ta léta, co jsem žila se svými lidmi, to bylo takové.“

„Co tam teda přivedlo rozhodce, když už to místo trpělo?“ zajímal se Gesler.

„Slabost,“ prohlásil Bouřňák. „Vezmi si libovolnou hladovějící zemi a najdeš tlustýho krále. Nad tím zabíjením v trůnním sále nikdo slzu neuronil. Kněží tlachající o spravedlnosti. Muselo to znít příjemně, aspoň ze začátku.“

„Ano,“ souhlasil Gesler. „Ale ta Jehla, kde si vybudovali svou říši – Kalyth, nazvala jsi ji prokletou. Proč?“

„Tam spadla z nebe hvězda,“ vysvětlovala.

„V poslední době?“

„Ne, kdysi dávno. Ale kolem mysu je mořská voda rudá jako krev – a v té vodě nic nežije.“

„Změnilo se něco z toho, když si rozhodci postavili ten svůj chrám?“

„Nevím. Nikdy jsem tam nebyla – já prostě nevím. Nevím dokonce ani, proč jdeme tímhle směrem. Na východě nic není – nic než kosti.“ Zamračila se na Geslera. „Kde jsou ty vaše armády spojenců? Mrtvé! Musíme si najít nějaký jiný cíl. Musíme –“ *se někde schovat. Předkové mi odpusťte.* Ne, její obavy se tlačily k povrchu. Dvě desítky otázek mohly každou chvíli prorazit tenkou kůží – vlastně by stačilo málo, že?

„To nevíme,“ přiznal Bouřňák. Hryzal si knír a nepodíval se jí do očí.

Mrzí mě to. Já vím.

„Až se vrátí Gu'Rull,“ poznamenal tiše Gesler, „dozvíme se víc. Mezitím jdeme dál, válečný jezdcé. Nemá smysl dělat něco jinýho.“
Kývla. *Já vím. Odpusťte mi. Všem nám odpusťte.*

Jejich moc byla jako tmavá, vířící skvrna, natahující se v čele mohutného, klikatícího se zástupu jako řeka. Gu'Rull si to zjevení prohlížel shora, jak se vznášel těsně pod neprostupnou vrstvou mraků táhnoucí se od severozápadu. Rány se mu hojily a on se vydal daleko do Pustin.

Sledoval rozedrané zbytky lidských armád, rozrostlé o obrovské trény. A jižně od nich táhl další oddíl v disciplinovaných řadách, který se dosud nedostal do bojů, nicméně sám o sobě naháněl hrůzu a s každým dnem se přibližoval k prvnímu zástupu. Přes rozkazy smrtelného meče shi'galského asasína ani jeden voj nezajímal. Ne, ty shluky energie, jež vycítil jinde, byly mnohem zajímavější, ale ne všechny, ne ve srovnání s tím, co vycházelo z těch lidských dětí Sinn a Žrouta. Ty putovaly přímo v čele Guntina hnízda.

Vlastně se to již nedalo nazývat „hnízdem“, že? Nebyl tu žádný prostor, žádné pevné hnízdiště pro poslední klan K'Chain Che'Malle.

Dokonce i vedení bylo předáno třem lidem. Nebylo pochyb, že bez nich by Che'Malle zničili Nah'rukové. Ti tři lidé, odění podivnými tituly, *a dvě děti oblečené v podstatě jen v hadrech.*

Tolik touhy po moci. Byl to zdrcující krok v dějinách každé civilizace, jaká kdy existovala. Gu'Rull po ní neprahl. Za každým trůnem by mělo stát víc takových jako on, aby podřízli krk při prvním náznaku šílené ctižádosti. Během věků se skutálelo hlav až dost, a snad už si z toho konečně někdo vezme poučení, i když o tom pochyboval.

Asasín nesmí zemřít. Stíny musí přetrvat navždy. Držíme svět na uzdě. My jsme arbitry rozumu. Je to naše povinnost, smysl naší existence.

Viděl jsem je. Viděl jsem, co dokážou, a radost v jejich očích nad zkázou, jakou dokážou rozpoutat. Ale jejich hrdla jsou měkká. Budu-li muset, svět jich zbavím. Ta moc byla odporná, pás čehosi ohavného. Prosakovala z lhostejných myslí a kazila sladké pachy jeho druhů – jejich radost z vítězství, jejich vděčnost smrtelnému meči a nezdolnému štítu, jejich lásku ke Kalyth, válečnému jezdcí K'Chain Che'Malle. Jejich víru v novou budoucnost.

Ale ty děti. Ty musí zemřít. A brzy.

* * *

„Forkrul Assail,“ šeptal Žrout Sinn do ucha. „Křišťálové město je znalo, dokonce i ty zkalené. Drží si na ně vzpomínky. Sinn, to oni jsou ve středu té války – to po nich jde pobočnice.“

„Už ne,“ sykla Sinn v odpověď. „Nemluv. Co když tě uslyší?“

Odfrkł si. „Myslíš, že to nevědí? Gesler a Bouřňák? Forkrul Assail, Sinn, ale teď je zraněná. Vážně zraněná. Musíme ji zastavit, jinak budou Lovci kostí pobiti –“

„Jestli ještě nějakí zůstali.“

„Zůstali. Rozšiř vnímání –“

„To ten její meč – ta překážka nás nepustí dál. Její otataralový meč.“

„Což znamená, že je ještě naživu –“

„Ne, jenom to, že ho někdo nese. Mohl by to být Brys Beddikt, mohl by to být vojevůdce Drz. Nevíme to a nemůžeme proniknout blíž, abychom to zjistili.“

„Gu'Rull –“

„Nás chce zabít.“

Žrout sebou trhl. „Co jsme mu kdy udělali? Kromě toho, že jsme mu zachránili kůži?“

„Jemu a všem ostatním ještěrkám. Nezáleží na tom. Mohli bychom se obrátit proti nim, a kdo by nás zastavil?“

„Ty by ses proti nim mohla obrátit. Já to neudělám. Takže tě zastavím já. Nezkoušej to, Sinn.“

„V tomhle jsme oba společně,“ opáčila. „Partneři. Jenom jsem ti odpovídala. Proto nás ten asasín tak nenávidí. Nikdo nás nedokáže ovládat, jen my sami. Tohle dospělí prostě nesnášejí.“

„Forkrul Assail. Gesler chce spojit tohle vojsko s armádou pobočnice – to musí mít v plánu, ne?“

„Jak to mám vědět? Nejspíš.“

„Takže budeme bojovat proti Forkrul Assail.“

Blýskla po něm nezbedným úsměvem. „Otrhám jim nožičky jako mouchám.“

„Kdo je to děvče?“

Sinn vyvrátila oči. „Nech toho. Už mě nebaví o ní mluvit.“

„Je v Křišťálovém městě. Čeká na nás.“

„Je šílená, to je. Cítil jsi to, musel jsi. Oba jsme to cítili. Ne, už o ní nemluvm.“

„Ty se jí bojíš,“ poznamenal Žrout. „Protože je možná silnější než my dva.“

„A ty ne? Měl bys.“

„V noci se mi zdává o rudých očích. Otevírají se. Jen se otevírají. To je všechno.“

„Zapomeň na ten sen,“ zabručela Sinn a odvrátila se.

Cítil její svaly, tuhé a nepoddajné, a věděl, že takové objetí nevydrží dlouho. *Je děsivější než ten asasín. Ty v Křišťálovém městě, bojíš se taky tolik co já?*

„Pitomý sen,“ prohlásila Sinn.

Bylo poledne. Gesler udělal přestávku. Dlouhý zástup se naráz zastavil, pak vystoupili trubci a začali připravovat krmení. Smrtný meč se bolestivě vyprostil z Ve'Gathova šupinatého sedla a s úlevou si všiml, že podlitiny na jeho bocích se hojí. Sestoupil na zem. „Bouřňáku, protáhnu si nohy –“

„Když se jdu vychcat, nepotřebuju pomoci.“

„Až po tom, pitomče.“

Gesler si protáhl hřbet, jak ho píchalo v bedrech, a poodešel od zástupu. Schválně si přitom nevšímal Sinn a Žrouta, když slézali na zem. Každé pitomé ráno od té bitvy čekal, že budou pryč. Nebyl tak hloupý, aby si myslel, že je nějak ovládá. *Zapalovali nebeský tvrze jako šíšky, mistr Kápě nás chraň.*

Objevil se Bouřňák a plivl si do dlaní, aby si je očistil. „Ten zsranej asasín nechce dolů. Špatný zprávy?“

„Pochybuju, že se třese kvůli nim, Bouřňáku. Ne, jenom sděluje názor.“

„Hned jak slítne dolů,“ vrčel Bouřňák, „tak mu moje pěst sdělí ten můj.“

Gesler se zasmál. „Na ten jeho čumák nedosáhneš ani ze žebříku. A co uděláš, praštíš ho do česky?“

„Možná, proč ne? Vsadím se, že to bolí jako ďas.“

Gesler si sňal přílbu. „Forkrul Assail, Bouřňáku. Pro chlupatý koule mistra Kápě.“

„Jestli je ta ženská ještě naživu, tak musí mít postranní myšlenky. Kdo ví, kolik jich Nah'rukové sežrali? Pokud víme, tak Lovců kostí zbývá jen hrstka.“

„Pochybuju,“ zabručel Gesler. „Jedna věc je postavit se tomu a přijmout, co ti osud předhodí, když to musí být. Anebo můžeš vzít nohy na ramena. Ona ten boj nechtěla. Prostě do ní vltli. Ona určitě udělala, co bylo nutný, aby svoje vojáky stáhla. Bylo to nejspíš ošklivý, ale určitě nepadli všichni.“

„Když to říkáš.“

„Hele, je to ústup za boje, dokud se nedokážeš rozumně odpoutat. Zúžíš čelo. Vrhneš dopředu svoje těžkooděnce a potom se necháš zatlačovat dozadu, krok za krokem, až nastane čas na útek. A jestli

Ledeřani za něco stáli, potom tomu tlaku trochu ulevili. V nejlepším případě jsme ztratili tak tisícovku –“

„Hlavně těžkooděnce a mariňáky – jádro armády, Gesi –“

„Tak si najdeš nový. Tisícovku.“

„A v nejhorším případě? Nezůstal jedinej těžkooděnc, jedinej mariňák, a pěchota je rozprášená a rozprchla se jako zajíci.“

Gesler se na Bouřňáka zamračil. „Pesimista tady mám bejt já, ne ty.“

„Řekni matroně, ať tomu asasínovi přikáže slítnout sem dolů.“

„Jasně.“

„Kdy?“

„Až se mi bude chtít.“

Bouřňák zrudl. „Pořád seš akorát blbej seržant, víš to? Smrtelnej meč? Smrtelnej sráč, to spíš! Bohové, to pomyšlení, že od tebe přijímám rozkazy jak už dlouho?“

„No a kdo je lepší nezdolnej štít než chlap, kterej je nezdolně zabeďnej?“

Bouřňák zabručel. Pak: „Mám hlad.“

„Jo,“ prohlásil Gesler. „Pojďme se najíst.“

Vydali se ke krmišti.

„Pamatuješ, když jsme byli mladý – hodně mladý? Ten útes –“

„Nemluv o tom zatraceným útesu, Bouřňáku. Ještě dneska z toho mám noční můry.“

„To se pořád ještě cejtíš provinile.“

Gesler se zarazil. „Provinile? Ty pitomče. Zachránil jsem ti tam život!“

„Po tom, cos mě málem zabil! Kdyby mi ten šutr spadl na hlavu –“

„Ale nespádl, ne? Akorát na rameno. Jen takový klepnutí, trocha prachu, a pak já –“

„Jde o to,“ přerušil ho Bouřňák, „že tehdy jsme dělali hrozný blbosti. Měli jsme se poučit, akorát že se ukazuje, že jsme si z toho žádný poučení nevzali.“

„V tom není problém,“ odsekl Gesler. „Vždycky nás degradovali z dobrého důvodu. Neumíme si poradit se zodpovědností, to je ta potíž. Začneme se hádat – ty začneš přemejšlet, a to je ze všeho úplně to nejhorší. Přestaň přemejšlet, Bouřňáku, a to je rozkaz.“

„Ty mi nemáš co rozkazovat, já jsem nezdolnej štít, a když budu chtít přemejšlet, tak to taky u sta hromů udělám!“

Gesler znovu vykročil. „Hlavně se mi nezapomeň zmínit, až to uděláš. A mezitím přestaň fňukat. Přestaň kvůli všemu pořád fňukat, je to otrava.“

„Jak se tady naparuješ jako velekrál vesmíru, to je taky dost otravný.“
„Hele – zase kaše. Pro dech mistra Kápě, Bouřňáku, já už jsem jí tak přecpanej, že bych si ji mohl tahat i z nosu a –“

„To není kaše. Je to plíseň.“

„Houba, pitomče.“

„V čem je rozdíl? Já akorát vím, že si to trubci pěstují v podpaždí.“

„Teď jsi to podělal, Bouřňáku. Říkal jsem ti, ať si přestaneš pořád stěžovat.“

„Jednou vymyslím důvod, proč si přestat stěžovat. Určitě. Ale já vlastně nemám přemejšlet, co? Cha!“

Gesler se zamračil. „Bohové pod náma, Bouřňáku, cejtím se starěj.“

Rudovous se zarazil a pak kývl. „Jo. Je to bída. Za měsíc bych mohl být mrtvej, tak se cejtím. Píchání a cukání a všechno to ostatní. Potřebuju ženskou. Potřebuju deset ženských. Džbányrumu a Sladkýšpek, ty potřebuju – proč je ten asasín neunesl taky? Pak bych byl spokojenej.“

„Máš tady Kalyth,“ podotkl Gesler tiše.

„Nemůžu vojet válečného jezdce. To není dovolený.“

„Ale je docela hezká. Taky měla děti –“

„A co je na tom zvláštního?“

„Mají použitý cecky, ne? A taky mají volnější kyčle. Tohle je skutečná ženská, Bouřňáku. Bude pod kožešinama vědět co a jak. A potom ten výraz v očích – přestaň čumět, víš, co myslím. Ženská, která vyklopila mrně, má tenhle výraz – prošly nejhorším a zvládly to. Takže mají zmáknutý hopsání, a ty víš, že ony vědí, že z tebe můžou udělat třesoucí se hromádku, když budou chtít. Matky, Bouřňáku. Kdykoliv dám přednost matce před jakoukoliv jinou ženskou, to chci říct.“

„Seš cvok.“

„Nebýt mě, tak ještě visíš na tom útesu jako hromádka kostí, ve vlasech ti budou hnízdit ptáci a v očních důlcích pavouci.“

„Nebýt tebe, v životě bych se nepokoušel po něm vylízt.“

„Ale pokoušel.“

„Proč to říkáš?“

„Protože ty, Bouřňáku, nikdy nepřemejšlíš.“

Sbíral věci. Malé věci. Lesklé kamínky, úlomky křišťálu, větvičky ovocných stromů, a nosil je s sebou, a kdykoliv mohl, posadil se a rozložil si je kolem sebe, vytvářel tajemné vzory, nebo to možná

žádné vzory nebyly, jen náhodné kompozice. A potom se na ně díval a to bylo všechno.

Celý rituál, který už viděla tolikrát, Badalle hluboce znepokojoval, jenom nevěděla proč.

*Saddik má věci v pytlíčku
je to chlapec snažící se vzpomenout
i když mu říkám ať to nedělá
vzpomínání je mrtvé
vzpomínání je kamínky a větvičky
v brašně a pokaždé když se objeví
vidím prach na jeho ruku
nechceme vzpomínat
abychom udrželi v hlavách klid
byli jsme kdysi mladí
ale nyní jsme duchové ve snech
živých.*

*Rutt drží dítě v pytlíčku
a Držána si pamatuje všechno
ale nepromluví, ne k nám.
Držána sní o větvičkách a kamíncích
a ví, co jsou zač.*

Chtěla Saddikovi dát tato slova, protože věděla, že je ukryje v příběhu, který vyprávěl za svýma očima, a potom ji napadlo, že to nepotřebuje slyšet, aby věděl, a že příběh, který vypráví, už je mimo dosah všech. *Jsem polapená v jeho příběhu. Plula jsem oblohou, ale obloha je v klenbě Saddikovy lebky, a není cesty ven. Hele, jak studuje svoje věci, v jeho tváři je vidět zmatek. V hubené tváři. V propadlých lících. Ve tváři, která čeká na vyplnění, ale nikdy nebude vyplněna. „Icarias naplní naše břicha,“ řekla, „a všechno ostatní vyhladoví.“*

Saddik vzhledl, podíval se jí do očí a zase zrak odvrátil. Zvuky z oken, hlasy z náměstí dole. Rodiny zapouštěly kořeny, pronikaly do křišťálových stěn a stropů, podlah a komnat. Starší chlapi předstírali, že jsou otcové, starší dívky předstíraly, že jsou matky, mladší děti pobíhaly kolem, ale nikdy ne dlouho – pobíhaly, jako by je zasáhlo rozčilení, ale po pár krocích zaváhaly, tváře jim potemněly zmatkem a strachem, jak utíkaly zpátky do bezpečí pod rodičovskými křídly.

Takové je zlo vzpomínek.

„Tady nemůžeme zůstat,“ prohlásila Badalle. „Někdo nás hledá.“

Musíme je najít. Rutt ví. Proto chodí na konec města a hledí k západu. On ví.“

Saddik začal sbírat svoje věci. Do svého pytlíčku. Jako chlapec, který něco zachytil koutkem oka, ale když se otočí, už tam nic není.

Když si nemůžeš vzpomenout, je to proto, že jsi nikdy neměl to, na co se snažíš si vzpomenout. Saddiku, docházejí nám dary. Nelží, abys vyplnil svou minulost. „Tvoje věci se mi nelíbí, Saddiku.“

Jako by se stáhl do sebe a nepodíval se jí do očí. Zavázal pytlíček a strčil si ho za rozzedranou košili.

Nelíbí se mi. Zraňují.

„Jdu najít Rutta. Musíme se přichystat. Icarias nás zabíjí.“

„V naší vesnici jsem znala jednu ženu. Vdanou. Její manžel byl chlap, jakýho bys chtěl, jako rozpálený kámen v žaludku. Ona s ním chodila, krok za ním, po hlavní ulici mezi chýšemi. Šla a celou dobu se koukala na mě. Víš proč? Koukala se na mě, aby mi zabránila koukat se na něj. Opravdu nejsme o nic lepší než opice, nahatý opice. Až se nebude dívat, nachájiu jí do toho jejího hnízdečka z trávy – to jsem se rozhodla udělat. A udělám víc. Svedu jejího muže. Zlomím ho. Jeho čest, jeho poctivost, jeho zásadovost. Zlomím ho mezi svýma nohama. Takže až s ním půjde přes vesnici, udělá cokoli, jen aby se mi nemusela podívat do očí. Cokoli.“

S tím se Polibti natáhla pro džbáněk.

Válečný náčelník Spax si ji prohlížel zpod svaštělého obočí. A pak si říhl. „Jak nebezpečná je láska, co?“

„Kdo tady mluví o lásce?“ opáčila s rozmáchlým gestem rukou, v níž držela džbáněk. „Tady jde akorát o vlastnictví. A krádež. Z toho ženská zvlhne, z toho se jí rozzáří oči. Střež se tý temný skvrny v ženský duši.“

„Muži mají vlastní,“ zamumlal.

Polibti se napila a vrazila mu džbáněk zpátky do čekající ruky. „To je jiný.“

„Většinou jo. Ale taky možná ne.“ Lokl si a oťrel si vousy. „Vlastnictví znamená něco jenom pro muže, který se bojí, že ztratí, co má. Když se usadí, nepotřebuje nic vlastnit, ale kolik z nás se kdy usadilo? Vsadím se, že jen pár. Jsme příliš neklidní, a čím jsme starší, tím jsme neklidnější. Potřít je, že to, co chce ze všeho nejvíc vlastnit stařec, je právě ta jediná věc, kterou nemůže mít.“

„A to je co?“

„Přidej tomu muži ve vesnici pár desetiletí a jeho žena se nebude muset dívat do očí žádný sokyni.“

Polibti zabručela, zvedla hůlku, zastrčila ji pod dlahy na noze a zuřivě se poškrábala. „Co se stalo se slušným léčením?“

„Magie je tady prý skoro mrtvá. Jak hbitá jsi?“

„Dost.“

„Jak moc jsi opilá?“

„Dost.“

„Přesně to, co muž dvakrát starší než ona chce slyšet od ženy.“

Do světla ohně vstoupil kdosi další. „Válečný náčelníku, královna tě volá.“

Spax se s povzdechem zvedl. „Nezapomeň, co jsi chtěla říct,“ prohodil k Polibti.

„Takhle to nefunguje,“ opáčila. „My květinky kveteme, ale kveteme jen krátce. Když si necháte ujít příležitost, tak máte smůlu. Aspoň dnes v noci.“

„Seš hrozná provokatérka, Malažanko.“

„Proto se pořád vracíš.“

Zamyslel se nad tím a odfrkl si. „Možná, ale nespólehej na to.“

„To, co se nedozvíš, tě bude strašit do konce tvých dní, Barghaste.“

„Pochybuju, že si nechám ujít svou šanci, Polibti. Nakonec, jak rychle umíš utíkat?“

„A jak ostrý je můj nůž?“

Spax se zasmál. „Neměl bych nechávat Její Výsost čekat. Schovej mi trochu rumu, ano?“

Pokrčila rameny. „Já na sliby moc nedám.“

Když odešel, Polibti osaměla. Její vlastní, soukromý ohýnek za těmi zbytečnými hlídkami, její vlastní příslib puchýřů a spalující viny, pokud by to tak chtěla. *A chci? Možná ano. Takže nejsou všichni mrtví. To je dobře. Takže jsme dorazili pozdě. To je špatné, nebo ne. A tahle noha, no, to není zbabělcova finta, ne? Snažila jsem se jet s Chundryly, ne? Aspoň si to myslím. Aspoň to tak vypadalo. To stačí.*

Napila se bokkandského rumu.

Spax byl muž, který měl rád ženy. Vždycky dávala přednost mužům jako on před těmi zchradlými, bázlivými ubožáky, kteří si mysleli, že plaché mrkání je – bohové pod námi – přitažlivé. Ne, smělost je lepší. Stydlivost je hloupá hra, jakou podle ní hrají jen politováníhodní zbabělci. *Všechna ta koktaná slova, to ošívání se, a k čemu? Chceš mě? Tak si pro mě pojď. Dokonce bych mohla říct ano.*

Spíš bych se samozřejmě jenom zasmála. Abych viděla, jak to štípe.

Táhli směrem ke zbytkům Lovců kostí. Nikdo zřejmě nevěděl, jak vážná je situace, nebo jí to aspoň neříkali. Viděla magii trhající obzor,

zatímco okované boty Evertinské legie dusaly za ní. Viděla měsíční kámen – mrakem a ohněm obalenou horu na nebi.

Byla v tom zrada? Toho se Sintr bála? Sestřičko, jsi vůbec naživu?

Pochopitelně se nechci vrátit. Nechci se to dozvědět. Měla bych prostě říct, co cítím. „Běž k mistrovi Kápě, královno. A ty taky, Spaxi. Já jedu na jih.“ Nechci vidět tváře těch ubožáků, kteří přežili. Nestojím o jejich šok, hrůzu, všechny ty věci, co vidíte ve tvářích lidí, kteří nevědí, proč jsou ještě naživu, proč tolik jejich druhů zemřelo.

Každá armáda je kotel a plameny kolem něj šlehají stále výš. Dusíme se, vaříme se, měníme se v hroudy šedého masa. „Královno Abrastal, to ty a lidi jako ty nikdy nemají dost. Máte otevřenou tlamu a my se cpeme dovnitř, a z toho se mi dělá špatně.“

Když se před třemi dny objevili dva chundrylští jezdcí, Polibti se odvrátila. V duchu vytáhla nůž a zavraždila svou zvědavost, stačilo rychle máchnout rukou, vystříkla krev a bylo ticho. Jaký smysl má něco se dozvědět, když to něco chutná solí a železem?

Znovu se napila rumu a znečitlivělé hrdlo jí potěšilo. Polykat oheň bylo snadné, stále snadnější.

Náhlá vzpomínka. Poprvé stáli v nerovné řadě, první den služby u mariňáků. Nějaký pokřivený vrchní seržant přišel až k nim a usmíval se jako hyena blížící se ke zchromlé gazele. Sintr se vedle ní narovнала a snažila se správně postavit do pozoru. Badan Gruk, jak zjistila koutkem oka, vypadal nešťastně – jako muž, který si právě uvědomil, kam až ho dostala láska.

Ty pitomče. Tuhle hru já umím hrát. Vy dva ne, protože pro vás to není hra. Ve vašem mistrem Kápě posraným světě cti a povinnosti hry neexistují.

„Dvanáct, správně?“ zeptal se vrchní seržant a zakřenil se. „Vsadím se, že tři z vás to dokážou. Ze zbytku půlku pochováme a tu druhou pošleme k pravidelný pěchotě, kde žijou všichni chudáci.“

„Kterou půlku?“ zeptala se Polibti.

Upřely se na ni plazí oči.

„Copak, milá škrkavko?“

„Která půlka z toho, kterýho přeseknete vejpuř, přijde do země, a která půjde k pěchotě? Nohy, no, ty by trochu vyřešily pochodo-vání. Ale –“

„Ty seš jedna z nich, co?“

„Co? Z těch, kdo umí počítat? Tři to zvládnou, devět ne. Devět se nedá rozdělit na půlky. Pochopitelně,“ dodala se širokým úsměvem, „mariňáci možná nemusí umět počítat a vrchní seržant je z nich možná ten nejnatvrdejší. Aspoň si to začínám myslet.“

Těch tisíc kliků nikdy nedokončila. *Kretén. Muži, kteří se takhle usmívají, potřebují smysl pro humor, ale já na zázraky nevěřím.*

Znovu se poškrábala hůlkou. *Měla jsem ho zlomit přímo tam, mezi svými nohama. Ano, naposledy se směje Polibti. Ona vyhraje každou hru.* „Každou, jo, copak to není jasný?“

Spax si schválně nechal zbroj z želvích krunýřů uvolněnou, takže mu destičky chřestily a s nimi i všechny amulety popřívazované všude možně. To zřetězení zvuků, jak kráčel, se mu líbilo. Kdyby byl hubený zakrslík, nebyl by výsledek dobrý, ale on by svou velikostí a zvuky vydal za celý oddíl, vojenské zjevení, jež prostě muselo mít při příchodu dramatický účinek bez ohledu na opulentnost místa.

V tomto případě se královnin velitelský stan podobal paláci natolik, nakolik jen bylo možné tady na Pustinách, a jemu poskytovalo značné uspokojení, když se mohl protáhnout mezi hedvábnými závěsy a praštit s těžkými rukavicemi o stůl. „Výsosti, jsem tady.“

Královna Abrastal se rozvalovala ve zdobeném křesle, nohy měla natažené a pozorovala ho zpod přivřených víček. Rezavé vlasy měla rozpuštěné, čerstvě umyté a učesané, a Barghast při pohledu na ni pocítil vzrušení.

„Přestaň se tak pitomě křenit,“ zavrčela Abrastal.

Spax zvedl obočí. „Něco není v pořádku, Ohňovlasá?“

„Jenom všechno to, na co právě myslíš, Spaxi.“

„Výsosti, i kdyby ses narodila v uličce za hospodou, byla bys pořád v mých očích královnou. Vysmívej se mi kvůli mému obdivu, jak se ti líbí, ale v mém srdci to nic nezmění.“

Odfrkla si. „Smrdíš rumem.“

„Sledoval jsem záhadu, Výsosti.“

„Ale?“

„Tu ženu s onyxovou pletí. Tu Malažanku.“

Abrastal vyvrátila oči. „Bohové pod námi, ty jsi horší než krokodýl v říji.“

„Ne tuto záhadu, Ohňovlasá, i když ji budu nahánět, pokud dostanu příležitost. Ne, jsem na ni zvědavý kvůli, inu, nedostatku zápalu. Ona není voják, jakýho bych čekal.“

Abrastal mávla rukou. „V tom není žádná záhada, Spaxi. Ta žena je zbabělá. Zbabělci jsou v každém vojsku, proč by to malazské mělo být výjimkou?“

„Protože je mariňák,“ odtušil.

„No a?“

„Mariňáci málem sami dobyli Leder, Výsosti, a ona byla mezi nimi.“

V Genabakis by celá vojska dezertovala, kdyby se doslechla, že mají čelit útoku malazských mariňáků. Páchnou magií a moranthskou municí a nikdy neutíkají – musíš je pobít do posledního.“

„Dokonce i ti nejtvrdší vojáci jednou dojdou na konec své výdrže, Spaxi.“

„Ona byla v Lederu ve vězení, tak máš možná pravdu. No, Výsosti, co si přeješ od svého věrného válečného náčelníka?“

„Chci, abys se mnou jel vyjednat příměří.“

„Samozřejmě.“

„Střízlivý.“

„Pokud na tom trváš, ale varuju tě, to, co sužuje mě, sužuje i moje válečníky. Prahne po boji – nechali jsme se od vás Bolkandů namjout jen proto, že jsme čekali nějakou tu invazi. Místo toho pochodujeme jako nějak obyčejní vojáci. Kdybychom byli k Lovcům kostí dorazili včas –“

„Nejspíš byste toho litovali,“ poznamenala Abrastal a zachmuřila se.

Spax si vyzkoušel zamračení. „Ty těm Chundrylům věříš?“

„Ano. Zvlášť po tom varování od Felaš – i když začínám mít dojem, že předvídavost mé čtrnácté dcery se soustředila spíš na to, co nás teprve čeká.“

„Další dvouhóné obří ještěrky?“

Abrastal pokrčila rameny a zakroutila hlavou. „Ne, to si nemyslím, ale naneštěstí je to jenom můj pocit. Uvidíme při jednání.“

„Malazané si Gilk Barghasty nikdy nepodrobí,“ prohlásil Spax.

„Bohové pod námi, jestli se tam ukážeš takhle naježený –“

„Duchové chraňte! To pomyslení, Výsosti. Před nimi budu jako ten zajíc, kterýho orel nechtyl. Buď ztuhnu, nebo si nadělám do spodků.“

Abrastal pomalu vykulila oči. „Válečný náčelníku,“ pronesla užasle, „ty se jich bojíš.“

Zašklebil se a kývl.

Bolkandská královna se prudce zvedla a zhluboka se nadechla, a Spax si nemohl pomoci, aby se jí nepodíval na dmoucí hruď. „Sejdu se s tou pobočnicí,“ prohlásila Abrastal s náhlým zápalem. Očima si našla Barghastu a připíchlá ho na místě. „Jestli budeme opravdu čelit dalším obřím dvouhóným ještěrkám s tou jejich strašlivou magií... Spaxi, co teď řekneš o odvaze svého lidu?“

„Odvaze, Výsosti? Tu dostaneš. Ale můžeme doufat, že dokážeme to, co podle Chundrylů dokázali Malazané?“ Zaváhal a pak zavrtěl hlavou. „Ohňovlasá, i já si ty vojáky pozorně prohlídnu, jenom se bojím, že už vím, co uvidím. Ti prošli ohněm.“

„A ty tu pravdu nechceš vidět, vid’?“

Zabručel. „Řekněme, že je dobře i špatně, že ti už skoro došel rum.“

„Byla to zrada?“

Tanakalian se nad otázkou zamyslel a zadíval se do očí té tvrdé ženy ze železa, která ji právě vyslovila, než musel uhnout. „Smrtný mečí, velmi dobře víte, že jsme k nim prostě nemohli dorazit včas. Takto bylo naše selhání způsobeno okolnostmi, a nikoliv nedostatkem věrnosti.“

„Pro jednou mluvíte moudře, pane,“ připustila. „Zítra pojedeme do tábora Lovců kostí. Připravte doprovod padesáti našich bratří a sester – chci léčitely a nejstarší veterány.“

„Rozumím, smrtný mečí.“

Podívala se na něj, chvíli si ho prohlížela, než opět zvedla zrak k nefritové záři na jihovýchodní obloze. „Pokud vy ne, pane, oni porozumí.“

Zabnala jste mě do rohu, smrtný mečí. Zřejmě mě chcete přinutit jednat. Copak je na tom vašem piedestalu místo jenom pro jednoho? Co uděláte, až budete stát tvář v tvář pobočníci? A Brysi Beddiktovi?

Ale k věci, co víte o té zradě? Vidím v naší budoucnosti meč. Vidím na jeho čepeli krev. Vidím Zániky stát samotné proti obrovské přesile.

„Během jednání si své názory nechte pro sebe, pane,“ přikazovala Krughava.

Uklonil se. „Jak si přejete.“

„Je zraněná,“ pokračovala Krughava. „Obklopíme ji s největší svědomitostí kvůli její ochraně.“

„Ochraně, pane?“

„Způsobem, jakým lovecké velryby obklopí člena svého rodu, který není zdrav, nezdolný štíte.“

„Smrtný mečí, toto má být více méně jednání soudruhů. Náš rod, jak byste to mohla nazvat, není napaden. Nejsou tu žraloci, dhenrabi ani gahreliti. Před kým ji máme chránit?“

„Před temnotou jejich vlastních pochybností, když už nic jiného. I když si nejsem jistá, obávám se, že patří k těm, kdo si hryžou své jizvy, dychtí vidět je krváčet, dychtí po chuti krve v ústech.“

„Smrtný mečí, jak ji můžeme chránit před ní samotnou?“

Krughava chvíli mlčela, potom si vzdychla. „Zachovejte nezdolný výraz, vyžeňte veškeré stíny ze své mysli, v nejjasnějším stříbře vyžehňte svou jistotu. Vráťme se na stezku se vším odhodláním. Mohu to vyjádřit ještě jasněji, nezdolný štíte?“

Tanakalian se znovu uklonil.

„Odejděte,“ vyzvala jej Krughava.

Tanakalian se otočil a odešel z návrší. V údolí pod ním poblíkávaly v pravidelných řadách táborové ohně a malovaly plátěné stěny stanů světlem a stínem. Pět tisíc kroků na západ stoupala další záře – bolkandský tábor. *Jednání soudruhů, rodu. Nebo možná ne. Bolkan-do v tomto plánu nemá místo.*

Prý měla otřes mozku, ale uzdravuje se. Prý se nad jejím bezvládným tělem stalo něco nemožného, tam na bojišti. Prý – a to říkají s ohněm planoucím v očích – se toho dne Lovci kostí probudili a to srdce bylo tam před bezvládným tělem pobočnice.

Legenda se již rodí, a přece jsme neviděli její vznik. Nebráli jsme v něm roli. Jméno zánických Šedých přileb na seznamu hrdinů chybí.

Ta nespravedlnost ho žrala. Byl nezdolný štít, avšak jeho objetí zůstávalo prázdné, zející propast mezi jeho pažemi. *To se změní. Já to změním. A všichni to uvidí. Náš čas přichází.*

Krev, krev na meči. Bohové, téměř ji cítím.

Prudce zatáhla z listím obalené tyčky a cítila, jak se jí každý sval v čelistech a krku napíná. Z nosu a úst jí vycházel kouř. Stála v temnotě na severní pláni. Když ostatní došli na kraj tábora legie, ocitli se na té straně, odkud byl jasně vidět malazský tábor. Přicházeli sem a hleděli, nijak se nelišili od poutníků před svatyní, kdy se jim stavba nečekaně ocitne v cestě. Představovala si, jak se mlčky snaží vměstnat do svého světa ten ubohý pás ohňů ze zapáleného trusu, nejasné postavy pohybuující se kolem, lesk zástav jako lesík bouří poničených stromků. Najít místo pro to všechno by mělo být snadné. Jenomže nebylo.

Nad svými zraněními budou vraštit obočí, protože jim připomenou mezery v jejich vlastních řadách, a budou mít pocit, že jsou stíny něčeho většího, než s čím se doposud setkali. Věděla, že pro to existuje jméno. Atriceda Aranikt znovu popotáhla z tyčky a sledovala jasnou záři vznášející se jí před obličejem.

Jakási vědkyně to kdysi přirovnala k ovládnutí ohně a všeho, co symbolizuje. Cha. Ta vědkyně se usilovně snažila ospravedlnit svůj zlozvyk. Hloupá ženská. Je to tvoje, tak si to užívej, a když přijde na ospravedlňování toho, co děláš, drž pusu zavřenou. Filozofie, no jasně.

Zptej se vojáka. Voják ví o kouři všechno. A ví, co jde dovnitř a co ven a jaký to nakonec znamená rozdíl.

Ledeřané na tom strašlivém bojišti dostáli své cti. Odvedli pozor-

nost nepřítele. Bolestí a krví úspěšně podpořili malazský ústup – *ne, nazývejme věci pravými jmény, byl to útek. Jakmile zazněl signál, neuvěřitelná železná zeď se změnila ve stěnu z rákosí, roztrhanou a odnášenou prudkým větrem.*

Přesto. Lederští vojáci přicházeli za soumraku či těsně před svítáním na kraj tábora a dívali se přes prázdné prostranství na Malažany. Nepřemýšleli o útěku či ústupu. Přemýšleli o všem, co se událo předtím.

A pro to, co cítili, existovalo slovo.

Pokora.

„Má milovaná.“ Potichu se k ní přiblížil ze zadu, jako nejisté dítě. Aranikt si povzdechla. „Zapomněla jsem, jaké to je spát.“

Brys Beddikt se postavil vedle ní. „Ano. Probudil jsem se a cítil tvou nepřítomnost. To mě přimělo k zamyšlení.“

Kdysi z něj byla nervózní. Kdysi si představovala nedovolené věci, jak si tak člověk vyčarovává přání, o němž ví, že se nikdy nemůže splnit. A nyní ho to, že mu zmizela z postele, probudilo a zneklidnilo. *Stačí pár dní, a jak svět se změnil.* „A o čem?“

„Nevím, jestli to můžu říct.“

Mluvil lítostivě. Aranikt si naplnila plíce kouřem a pomalu ho vydechovala. „Vsadím se, že na to už je pozdě, Brysi.“

„Ještě nikdy jsem nebyl zamilovaný. Ne takhle. Ještě nikdy jsem se necítil tak... bezmocný. Jako kdybych ti předal všechnu svou sílu a nějak si toho ani nevšiml.“

„V pohádkách se o tom nikdy nemluvalo,“ poznamenala Aranikt po chvíli. „Princ a princezna, oba silní hrdinové, jsou si rovni ve velké lásce, kterou získají. Pohádka končí vzájemným obdivem.“

„To zní trochu smutně.“

„Zní to jako samochvála,“ prohlásila. „Ty pohádky jsou o narcisismu. Trik je v hrdinově zrcadlovém obrazu – princezna pro prince, princ pro princeznu – ale ve skutečnosti je jen jeden. Je to láska šlechty k sobě. Hrdinové získávají nejkrásnější lásky, je to odměna za jejich udatnost a ctnosti.“

„Takže ty lásky jsou jen zrcadla?“

„Lesklá, stříbrná zrcadla.“

Cítila, jak ji pozoruje.

„Ale,“ promluvil po chvíli, „o to tu nejde, že? Ty nejsi moje zrcadlo, Aranikt. Jsi něco *jiného*. Já se neodrážím v tobě, stejně jako se ty neodrážíš ve mně. Tak co jsme to vlastně našli a proč se před tím ocitám na kolenou?“

Konec tyčky zazářil jako nově zrozené slunce a okamžitě zase

ustoupil ze života. „Jak to mám vědět, Brysi? Je to, jako kdybych před tebou stála v úhlu, který nikdo jiný nenajde, a když jsem tam, nic mezi námi nestojí – stačí světelný klam a tvoje bašty zmizí. Proto se cítíš zranitelný.“

Zabručel. „U Tehola a Žanat to ale takhle nefunguje.“

„Ano, slyšela jsem o nich, a mám dojem, že až se podívají kamkoliv, ten druhý stojí před nimi. On je její král a ona je jeho královna a všechno ostatní prostě vychází z tohoto faktu. Myslím, že je to ta nejvzácnější láska.“

„Naše ale taková není, že, Aranikt?“

Neřekla nic. *Jak bych mohla? Cítím se nafouknutá, jako kdybych tě zaživa spolkla, Brysi. Chodím s tvou váhou v sobě a nikdy jsem nic takového necítila.* Odklepla konec tyčky. „Příliš se bojíš, Brysi. Jsem tvoje milenka. Nech to při tom.“

„A taky jsi moje atriceda.“

Usmála se do tmy. „A to, Brysi, sem přivedlo mě.“

„Proč?“

„Něco se tu skrývá. Je to všude kolem nás, nepatrné jako kouř. Prozatím se to projevilo pouze jednou, a to v bitvě mezi Malažany – na místě, kde pobočnice upadla do bezvědomí. Za tímhle vším je skrytá ruka, Brysi, a já jí vůbec nevěřím.“

„Na místě, kde padla pobočnice? Ale, Aranikt, to, co se tam stalo, Tavore zachránilo život, a dost možná i ostatním Lovcům kostí. Nah'rukové odtamtud *utekli*.“

„A přesto se toho bojím,“ trvala na svém a vytáhla další rezlistovou tyčku. „Spojenci by se měli ukázat.“ Vytáhla stříbrnou krabičku s pryskyřičným křesadlem. Noční vítr porazil její snahu vykřesat plamínek k životu, a tak popošla blíž k Brysovi a zkusila to znovu.

„Spojenci,“ řekl, „mají své vlastní nepřátele. Ukázat se by zřejmě představovalo nebezpečí.“

Objevil se mihotavý plamínek, pak zahořela tyčka. Aranikt o půl kroku couvla. „Myslím, že je to rozumný postřeh. No, stejně jsme od začátku tušili, že válka pobočnice není její soukromou válkou.“

„Bez ohledu na to, jak moc by si to přála,“ dodal zdráhavě.

„Pokud se nenechá obměkčit, mohlo by být zítřejší jednání velice nepříjemné,“ poznamenala Aranikt. „Musíme zjistit, co ví. Musíme pochopit, o co jí jde. A víc než to všechno, musíme zjistit, jak to vlastně bylo ten den s Nah'rukou.“

Zvedl ruku a překvapil ji, protože ji pohladil po tváři, naklonil se blíž a políbil ji. Hrdelně se zasmála. „Nebezpečí je ta nejsvůdnější droga, vid', Brysi?“

„Ano,“ zašeptal, ale pak se odtáhl. „Obejdu tábor, atricedo, abych s vojáky viděl východ slunce. Budeš dost odpočatá na jednání?“

„Více méně.“

„Dobře. Tak se uvidíme později.“

Dívala se za ním, jak odchází. *Bloud mě vem, zase z toho vycouval.*

„Když se roztáhne, zůstane roztažené,“ zavrčela Hanavat. „Tak k čemu to je?“

Šelemasa jí dál vtírala olej do vypouklého břicha. „Jde o to, že je to příjemné.“

„To přiznávám, i když za to podle mě může stejně tak pozornost jako cokoliv jiného.“

„A právě tohle muži nikdy nepochopí,“ prohlásila mladší žena. Konečně se narovнала a mnula si ruce. „Máme v duších železo. Jak jinak?“

Hanavat odvrátila zrak a přimhouřila oči. „Moje poslední dítě,“ pronesla. „Moje jediné dítě.“

Na to Šelemasa neřekla nic. Útok proti Nah'rukům sebral Hanavat všechny její děti. *Všechny. Ale pokud tohle bylo kruté, nebylo to nic ve srovnání s tím, že Drz přežil. Tam, kde se matka ohne, otec se zlomí. Byly pryč. Odvedl je všechny na smrt a sám přežil. Duchové, vaším darem je šílenství.*

Ten útok strašil i Šelemasu. Projela přehradnou hradbou blesků, kdy všude kolem ní vybuchovali spolubojovníci, těla létala vzduchem a na ni stříkala škvířící se krev. Řičení koní, dunění kopyt, praskání kostí – ten děsivý kotel se jí opět vybavil, příval zvuků bušících jí do uší zevnitř. Klečela v Hanavatíně stanu a třásla se při těch vzpomínkách.

Starší žena musela něco vycítit, protože natáhla vráscitou ruku a položila jí ji na stehno. „To přejde,“ zamumlala. „Vidím to u vás všech, kdo jste přežili. Tu vlnu vzpomínek, hrůzu ve vašich očích. Ale říkám ti, že to přejde.“

„I Drze?“

Ruka sebou nepatrně cukla. „Ne. On je vojevůdce. Jeho to nepustí. Ten útok není v minulosti. On to prožívá stále znovu, každou chvíli, dnem i nocí. Ztratila jsem ho, Šelemaso. My všichni jsme ho ztratili.“

Zůstalo osm set osmdesát válečníků. Ona stála mezi nimi, bloudila s nimi troskami po ústupu a viděla, co viděla. *Už nebudeme nikdy bojovat, ne se starou slávou a radostí. Naše vojenská efektivnost, jak napíšou malazští písaři, dosáhla konce. Chundrylské Spálené slzy byly zničeny. Nikoliv selháním odvahy. Něčím mnohem horším.*

V jediném okamžiku jsme zastarali. Ducha nedokáže zlomit nic tak účinně, jako když si uvědomí toto.

Byl zapotřebí nový vojevůdce, ale Šelemasa se domnívala, že se žádná veřejná volba hned tak konat nebude. Vůle byla pryč. Nezůstaly kousky, které by bylo lze posbírat.

„Půjdu na jednání,“ prohlásila Hanavat, „a tebe chci s sebou, Šelemaso.“

„Tvůj choť –“

„Leží ve stanu svého nejstaršího syna. Nepřijímá jídlo ani vodu. Hodlá zemřít. Brzy spálíme jeho tělo na hranici, ale to bude pouhá formalita. Já už začala truchlit.“

„Vím...“ Šelemasa zaváhala, „že to mezi vámi bylo těžké. Řeči o jeho sklonech –“

„A to je ze všeho nejtrpčí,“ přerušila ji Hanavat. „Drz, inu, on měl nejružnější sklonky. Dávno jsem se s tím smířila. Nejvíc mě dnes zraňuje, že jsme se opět našli. Před tím útokem. Naše láska se opět probudila. Bylo to... opět přišlo štěstí. Na pár chvil.“ Musela se odmlčet, protože se rozplakala.

Šelemasa popolezla blíž. „Pověz mi o tom dítěti, které nosíš, Hanavat. Já nikdy nebyla těhotná. Pověz mi, jaký je to pocit. Jsi naplněná, je to tak? Hýbe se – slyšela jsem, že se občas hýbou.“

Hanavat se přes svůj žal usmála. „Tak dobře. Jaký je to pocit? Jako kdybych právě snědla celé prase. Mám pokračovat?“

Šelemasa se zasmála, krátce a nečekaně, a pak kývla. *Pověz mi něco pěkného. Aby to přehlušilo ten křik.*

„Děti už spí,“ oznámila Jastara a klekla si vedle něj. Zadívala se mu do tváře. „Vidím, kolik toho měl z tebe. Tvoje oči, tvoje ústa –“

„Zmlkni, ženská,“ zavrčel Drz. „Neulehnu s vdovou po mém synovi.“

Odtáhla se. „Tak ulehni aspoň s *nějakou*, pro mistra Kápě.“

Odvrátil hlavu a zadíval se na stanovou stěnu.

„Proč jsi tady?“ chtěla vědět. „Přijdeš do mého stanu jako duch všeho, co jsem ztratila. Copak nemám už bez toho dost trápení? Co ode mě vlastně chceš? Podívej se na mě. Nabízím ti svoje tělo – podělme se o zármutek –“

„Dost.“

Zasyčela.

„Chci, abys do mě vrazila nůž,“ prohlásil. „Udělej to, ženo, a já ti budu do posledního dechu žehnat. Nůž. Dej mi bolest, raduj se z toho, jak mi ublížíš. Udělej to, Jastaro, ve jménu mého syna.“

„Ty sobecká hromado hnoje! Proč bych ti měla vyhovět? Vypadni. Najdi si nějakou jinou díru, do které zalezeš. Myslíš, že tvoje vnuky těší, když tě vidí takhle?“

„Nejsi Chundrylka,“ opáčil. „Jsi Gilka. Nechápeš naše způsoby –“

„Chundrylové byli obávaní válečníci. Stále jsou. Musíš se znovu zvednout, Drzi. Musíš sehnat vaše duchy – všechny – a zachránit svůj lid.“

„My nejsme Záchlumčani,“ zašeptal a znovu si začal drásat obličej.

Jastara vyplivla kletbu. „Bohové pod námi, opravdu si myslíš, že by si Coltain a ti jeho zatracení Záchlumčani vedli líp?“

„On by byl na něco příšel.“

„Hlupáku. Není divu, že nad tebou tvoje žena ohrnuje nos. Není divu, že se od tebe odvrátily všechny tvoje milenky –“

„Odvrátily? Jsou mrtvé.“

„Tak si najdi nové.“

„Kdo by mohl milovat mrtvolu?“

„Teď jsi konečně došel k tomu podstatnému, vojevůdce. Kdo asi? Odpověď leží přede mnou – jeden hloupý dědek. Je to už pět dní. Ty jsi vojevůdce. Tak se prober, mor na tebe –“

„Ne. Zítřa předám svůj lid do péče pobočnice. Chundrylské Spálené slzy již nejsou více. Je dokonáno. Já jsem dokonal.“

Před očima se mu objevil nůž. „Tohle opravdu chceš?“

„Ano,“ zašeptal.

„Co ti mám uříznout první?“

„Vyber si.“

Nůž zmizel. „Jsem Gilka, jak jsi říkal. Co já vím o milosrdenství? Najdi si vlastní cestu k mistrovi Kápě, Drzi. Záchlumčani by byli umírali stejně jako tví válečníci. Nebyl by tu žádný rozdíl. Bitvy se prohrávají. Tak to na světě chodí. Ale ty pořád ještě dýcháš. Svolej svoje lidi – oni k tobě vzhlížejí.“

„Už ne. Už nikdy nepovedu válečnický do bitvy.“

Zavrčela něco nesrozumitelného a odešla.

Drz osaměl. Civěl na stanovou stěnu a poslouchal vlastní zbytečný dech. *Já vím, co to je. Je to strach. Celý život na mě čekal tam za chladné noci. Dělal jsem hrozné věci a můj trest se blíží. Pospěš si, prosím.*

Protože dnes v noci je velice chladno a stále se to blíží.

KAPITOLA ČTYŘI

Kdysi jsme nevěděli nic.
Nyní víme všechno.
Nechodte nám na oči.
Naše oči jsou prázdné.
Dívejte se nám do tváří
a uvidíte nás, odvážíte-li se.
My jsme ty kůže na válečných bubnech.
My jsme ty kůže na válečných bubnech.
Kdysi jsme nevěděli nic.
Nyní víme všechno.

Bubny
Sejaras

Tolik potu, že by se v něm člověk utopil. Chvěl se pod kožešinami, což dělal každou noc od té bitvy. Náhle se probouzel, zalitý potem, s bušícím srdcem. Před očima mu přetrvávaly obrazy. Keneb okamžik předtím, než ho to roztrhalo na kusy, se otáčí v sedle a upírá na Blistiga chladný, vědoucí pohled. Nebyli od sebe ani deset kroků, když se jejich oči setkaly. Jenomže to nebylo možné. *Já vím, že to není možné. Já tak blízko vůbec nebyl. On se neobrátil, neohlédl se. Neviděl mě. Nemohl.*

Neřvi na mě ze tmy, Kenebe. Nezírej. Se mnou to nemělo nic společného. Nech mě na pokoji.

Jenomže tohle zatracené vojsko neumělo ustoupit, nevědělo nic o útěku před silnějším nepřítelem. Každý voják sám za sebe, při útěku jde o tohle a o nic jiného. A oni místo toho *udrželi pořádek*. „*Jdeme s tebou, pěsti Blistigu. Vidíš, jak naše boty dusají. Míříme na sever, že? Oni nás nepronásledují, pane, a to je dobře – už to necítím, pane, víte, dech mistra Kápě vzadu na krku. Necítím ho. Zachováváme pořádek, pane. Pořádek...*“

„Pořádek,“ zašeptal Blistig do tmy ve stanu. „Měli jsme se rozprch-

nout na všechny strany. Najít si cestu zpátky. Do civilizace. Ke zdravému rozumu.“

Pot usychal nebo ho spodní strana kožešiny všecken vsakovala. Blistigovi bylo stále zima a strachem mu bylo špatně od žaludku. *Co se to se mnou děje? Cívějí. Ze tmy. Cívějí. Coltain. Kalous. Ty tisíce za arenskou hradbou. Cívějí, shlížejí ke mně z křížů. Mrtví na mě čekají. Říkají si, proč nejsem s nimi. Měl bych být s nimi.*

Vědí, že sem nepatřím.

Kdysi býval dobrý voják. Slušný velitel. Dost chytrý, aby zachoval život své posádce, hrdina, jenž zachránil Aren před Smrští. Pak ale dorazila pobočnice a všechno se začalo kazit. Odvedla ho, vytrhla ho z Arenu – byli by ho jmenovali vrchní pěstí, ochráncem města. Byli by mu dali palác.

Ona mi ukradla budoucnost. Ukradla mi život.

Město Malaz bylo ještě horší. Tam mu ukázali shnilé jádro říše. Mallik Rel, zrádce arenské legie, vrah Coltaina, Kalouse a všech ostatních – ne, o tom nebylo pochyb. A přece byl džhistál tam, našeptával do ucha císařovně a dosud neskončil se svou pomstou na Záchlumčanech. *A na nás. Zavedla jsi nás do toho hnízda, Tavore, a umírali další. Nic z toho, co jsi spáchala, ti nikdy neodpustím.*

Stál před ní plný žluči. Pokaždé se málem trásl touhou popadnout ji za krk, rozdrtit jí hrdlo, říct jí, co mu udělala, až jí bude z těch mrtvých, bezvýrazných očí vyprchávat světlo.

Kdysi jsem byl dobrý důstojník. Úctyhodný voják.

A teď žiju v hrůze. Co nám uděláš příště? Y'Ghatan ti nestačila. Malaz ti nestačil. Ani Leder ti nestačil, ty nikdy nemáš dost. Nah'rukové? Nestačili. Buď prokleta, Tavore. Rád zemřu za správnou věc. Ale tohle?

Takovou nenávisť ještě nikdy nezažil. Byl plný jedu, a mrtví se dál dívali ze svých míst v pustině říše mistra Kápě. *Mám ji zabít? Tohle všichni chcete? Řekněte mi to!*

Za stanovým plátnem se již objevovalo světlo. Dnes dojde k vyjednávání. Pobočnice, pěsti seřazené kolem ní, nové i jediná stará, která ještě přežila. *Ale kdo vzhlíží ke mně? Kdo jde krok za mnou? Ne Sort. Ne Laskava. Dokonce ani Raband nebo Skanarow. Ne, nové pěsti a jejich vyšší důstojníci hledí rovnou skrz mě. Už teď jsem duch, už teď jsem zapomenutý. A čím jsem si to zasloužil?*

Keneb byl mrtvý. Od Lederas v podstatě velel Lovcům kostí on. Organizoval pochod, zařizoval zásobování, udržoval disciplínu a organizaci. Zkrátka, dělal všechno. Někteří lidé takové věci umí. *Řídit posádku bylo snadné. Měli jsme tlustého zásobovatele, kterému šli*

všichni na ruku, byl to usmívající se hřup se skvělým postřehem a dodavatelé byli všude kolem a cokoliv bylo zapotřebí, inu, stačilo jen napsat žádost. Občas dokonce ani to ne, jen mrknutí či kývnutí.

Hlídky vyjížděly do okolí. Vracely se. Stráže se střídaly, fortnýři byli bdělí. Udržovali jsme mír a mír nás udržoval šťastné.

Jenže vojsko na pochodu, to je něco jiného. Logistika ho obléhala, brzdila mu myšlení. Bylo třeba myslet na tolik věcí, dělat si tolik starostí. *Dobře, tak jsme dnes hubenější – cha, to je opravdu hezky řečeno. Jsme vojsko pravidelné pěchoty s hrstkou těžkooděnců a mariňáků. Takže máme příliš mnoho zásob, pokud je něco takového vůbec možné.*

To ale nevydrží. Ona chce, abychom překročili Pustiny – a co nás čeká za nimi? Poušť. Prázdnota. Ne, čeká na nás hlad, i když jsou vozy nacpané k prasknutí. Hlad a žízeň.

A s tím se já nesmírím. Nesmírím. Nežádejte to po mně.

Ale oni to po něm ani nežádají, že? Protože není Keneb. *Opravdu nemám důvod se tam objevit. V té společnosti jsem na tom hůř než Banaschar. On má aspoň kuráž přijít opilý a na nelibost pobočnice odpovédět úsměvem. To je svým způsobem taky odvaha.*

V táboře se s blížícím se svítáním probouzela činnost. Pár tluměných slov, malátnost probírající se do krutých pravd, mrkající oči, cukající duše. *Jsme chodící mrtvoly. Co víc od nás chceš, Tavore?*

Hodně. Věděl to, jako kdyby se mu to zahryzlo do prsou.

Tiše zavrčel, odhrnul kožešiny a posadil se. Stan pěsti. Celý ten prostor na nic, na jeho hrdinské vstávání, na bohy darovanou genialitu čekal jen vlhký vzduch. Natáhl si šaty, sebral studené holínky, vytřepal je, pro případ, že by se mu v nich uhnězdili štíři a pavouci, a pak se do nich vcepal. Potřeboval se jít vymočít.

Kdysi jsem byl dobrý důstojník.

Pěst Blistig rozvázal tkanice ve vchodu do stanu a vyšel ven.

Laskava se rozhlédl kolem sebe. „Kapitáne Rabande.“

„Pěsti?“

„Najděte mi Porese.“

„Vrchního seržanta Porese, pane?“

„Nebo s tou hodností, kterou si pro dnešní ráno vybral, ano. Poznáte ho podle jeho černých očí.“ Laskava se odmlčel a zamyslel se. „Kéž bych věděl, kdo mu zlomil nos. Zaslouží si metál.“

„Ano, pane. Už běžím, pane.“

Laskava se ohlédl po blížícím se dupotu holínek. Pěst Faradan Sort a krok za ní se táhla kapitán Skanarow. Ani jedna nevypadala šťastně.

Laskava se zamračil. „Opravdu chcete vojákům ukazovat takové obličej?“

Skanarow se provinile odvrátila, ale Sort ztvrdly oči na pazourek. „Vaši vlastní vojáci se už pomalu bouří, Laskavo – nemůžu uvěřit, že jste rozkázal –“

„Prohlídku výstroje? Proč ne? Všechny je to přinutilo vyškrábat si hovna ze spodků, menší očista už byla dávno zapotřebí.“

Faradan Sort si ho pozorně prohlížela. „Není to jenom naoko, že ne?“

„Dám vám radu,“ prohlásil Laskava. „Tvrz hoří, černý žaludeční mor zabíjí kuchtíky, krysy vám ani nechtějí sežrat večeri, a když se vaše žena doslechla, že je na nádvoří cirkus, namazala panty u dveří do ložnice. Takže vejdu a vynadám vám, že máte sešlapané boty. Co si pomyslíte po mém odchodu?“

„Budu promyšlet vynalézavé způsoby, jak vás zabít, pane,“ odpověděla Skanarow.

Laskava si upravil opasek. „Slunce se objevilo na obloze, moje milé. Je čas na mou ranní procházku.“

„Nechcete pár stráží, pane?“

„Velkorysá nabídka, kapitáne, ale budu v pořádku. Ach, a jestli se v dohledné době objeví Raband s Poresem, našeho dobrého kapitána povyšte. Všemocná strážkyně vesmíru by měl být vhodný titul. Dámy.“

Faradan Sort se za ním dívala, jak odchází. Vzdechla si a přetřela si obličej. „No dobře,“ zamumlala, „ten parchant má pravdu.“

„Proto je taky parchant, pane.“

Sort se ohlédla přes rameno. „Napadáte pověst pěsti, kapitáne?“

Skanarow se narovнала. „Rozhodně ne, pěsti. Jen jsem konstatovala fakt. Pěst Laskava je parchant, pane. Byl takový už jako kapitán, poručík, kaprál i sedmiletý tyran. Pane.“

Faradan Sort si ji chvíli prohlížela. Smrt Ruthana Gudda Skanarow zasáhla dost tvrdě na to, aby si uvědomila, že jejich vztah přesahoval pouhé přátelství dvou kolegů důstojníků. A nyní říkala „pane“ někomu, kdo byl ještě před pár dny také kolega kapitán. *Mám o tom mluvit? Mám jí říct, že pro mě je to stejně nepříjemné jako pro ni? Má to smysl? Drží to v sobě, že? Chová se jako zatracený voják.*

A potom je tu Laskava. Pěst Laskava, mistr Kápě nám pomáhěj.

„Ranní procházka,“ prohlásila. „Bohové pod námi. No, už je pomalu čas setkat se s mými novými vojáky.“

„Pravidelná pěchota jsou obyčejní lidi, pane. Nemají v sobě tu nezvladatelnost jako mariňáci. Neměli by s nimi být žádné potíže.“

„Utekli z boje, kapitáne.“

„Dostali rozkaz, pane. A proto jsou ještě naživu, většinou.“

„Začínám vidět další důvod za tou Laskavovou prohlídkou výstroje. Kolik jich odhodilo zbraně a pustilo štíty?“

„Oddíly už vyrazily zpátky, aby je posbíraly, pane.“

„O to nejde,“ pravila Sort. „Zahodili zbraně. Z toho se stává zvyk. Říkáte, že nebudou dělat potíže, kapitáne? Možná ne takové, jaké myslíte. Mně ale dělají starosti ty druhé potíže.“

„Rozumím, pane. Měli bychom s nimi zatřást.“

„Myslím, že se chystám být velice nepříjemná.“

„Parchant?“

„Nesprávné pohlaví.“

„Možná, pane, ale pořád je to správné slovo.“

Kdyby zůstal ležet. Kdyby se prodral přes výpary a zbytky vína ze včerejší noci a překonal bolest hlavy a kyselou pachuč na jazyku. Kdyby zadržel dech, ležel jako mrtvý s tím dokonale odevzdaným výrazem. Potom by ji možná vnímal. Pohyb hluboko pod popraskanou, mozolnatou pokožkou země. *Zmije se býbe a ty ji opravdu cítíš, ó knězi. Ona je tvůj hřezavý pocit viny. Ona je tvoje horečnatá hanba, ze které jsi celý rudý.*

Jeho bohyně se blížila. Vyčerpávající snažení, to bylo jisté. Musela se prokousat masem celého světa. V čelistech jí křupaly kosti, polykala tajemství. Ale hory sténaly, nakláněly se a přesouvaly, jak postupovala hluboko pod nimi. Moře se bouřilo. Lesy se třásly. Zmije podzimu přichází. *„Požehnáno je padající listí, požehnána je šedá obloha, požehnan je prudký vítr a zvířata, která spí.“* Ano, svatá matko, pamatuju si modlitby, Obnícení zmalátnění. *„A unavená krev nakrmí půdu, jejich masitá těla budou uvržena do tvého břicha. A temné větry podzimu se hladově poženou a budou chytat nespoutané duše. Jeskyně budou sténat jejich hlasy. Mrtví se obrátí zády k pevné zemi, kameni a doteku nebes. Požehnána jejich cesta, z níž se nikdo nevrátí. Duše jsou bezcenné. Pouze maso krmí živé. Pouze maso. Požehnány jsou tvé oči, D'rek, protože jsou otevřené. Požehnány jsou tvé oči, D'rek, protože vidí.“*

Obrátil se na bok. Jed vchází do masa dávno předtím, než ho duše opustí. Byla krutou měříčkou času. Byla tvářív nevyhnutelného rozkladu. Copak jí nežehnal s každým dnem tohoto života, který měl?

Zakašlal a pomalu se posadil. Lebku mu zevnitř hnětly neviditelné klouby. Věděl, že tam jsou, něčí pěst polapená uvnitř, někdo chtěl ven. *Ven z mé hlavy, ano. Kdo se jim může divit?*

Zamžoural kolem sebe. Usoudil, že to vypadá příliš civilizovaně. Menší nepořádek, pravda, potutelné mumláni o zániku, jistá lhotejnost. Ale ani náznak šílenství. Ani šeptnutí o hrůze. Normální pořádek se mu vysmíval. Vzduch mdlý, bledá bída svítání pronikající stěnamí stanu a leptající siluety hmyzu: každá drobnost vyřvávala své všední pravdy.

Ale je tolik mrtvých. Teprve před pěti dny. Šesti. Už je to šest dní. Pořád je slyším. Bolest, vztek, všechen ten urputný křik ze zoufalství. Když dnes ráno vyjdu ven, budu je pořád vidět. Mariňáky. Těžkooděnce. Jak se hrnou proti postupujícímu nepříteli, jenže ti sršni bojovali předem prohraný boj – narazili na někoho mnohem horšího, než byli sami, a nepřítel je jednoho po druhém zašlapával a rozmazával po zemi.

A Chundrylové. Bohové pod námi, ubohé Spálené slzy.

Příliš civilizovaná, celá scéna – hromady šatů, zaprášené prázdné džbánky povalující se po zemi, pošlapaná tráva snažící se růst v nepřítomnosti jasných slunečních paprsků. Vráti se ještě někdy světlo života, nebo je tráva odsouzená k tomu, aby uschla a zahynula? To žádné stéblo nevědělo. Prozatím jim nezbývalo než trpět.

„Jenom klid,“ zamumlal Banaschar, „my odejdeme. Vy se zase vzpamatujete. Znovu ucítíte dech větru. Slibuju.“ *Ach, svatá matko, jsou tohle slova útěchy? Světlo se vrací. Jen trpělivost, jeho sladký polibek je již nablízku. Nový den. Jenom klid, křehké stéblo.*

Banaschar frkl a vydal se hledat džbánek, ve kterém ještě něco bylo.

Pět chundrylských válečníků stálo před Mrtvým Křovákem. Vypadali ztracení, a přece odhodlaní, pokud je něco takového možné, čímž si Palič mostů nebyl jistý. Dělal jim problém podívat se mu do očí, a přesto si stáli na svém. „Co mám s váma ve jménu mistra Kápě dělat?“

Ohlédl se přes rameno. Jeho dva noví seržanti přicházeli, ostatní vojáci se shromažďovali za nimi. Tváře měli nezdravě šedivé, jako kdyby zapomněli na radosti života, *jako kdyby viděli druhou stranu. Ale hoší, tak zlé to není, smrdí akorát cesta tam.*

„Veliteli?“ ozvala se Sladkýšpek a ukázala hlavou na Chundryly.

„Dobrovolně se k nám chtějí připojit,“ zavrčel Křovák a zamračil se. „Propustili je vod Spálených slz nebo tak něco.“ Znovu se obrátil k pěti mužům. „Vsadím se, že to Drz prohlásí za zradu a přijde si pro vaše hlavy.“

Nejstarší z válečníků, s tolika vytetovanými slzami, až měl obličej

téměř celý černý, a se širokými rameny, se jako by ještě víc nahrbil. „Duše Drze Inšikalana je mrtvá. Všechny jeho děti padly při útoku. Vidí jen minulost. Chundrylské Spálené slzy už nejsou více.“ Ukázal na své společníky. „My ale chceme bojovat dál.“

„Proč ne s Lovcema kostí?“ zajímalo Křováka.

„Pěst Laskava nás odmítl.“

Další válečník zavrčel. „Označil nás za divochoy. A zbabělce.“

„Zbabělce?“ Křovák se zachmuřil ještě víc. „Byli jste v tom útoku?“

„Byli.“

„A chcete bojovat dál? Co je na tom zbabělýho?“

„Snažil se nás zahanbit, abychom se vrátili ke svým,“ vysvětloval nejstarší, „jenomže náš lid je zničený. Poklekáme v Coltainově stínu, prohra nás zlomila.“

„Chcete říct, že všichni ostatní se prostě... jen tak vytratí?“

Muž pokrčil rameny.

Za Křovákem promluvil alchymista Bavedikt. „Veliteli, utrpěli jsme nějaký ztráty. Tihle válečníci jsou veteráni. A dokázali zůstat naživu.“

Křovák se znovu ohlédl a zadíval se na Ledeřany. „To my všichni,“ utrousil.

Bavedikt kývl.

Křovák se s povzdechem znovu podíval na válečníky. Kývl na mluvčího. „Jak se jmenuješ?“

„Berrach. Toto jsou mí synové. Sleg, Gent, Pahvral a Rayez.“

Tví synové. Není divu, že ses v Drzově táboře necítil vítaný. „Teď je z vás předvoj, zvědové a v případě potřeby kavalerie.“

„Paliči mostů?“

Křovák kývl. „Paliči mostů.“

„My nejsme zbabělci,“ zasyčel nejmladší, zřejmě Rayez, a najednou se zatvářil rozlíceně.

„Kdybyste byli, pošlu vás šupem pryč,“ ujistil ho Křovák. „Berrachu, teď je z tebe kapitán naší jízdy – máte nějaký náhradní koně?“

„Už ne, veliteli.“

„Tak na to zapomeň. Moji seržanti vás ubytujou. Rozchod.“

V odpověď všech pět válečníků tasilo šavle a předvedlo Křovákovi pozdrav, jaký ještě nikdy neviděl, s čepelemi šikmo položenými přes obnažená hrdla.

Bavedikt za ním zabručel.

A kdybych teď řekl „řízněte“, oni by to udělali, co? Bohové pod námi. „To stačí, vojáci,“ prohlásil. „My u Paličů mostů neuctíváme Coltaina. On byl akorát další malazskej velitel. Dobrej, to nepochyb-

ně, a teď stojí ve stínu Dassema Ultora. A mají velkou společnost. Možná se k nim brzo připojí i Drz.“

Berrach se zamračil. „To nemáme uctívat jejich památku, pane?“

Křovák vycenil zuby, ale úsměv to nebyl. „Ve volném čase si uctívejte, koho chcete, kapitáne, akorát že odteď už žádnéj volnej čas mít nebudete, páč jsou z vás Paliči mostů, a my Paliči mostů uctíváme akorát jednu věc.“

„A to je co, pane?“

„Zabíjet nepřátele, kapitáne.“

Válečníkům se ve tvářích cosi probudilo. Jako jeden vrátili zbraně do pochev. Berrach zřejmě chtěl něco říct. Nakonec se mu podařilo promluvit. „Veliteli Křováku, jak salutují Paliči mostů?“

„My nesalutujem. A co se týče ostatních mimo naši kumpanii, to se dělá takhle.“

Berrach nad Křovákovým obscénním gestem vykulil oči a pak se zazubil.

Když se Křovák obrátil, aby přivolal svoje seržanty, viděl, že už to nejsou jen nafouknuté šedé vaky jako před chvílí. Z tváří jim zmizela hrůza a jejich vyčerpání bylo jasně vidět – ale bylo jaksi tlumené. Sladkýšpek a Džbányrumu vypadaly znovu skoro krásně.

Paliči mostů dostávají nakládačky pořád. Prostě se zase zvedneme. Bez chvástání se jednoduše zvedneme, jo. „Alchymisto,“ obrátil se na Bavedikta, „ukaz mi ten svůj novej vynález.“

„Konečně,“ opáčil Ledeřan. „Legrační, co?“

„A co jako?“

„Jak vás hrstka chundrylských válečníků všechny zase nabudila.“

„Seržanti byli v šoku –“

„Veliteli, vy jste vypadal ještě hůř než oni.“

Ach, mistr Kápě mě vem, proti tomu nemůžu nic namítat. „Tak mi pověz, co dělá ta nová svítivka.“

„No, pane, vykládal jste nám o bubnu –“

„Cože? Kdy?“

„Když jste byl namol. No, a mě napadlo...“

Dva nováčci vstoupili mezi utábořené oddíly. Vojáci k nim zvedali hlavy s kamennými výrazy. Nikdo netoužil po vyrušení ze soukromého utrpení. Ne teď. Badan Gruk zaváhal, pak se ale zvedl. „Osmnáctý, co?“

Seržant, Genabakan to byl, si prohlédl ostatní vojáky. „Kde jsou ti, který zbyli z desátýho?“

Badana Gruka zamrazilo. Cítil náhlou pozornost ostatních v tábo-

ře. Ten pohled chápal. Nebyl nijak tvrdý a oni to věděli – couvne tedy teď? *Kdyby mi ještě něco zůstalo, tak ano.* „Nevím, kde jste byli vy, ale my čelili prvnímú útoku. Je zatracenej zázrak, že je někdo z nás ještě naživu. Z desátýho zůstali dva mariňáci, a proto jste asi tady, protože ty, seržante, a tvůj kaprál jste očividně jediný, kdo přežili z vašeho oddílu. Ztratili jste všechny svoje vojáky.“

Po té poznámce se Badan odmlčel a zvažoval účinek svých slov. Žádný neviděl. *Co nám to říká? Nic dobrého.* Pootočil se a mávl rukou. „Támhle ti jsou z Upjatova oddílu. Ale seržant Upjata je mrtvý. Stejně jako Lov, stejně jako Neller a Mulvan Děsič a kaprál Polibti... se ztratila. Zbývají Smrtileb a Prvnitas.“

Se svým kaprálem za patami popošel seržant blíž. „Vstávat, mariňáci,“ prohlásil. „Jsem seržant Smutina a tohle je kaprál Drát. Desátý skončil. Teď jste v osmnáctým.“

„Cože?“ opáčil Prvnitas. „Čtyřčlennej oddíl?“

Odpověděl kaprál. „Sebereme další dva ze sedmýho a ještě dva z pátýho devátý setniny.“

K Badanu Grukovi přikulhala Volán. „Seržante, Sintr je zpátky.“

Badan si povzdechl a otočil se. „Dobře. Tohle si potom může vyřídít sama.“ Dostal svou chvilku kuráže. Nikdo už se na něj nebude muset dívat v očekávání... *očekávání čeho? Mistr Kápě ví. Jenom sbírají zbytky. Bude jich dost.* Vrátil se k dohořívajícímu ohni a posadil se zádý k ostatním.

Co jsem už viděl, mi stačilo. Tímhle se neživí ani mariňáci. Nemůžete přece umřít kvůli živobytí. Klidně si flikujte nové oddíly, jak se vám zlíbí. Ale kolik mariňáků zůstalo? Padesát? Šedesát? Ne, lepší bude, když nás necháte rozpustit mezi pravidelnou pěchotou, zakyslé jako stará krev. Mistr Kápě ví, že už je mi špatně z těch tvářů kolem, je mi špatně, že nevidím ty, kdo jsou pryč, ty, které už nikdy nevidím. Houfyho. Strapa Řemena. Pěnu. Lova. Nikoho z nich.

Sintr mluvila se Smutinou, ale bavili se potichu a klidně, a chvíli nato si přišla dřepnout vedle Badana. „Přijel posel od Spálených slz. Polibti se ještě hojí. Ta zlomenina nohy byla zlá.“

„Odvedli je pryč?“

„Kdo?“

„Ten seržant.“

„Jo, i když to není ani tak ‚pryč‘ jako ‚jenom támhle‘, Badane. Na roztahování nás není dost.“

Badan si našel klacík a prohrábl popel. „Co udělá, Sintr?“

„Polibti?“

„Pobočnice.“

„Jak to mám vědět? Nemluvila jsem s ní. Nikdo s ní nemluvil, pokud vím – aspoň teda zatím zřejmě velí pěsti.“

Badan pustil klacek a přetřel si obličej. „Musíme se vrátit,“ vyhrkl.

„To se nestane,“ opáčila Sintr.

Loupl po ní zlobným pohledem. „Nemůžeme se prostě jen tak sebrat a jít dál.“

„Ovládej se, Badane. Vytáhli jsme z toho víc vojáků, než jsme měli. Nejsme na tom tak zle, jako jsme mohli být. Ruthan Gudd, Rychlej Ben a to, co se stalo předvoji. To je přibrzdilo. Nemluvě o tom, jak nás Šum nechal se zakopat – bez těch zákopů by těžkooděnci nikdy ne –“

„Neumřeli?“

„Neudrželi by se. Na tak dlouho, aby mohli Leděřani ulevit tlaku. Na tak dlouho, abychom se mohli my ostatní odpoutat –“

„Odpoutat, jo, to je dobrý.“

Naklonila se k němu blíž. „Poslouchej mě,“ zasyčela. „My jsme neumřeli. Nikdo z nás, co jsme tady –“

„To, cos právě řekla, nemůže být jasnější.“

„Ne, ty to nechápeš. Přemohli nás, Badane, a my se vydrápali i z toho. Ano, možná paní v nějakým záchvatu zataáhla, možná to byli všichni ti ostatní, kteří se postavili do cesty čepelím mřícíim na nás. Možná to bylo tím, jak už byli otresení – z toho, co jsem slyšela, nebylo Lostaru Yil málem vidět v tom oblaku krve, a žádná nebyla její vlastní. To museli řešit. Přestávka. Zaváhání. Ať to bylo cokoliv, pravda je taková, že když jsme se začali stahovat –“

„Oni nám to dovolili.“

„Jde o to, že to mohlo být mnohem horší, Badane. Podívej se na Chundryly. Šest tisíc jich šlo do boje a vyjela z něj necelá tisícovka. Slyšela jsem, že někteří přeživší přišli do tábora. Připojili se k Paličům mostů Mrtvýho Křováka. Vojevůdce Drz je prej zlomenej. Takže vidíš, co se stane, když se zlomí velitel? Zbytek se prostě rozpadne.“

„Možná jsme teď na řadě my.“

„Pochybuj. Byla zraněná, nezapomeň, a Denul na ni nefunguje. Musí si najít vlastní léčbu. Ale tobě pořád nedochází to hlavní. Nerozbij se na kusy, Badane. Nezalez do sebe. Tvůj oddíl ztratil Pěnu, ale nikoho jiného.“

„Nep Žlábek je nemocnej.“

„On je vždycky nemocnej, Badane. Aspoň co jsme přitáhli do Pustin.“

„Reliko se budí s křikem.“

„A není sám. S Hromským stáli po boku ostatních těžkooděnců, ne? No.“

Badan Gruk se zadíval na vyhaslé ohniště. Nakonec si povzdechl. „No dobře, Sintr. Co chceš, abych udělal? Jak mám tohle všechno napravit.“

„Napravit tohle? Ty pitomče, to ani nezkoušej. Tohle není na nás. My se koukáme na důstojníky a čekáme na jejich vedení.“

„Nevidím kapitána Sort.“

„To proto, že z ní udělali pěst – kde jsi byl? Zapomeň na to. Čekáme na Šuma, taková je pravda. Jak má být to jednání, tak si nás na tu dobu svolává, poslední z mariňáků a těžkooděnců.“

„Pořád je jenom seržant.“

„Omyl. Už kapitán.“

Badan Gruk se proti své vůli usmál. „Vsadím se, že je radostí bez sebe.“

„Tancuje už od rána.“

„Takže se všichni sejdeme.“ Podíval se jí do očí. „A poslechneme si, co nám chce říct. A pak...“

„Pak... no, uvidíme.“

Badan na ni zašilhal, obavy se vrátily, až ho rozrazila zima. *To není odpověď, kterou jsem čekal.* „Sintr, neměli bychom zajet pro Polibti?“

„To by se jí líbilo. Ne, ať se ta kráva chvíli dusí ve vlastní šňávě.“

„To že jsme byli moc malí,“ prohlásila Volán.

„Ej co?“

„Slyšel jsi mě, Nepe. Ti krátkoocasí byli moc vysocí. Rozhánět se tak nízko muselo být těžký – jejich zbroj v pase není moc ohebná. A viděl jsi nás? Učili jsme se rychle. Vedli jsme válku s jejich holeněma. Bodali jsme je do moudí. Přesekávali podkolenní šlachy. Probodávali jim nohy. Byli jsme jako armáda Kuliček, Nepe.“

„Já nesu žádné Koleček, Fulín. Sem vuk, to sem já. Nep Vuk!“

Ozval se Reliko. „Myslím, že v tomhle máš pravdu, Volán. Začali jsme bojovat zatraceně nízko, co? Rovnou u nohou, zblízka, dělali jsme svou práci.“ Na ebenově černém obličejí se mu objevilo cosi jak úsměv.

„Přesně to jsem říkala.“ Volán kývla a zapálila si další rezlistovou tyčku na zakončení snídaň s ostatními pěti. Tráslly se jí ruce. Měla rozseknutou pravou nohu. Hrubě sešitá rána bolela. Stejně jako všechno ostatní.

* * *

Sintr se posadila vedle Meda a promluvila tichým hlasem. „Museli mu uříznout ruku.“

Med strnul. „Pravou ruku.“

Ostatní se naklonili blíž a poslouchali. „Ano. Kaprál Rim bude chvíli nemotora.“

„No, seržante,“ začal Ohlíd, „taky nás přiřaděj k jinýmu oddílu? Nebo spolknem nějakej, kde zůstalo jen pár mariňáků?“

Sintr pokrčila rameny. „To se ještě řeší.“

„Nelíbilo se mi, co se stalo s desátým, seržante,“ zabručel Med. „Jednu chvíli tady, vzápětí pryč. Jako obláček kouře. To není správný.“

„Smutina je trochu neřád,“ přidala se Sintr. „Nemá za mák taktu.“

„Taky nechal pomřít všechny svoje vojáky,“ poukázal Ohlíd.

„To stačí. Takhle myslet nemůžeš, ne v týhle době. Kdo zvedl hlavu, tomu ji ustřelili, a pak se na nás vrhli. Každý voják bojoval sám za sebe.“

„Šum ne,“ namítl Med. „Ani kaprál Smola. Ani Corabb nebo Urb nebo Hellian. Ti svolali mariňáky, seržante. Zachovali si chladnou hlavu a lidi přežili.“

Sintr odvrátila zrak. „Myslím, že se tu moc mluví. Jak si začneš škrábat strupy, zhorší se to.“ Vstala. „Musím si znovu promluvit se Šumem.“

K Sololizovi přistoupil seržant Urb. „Vstávat, oddíle.“

Muž vzhlédl a s brucením se vyškrábal na nohy.

„Seber si výstroj.“

„Rozkaz, seržante. Kam jdeme?“

Urb bez odpovědi vyrazil a těžkooděnc se zařadil dva kroky za něj. Urb se na tohle netěšil. Znal tváře většiny mariňáků v této armádě. Na takové věci měl vynikající paměť. Tváře. Snadné. Lidi schovávající se za nimi, už ne tak snadné. Jména ani náhodou. A teď pochopitelně příliš mnoho tváří nezůstalo.

V táboře mariňáků a těžké pěchoty vládl chaos. Scházela organizace, pořádek. Oddíly se usadily a nechávaly díry tam, kde bývaly jiné oddíly. Stany byly nakřivo, jak byly špatně přikolíkované. Na zemi se válely opasky se zbraněmi, omlácené štíty a poškrábaná zbroj mezi rodařními kostmi a vařenými obratli myridů. Z mělkých jamek se nesl puch, jak vojáci zvraceli – lidé si stěžovali na nemocný žaludek, ale byly to spíš jenom nervy, následky té hrozný bitvy. Kyselina z přežití, která si propálila cestu do hrdla.

A všude kolem se táhlo ráno ve svém odměřeném šilenství, stejně

nesmyslné jako vždycky. Obloha světlala, hmyz poletoval sem a tam, zvířata hnaná na porážku tlumeně bučela. Jedna věc ale scházela. Nikdo toho moc nenamluvil. Vojáci seděli se sklopenými hlavami, jen občas vzhledli a v očích měli prázdný, vzdálený pohled.

Všichni se ocitli v obležení. Mezerami v kruhu, hromadami stanů, které zůstaly sbalené, s přivázanými tyčkami a pytlíky kolíků. Mrtví neměli co říct, nicméně všichni pořád jen seděli a poslouchali je.

Urb dorazil k jednomu takovému rozbitému kruhu posedávajících vojáků. Na uhlících měli kotlík a vůně z něj vycházející byla opojná, alkoholická. Urb si je prohlédl. Dvě ženy, dva muži. „Dvaadvacátý oddíl?“

Starší z žen kývla, aniž by vzhledla. Urb si na ni vzpomínal. Mívala živou tvář. Ostrý jazyk. Možná z Malazu či Jakatanu. Rozhodně ostrovanka. „Vstávat, všichni.“

V obličejích obracejících se k němu viděl roztrpčení. Druhá žena, mladší, s tmavou pleť a vlasy, měla překvapivě modré oči, v nichž se nyní rozhořčeně blýsklo. „Dobře, seržante,“ zavrčela s přízvukem, jaký ještě nikdy neslyšel, „právě jste si doplnil oddíl.“ Všimla si Sololiza stojícího za Urbem a její výraz se změnil. „Těžká péchota.“ Uznale kývla.

Druhá žena po ní střelila tvrdým pohledem. „Koukáte se na tři náctej, hoši a děvčata. Tenhle oddíl a Hellianin pily ten den ještěří krev. Takže kurva všichni vstaňte a hned.“ Sama šla příkladem. „Seržante Urbe, jsem Spona. Přišel jste si nás vyzvednout, dobře. Potřebujeme vyzvednout.“

Ostatní se škrábali na nohy, ale mladá žena se stále mračila. „Ztratili jsme dobrého seržanta –“

„Kterej neposlechl, když řekli k zemi,“ štěkla Spona.

„Vždycky do něčeho strkal nos,“ poznamenal jeden z mužů, Kartoolan s naolejovaným vousem.

„Zvědavost,“ přidal se druhý, pomenší, široký Falari s dlouhými vlasy barvy krví pocákaného zlata. Špičku nosu měl useknutou, zůstal mu jen pahýl.

„Už jste skončili s tou elegií?“ zeptal se Urb. „Dobře. Tohle je Sololiz. Tak, obličej je znám, takže vás znám všechny. Chci slyšet nějaký jména.“

„Ohořelej špagát, seržante. Sapér,“ představil se Kartoolan.

„Koldokol,“ pravil Falari. „Ranhojič.“

„Léčení?“

„Nespolíhejte na to, ne v týhle zemi.“

„Splín,“ ozvala se mladší žena. „Oddílovej mág. V týchle chvíli asi stejně užitečná jako tady Koldokol.“

„Máte ještě svoje kuše?“ zeptal se Urb.

Nikdo neodpověděl.

„Takže první úkol, padejte do zbrojnice. Až se vrátíte, poklidíte tenhle chlívěk. Dvaadvacátý je na odpočinku. Vítejte ve třináctém. Sololize, dělej jim společnost. Spono, je z tebe kaprál. Blahopřeju.“

Když všichni odešli, stál tam Urb sám, nehýbal se a dlouho zíral do prázdna, aniž by si ho někdo všiml.

Někdo ji dloubl do ramene. Zasténala a obrátila se na bok. Další dloubnutí, tentokrát silnější. „Di pryč. Je tma.“

„Tma je, seržante, protože sis zavázala oči.“

„To vážně? No, proč jsi to neudělal taky, mohli jsme ještě spát. Běž pryč.“

„Je ráno, seržante. Kapitán Šumař chce –“

„On pořád něco chce. V momentě, jak z nich udělají oficíry, tak je to takhle pořád. Dejte mi někdo džbáněk.“

„Všechno je pryč, seržante.“

Hellian si sáhla na hadr, který měla na očích, a růžek stáhla, aby viděla na jedno oko. „Tak to je špatný. Běžte najít další.“

„Najdeme,“ sliboval Bezdech. „Hned jak vstaneš. Někdo prochází oddíly a počítá. Nám se to nelíbí. Jsme z toho nervózní.“

„Proč?“ Oko zamrkalo. „Mám svejch vosum mariňáků –“

„Čtyři, seržante.“

„Poloviční ztráty nejsou špatný na večírek.“

„Večírek, seržante?“

Hellian se posadila. „Včera večer jsem jich měla vosum.“

„Čtyři.“

„Jasně, dvakrát čtyry.“

„Žádněj večírek nebyl, seržante.“

Hellian si stáhla hadr z obou očí. „Nebyl, jo? To máš za to, že ses někde toulal, kaprále. O to nejlepší jsi přišel“

„To asi ano. Rozpouštíme v kotlíku čokoládu – říkali jsme si, že by sis taky dala.“

„Tu věc? Už si vzpomínám. Balkloská čokoláda. Tak jo, vypadni z mýho stanu, ať se můžu dát do pořádku.“

„Nejste ve svém stanu, seržante. Jste ve svý latríně.“

Hellian se rozhlédla kolem sebe. „To vysvětluje ten smrad.“

„Nikdo ji ještě nepoužil, seržante, když jste tu byla vy.“

„Aha.“

Žaludek se mu znovu stáhl, ale nezůstalo nic, co by mohl vyplivnout, a tak nutkání potlačil. Chvilí čekal a lapal po dechu. Nakonec se pomalu posadil na paty. „Pro Polieliny cimprlich cecky! Jestli v sobě nic neudržíš, tak zchřadnu!“

„Už se stalo, Nešti,“ poznamenal Hrdlořez opodál a již ochraptělý hlas se mu lálal. Staré jizvy na krku měl podebrané. Dostal zásah do prsou natolik tvrdý, že měl v hrudní kosti vytlačené řádky kovových kroužků z osníře a něco z toho zranění mu poničilo hrdlo.

Byli mimo tábor, dvacet kroků za východními hlídkami. Nešťast, Hrdlořez, Smraďoun a seržant Balšám. Přeživší z 9. oddílu. Pěšáci krčící se ve svých dřácích je jen mlčky sledovali zarudlýma očima, když procházeli kolem. Byla to bojechtivost? Lítost? Oddílový mág to nevěděl a v této chvíli ho to už ani nezajímalo. Předloktím si otřel ústa a zadíval se na Balšáma. „Zavolal jsi nás sem, seržante. Tak co teď?“

Balšám si sňal přílbu a zuřivě se škrábal na hlavě. „Jen jsem si říkal, že vám řeknu, že my oddíl rušit nebudeme a ani nebudeme nabírat nové kusy. Odteď jsme jenom my.“

Nešťast zabručel. „Kvůli tomu jsme chodili až sem?“

„Nebud' blbej,“ zavrčel Smraďoun.

Balšám se podíval na své vojáky. „Mluvte, všichni. Ty první, Hrdlořezi.“

Dlouhán sebou trhl. „Co mám říct? Jsme na cucky. Ale jak Laskava hnedka takhle svázal Šuma, no, je to fakt génius. Máme teď kapitána –“

„Na Sort nebylo nic špatnýho,“ přerušil ho Smraďoun.

„Neříkám, že bylo. Ta ženská je rozhodně materiál na důstojníka. Ale o to možná jde. Šum je skrz naskrz mariňák. Bejval sapér. Seržant. A teď je kapitán nás, kdo jsme zbyli. Já jsem s tím spokojeněj.“ Pokrčil rameny a podíval se na Balšáma. „Víc nemám co říct, seržante.“

„A až řekne, že je čas jít, budeš kvůli tomu bečet a fňukat?“

Hrdlořez zvedl obočí. „Jít? Jít kam?“

Balšám přimhouřil oči. „Jsi na řadě, Smraďoune.“

„Mistr Kápě je mrtvej. V bráně hlídkujou šedý jezdcí. Ve snu vídám tváře, jsou rozmazaný, ale pořád to jsou Malažani. Paliči mostů. Neumíte si představit, jak je to povzbudivý, prostě neumíte. Jsou tam všichni, a myslím, že za to můžeme poděkovat Mrtvýmu Křovákovi.“

„Jak to myslíš?“ chtěl vědět Nešťast.

„Mám takovej pocit. Jako kdyby tím, že se vrátil, vyčistil stezku.“

Před šesti dny, no, přísahám, že byli dost blízko, abych je mohl políbit.“

„Protože jsme skoro umřeli,“ štěkl Hrdlořez.

„Ne, byli jako vosy, a hezký na tom bylo, že jsme neumírali my ani ty ještěrky. Šlo o to, co se stalo s předvojem. Byla to Lostara Yil.“ Oči mu zářily, když se díval z jednoho vojáka na druhého. „Zahlídl jsem to, víte. Viděl jsem ji tančit. Udělala to samý co Ruthan Gudd, akorát že ona nešla k zemi pod čepelema. Ještěrky se stáhly – nevěděly, co mají dělat, nemohly se přiblížit, a ty, který to udělaly, bohové, ty skončily rozsekaný na kusy. Viděl jsem ji a málem mi vyskočilo srdce z hrudi.“

„Zachránila pobočníci život,“ poznamenal Balšám. „Šum nás svolává. Chce nám něco říct. O tom, myslím. O pobočníci. A o tom, co má přijít. Pořád jsme mariňáci. Jsme *ti* mariňáci a máme v řadách těžkooděnce, ty nejzarytější bejky, co jsem kdy viděl.“

Obrátil se, protože k nim přicházeli dva pěšáci. Nesli dva bochníky chleba, zabalenou homoli sýra a sedmiměstskou hliněnou láhev.

„Co je to?“ zajímal se Smraďoun.

Vojáci se zastavili pár kroků od nich a ten napravo promluvil. „Strážte se vyměnily, seržante. Přinesly nám něco ke snídani. My neměli moc hlad.“ Položili věci na zem, kývli a odešli.

„Pro růžový břicho mistra Kápě,“ zamumlal Smraďoun.

„Nech si to,“ napomenul jej Balšám. „Ještě jsme neskončili. Nešťaste.“

„Chodby jsou otrávený, seržante. Sám jsi viděl, co to dělá nám mágům. A jsou tu nový, nový chodby, ale vůbec nejsou pěkný. Ale možná v nich budu muset zalovit, až mě přestane bavit bejt úplně k ničemu.“

„S kuší jsi z nás nejlepší, Nešti, takže ani bez magie nejseš marnej.“

„Možná, Hrdlořezi, ale necejtím to tak.“

„Smraďoune,“ řekl Balšám, „tys trochu léčil.“

„To ano, ale Nešť má pravdu. Není to legrace. Problém – teda pro mě – představuje to, že jsem pořád ještě nějak spojenej s mistrem Kápě. I když je, ehm, mrtvej. Nevím, proč to tak je, ale když ke mně přijde magie, no, je studená jako led.“

Nešťast se na Smraďouna zamračil. „Led? To nedává smysl.“

„Mistr Kápě byl Jaghut, zatraceně, takže to smysl dává. A ne, nedává, protože je... no, je pryč.“

Hrdlořez si odplívl. „Kdyby opravdu umřel, jak říkáš, nepřišel by do své vlastní říše? A neměl bejt mrtvej především proto, že byl bůh smrti a tak? To, co říkáš, nedává smysl, Smraďoune.“

Nekromant se tvářil nešťastně. „Já vím.“
„Až budeš příště léčit,“ navrhl Nešťast, „tak mě nech trochu čenichat kolem.“

„Zase budeš blejt.“

„No a co?“

„Na co myslíš, Nešti?“ zeptal se Balšám.

„Myslím si, že Smraďoun už nepoužívá chodbu mistra Kápě. Myslím, že to musí být Omtose Phellack.“

„Taky mě to napadlo,“ zamumlal Smraďoun.

„Je jeden způsob, jak to zjistit,“ podotkl Balšám.

Nešťast zaklel. „Ano, neznáme podrobnosti, ale povídá se, že má zlámaný žebra a možná i plive krev a pořád má otřes mozku. Ale s tím otataralem, co má v sobě, s tím nikdo moc nenadělá.“

„Jenže Omtose Phellack je starší chodba.“ Smraďoun kývl. „Takže bychom měli jít. Za pokus to stojí.“

„Půjdeme,“ prohlásil Balšám, „ale nejdřív se najíme.“

„A necháme pobočníci v bolestech?“

„Najíme se a napijeme tady,“ trval na svém Balšám s kamenným výrazem, „protože jsme mariňáci a nekopeme hlínu do tváří kolegů vojáků.“

„Správně,“ přidal se Nešťast. „Kromě toho, já umírám hladu.“

Krátkonos přišel o čtyři prsty na levé ruce, v níž držel štít. Aby zastavil krvácení, které pokračovalo i poté, co mu pahýly zašily, podržel ruku na kotlíku stojícím na ohni. Teď měl konečky jakoby roztažené a až po klouby plno puchýřů. Nicméně krvácení ustalo.

Právě se chystal vyjádřit svou nehynoucí lásku k Bystrošce, když se objevil seržant od 18. oddílu a vyzvedl si Bystrošku i Jepici, takže Krátkonos zůstal sám, poslední ze členů Geslerova starého oddílu.

Seděl tam, úplně sám, trnem si propichoval puchýře a pak je vysával. Když skončil, seděl dál a pozoroval, jak dohořívá oheň. V bitvě mu spadl uťatý prst jedné z ještěrek za krk mezi zbroj a košili. Když ho konečně vylovil, s Jepicí a Bystroškou si ho uvařili a o těch pár kousků masa se podělili. Potom oddělili jednotlivé kostičky, rozdělili je a vpletli si je do vlasů. Tak to dělají Lovci kostí.

Ženy trvaly na tom, aby si nechal tu nejdelsí, protože měl useknoutou ruku, a kost mu teď visela pod vousy a zastíňovala ostatní prstní kůstky pocházející od lederských vojáků. Byla dost velká a těžká, aby ho při chůzi tloukla do hrudi. A on se rozhodl, že právě to potřebuje, protože je tu úplně sám.

Posbíral si výstroj, hodil si ji přes rameno a vykročil. Třicet dva

kroky ho dovedly do tábora Šumařova starého oddílu, kde si našel místo na postavení stanu, nechal tam ležet svou brašnu a šel si přisednout k ostatním vojákům.

Hezká malá žena sedící po jeho pravici mu podala plecháč naplněný čímsi, z čeho se kouřilo. Když se na poděkování usmál, ona jeho úsměv neopětovala. Tehdy si vzpomněl, že se jmenuje Smíška.

Usoudil, že tohle je lepší než být sám.

„Máš konkurenci, Corabbe.“

„To nevidím,“ opáčil sedmiměstský válečník.

„Krátkonos chce být naší novou pěstí,“ vysvětloval Sépie.

„Takže z tohoto oddílu budou čtyři pěsti? Já, kaprál Smola, Koryk a teď Krátkonos.“

„Já byl kaprál, ne pěst,“ hájil se Smola. „Kromě toho, já nerozdávám rány pěstí, já je jenom dostávám.“

Sépie frkl. „Těžko. Šel jsi dopředu stejně jako každá pěst, co jsem kdy viděl.“

„Já šel dopředu, abych zůstal stát, sapéře.“

„To je dobrý,“ uznal Sépie. „V tom případě se opravuju.“

„Právě jsem si něco uvědomila,“ ozvala se Smíška. „Už nemáme žádnýho seržanta. Leda bys to byl ty, Smolo. A pokud ano, potom potřebujeme nového kaprála, a protože já jsem jediná, kdo ještě má mozek, tak to musím být já.“

Smola se poškrábal v prokvetlých vousech. „Já vlastně myslel spíš na Corabba.“

„Ten potřebuje vlastní soukromej vůz na zbraně!“

„Zůstal mi můj vlastní lederský meč,“ ohradil se Corabb. „Tentokrát jsem nic neztratil.“

„Tak hlasujme.“

„Ne, Smíško,“ zarazil ji Smola. „Corabbe Bhilan Thenu’alas, odeť je z tebe kaprál čtvrtýho oddílu. Blahopřeju.“

„Vždyť je ještě skoro rekrut!“ Smíška se na všechny mračila.

„Smetana stoupá nahoru,“ poznamenal Sépie.

Koryk na Smíšku vycenil zuby. „Smiř se s tím, vojáku.“

„Já jsem teď kaprál,“ radoval se Corabb. „Slyšel jsi to, Krátkonose? Je ze mě kaprál.“

Těžkooděnc zvedl oči od hrnku. „Co jestli jsem slyšel?“

Ztráta Flašky je bolela. Sépie to viděl na všech. První ztráta pro oddíl, aspoň pokud si vzpomínal. Tedy aspoň první z původních členů. Ale ztráta jediného vojáka byla vlastně zatraceně dobrá věc,

většina oddílů na tom byla mnohem hůř. Některé oddíly přestaly existovat úplně. *Některé? Spíš většina z nich.*

Znovu se opřel o balík s rezervním stanem a nenápadně pozoroval ostatní. Poslouchal je, jak si stěžují. Koryk byl otrěsený. Svobodomilná páteř, kterou kdysi míval, byla zlomená. Teď v sobě nosil řetězy, které mu narušily mozek, což možná bylo poškození trvalé. Napil se ze studnice strachu a pořád se k ní vracel.

Ten boj byl opravdu hrozný, jenže Koryk klopýtal už předtím. Sépie by byl rád věděl, co zůstalo z válečníka, jehož kdysi znal. Divoši mají ve zvyku poddávat se nejhorším novotám civilizace, a bez ohledu na to, jak chytří ti nejchytřejší z nich umějí být, obvykle nedokážou vidět to, co je zabíjí.

Možná se nijak neliší od obyčejných lidí, nicméně podle Sépie bylo tohle jaksi tragičtější.

Dokonce i Smíška se pomalu od Koryka odtahovala.

Ona se nezměnila, usoudil Sépie. Ani v nejmenším. Stejně psychopatická a vraždychtivá jako vždycky, taková byla Smíška. Její práce s nožem pod máchajícími čepeli ještěrek byla děsivá. Ten den kácela obry. Přes to všechno by z ní byl strašný kaprál.

Smola byl prostě Smola. Stejný jako vždycky byl a vždycky bude. Bude z něj slušný seržant. Možná trochu nenápaditý, ale oddíl už dávno nepotřeboval něco, co by s ním zatřáslo. *A budeme ho poslouchat. Je jako pevná zeď, a když si narazí tu svou přílbu hluboko do čela, ani stádo útočících bhederinů s ním nepohne. Ano, Smolo, povedeš si dobře.*

Corabb. Kaprál Corabb. *Dokonalý.*

A teď Krátkonos. Sedí tu jako pařez a na dlaní mu mokvají propíchané puchýře. Pije ten samoser, co uvařila Smíška, a usmívá se. *Mě neoblafneš, Krátkonose. Na to jsem v armádě už moc dlouho. Miluješ tu svou natvrdlost, jako ostatně všichni těžkooděnci. Ale vidím, jak se to občas v těch tvých očičkách zablýskne.*

„Co jestli jsem slyšel?“ *Dobry, ale já viděl tu jiskřičku, kterou ses snažil schovat. Jsi rád, že jsi tady, vid’? Dobře. My jsme rádi, že tě máme.*

A co já, co jsem se já naučil? Nic nového. Přežili jsme to, ale musíme toho ještě přežít hodně. Zeptejte se mě pak. Zeptejte se mě pak.

Vzhlédl, protože přicházel Šumař. Ze skřípek mu zůstal jen krk, visel mu na zádech se zamotanými strunami připomínajícími vzpurné vlasy. Většina ryšavé se mu z vousů vytratila. Pochvu na krátký meč měl prázdnou – nechal zbraň trčet v oku jedné z ještěrek. V modrých očích měl studený, téměř mrazivý pohled.

„Seržante Smolo, půl zvonění, pak je odvedeš na místo.“

„Rozkaz, kapitáne.“

„Od jihu se blíží jezdcí. Zánikové, pár Chundrylů a někdo další. Hodně dalších.“

Šépie se zamračil. „Kdo?“

Šumař pokrčil rameny. „Vyjednávání. Brzo to zjistíme.“

„Říkal jsem ti, že to přežiješ.“

Henar Vygulf se na ni usmál z kavalce. Ale byl to nejistý úsměv. „Udělal jsem, o co jsi mě požádala, Lostaro. Díval jsem se.“

Její pohled zakolísal.

„Kdo jsi?“ zeptal se.

„Na to se mě neptej. Vidím tu otázku všem na očích. Všichni se na mě dívají. Nic neříkají.“ Zaváhala a zadívala se na své ruce. „Byl to stínový tanec. Byly to *všechny* stínové tance.“ Náhle se mu podívala do očí. „Nebyla jsem to já. Jen jsem zase vklouzla zpátky, dovnitř, a stejně jako ty jsem se dívala.“

„Když jsi to nebyla ty, tak kdo?“

„Špagát. Kotilion, bůh a patron asasinů.“ Udělala obličeje. „Převzal to ode mě. Myslím, že něco takového už udělal i dřív.“

Henar vykulil oči. „Bůh.“

„Rozzuřený bůh. Já – ještě nikdy jsem necítila takový vztek. Propálil se rovnou skrz mě. Úplně mě sežehl.“ Sundala pásek z háčku a vytáhla z pochvy nůž. Položila ho na pokrývky, které měl Henar přehozené přes zraněný hrudník. „Pro tebe, má lásko. Ale buď opatrný, je opravdu velice ostrý.“

„Ten uštvaný výraz zmizel, Lostaro,“ poznamenal Henar. „Byla jsi krásná už předtím, ale teď...“

„Nechtěný dar, to zcela jistě,“ prohlásla ostýchavě. „Bohové nejsou vyhlášení svým milosrdenstvím. Ani soucitem. Ale ten žár by nevydržel žádný smrtelník, aby neskončil spálený na popel nebo znovuzrozený.“

„Znovuzrozený, ano. To je opravdu dobrý popis. Moje opovázlivost teď před tebou ustupuje,“ dodal s lítostivou grimasou.

„To jí nedovol,“ štěkla. „Nepouštím si do postele myši, Henare Vygulfe.“

„V tom případě se pokusím najít toho muže, kterým jsem býval.“

„Já ti s tím pomůžu, ale prozatím ne – léčitel s tebou ještě zdaleka neskončili.“ Vstala. „Už musím jít. Pobočnice.“

„Myslím, že na mě Brys zapomněl. Nebo předpokládá, že jsem mrtvý.“

„Nemysli si, že mu tě budu připomínat,“ opáčila. „Odeť budeš jezdit po mém boku.“

„Brys –“

„Těžko. Myslím, že postačí zmínit se nenápadně Aranikt.“

„Kráľův bratr už má taky chomout?“

„Až se vy dva příště potkáte, můžete si porovnat okovy.“

„Myslel jsem, že nemáš myši ráda, Lostaro Yil.“

„Ach, já ovšem čekám, že se budeš v těch svých řetězech pořádně vzpírat, Henare. Jenom ty, které nedokážeme zkrotit, si držíme pod zámek.“

„Chápu.“

Obrátila se k odchodu ze špitálního stanu a uviděla všechny ty oči upřené na sebe dokonce i u ranhojičů. „Pro dech mistra Kápě,“ zamumlala.

Příjemně opilý Banaschar mířil k velitelskému stanu. U vchodu uviděl stát pěst Blistiga jako odsouzenec přede dveřmi do mučírny. *Chudáčku. Zemřel tam nesprávný hrdina. Asi jsi dostal příležitost. Mohl ses zachovat stejně pitomě jako Keneb. Vlastně jsi mohl zůstat v jeho stínu až do samotného konce, když jsi ho posledních pár měsíců považoval za takové bezpečné útočiště.*

Jenomže teď nestojí slunci v cestě žádné překážky, může tě hezky vymalovat v jasných barvách. Jaký je to pocit? Ten člověk vypadal nemocně. Ale nepiješ, vid? Na tváři se ti neprojevuje jed z věřejší noci. Škoda. Takže byl nemocný strachem. Banaschar vyhrabal trochu soucitu. Kapku, dvě, tak na zakalení vody a obroušení ostrých hran spravedlivého uspokojení.

„Takové krásné ráno, pěsti,“ pozdravil při příchodu.

„Brzo budeš mít potíže, veleknězi.“

„Jak to?“

„Až ti dojde víno.“

Banaschar se usmál. „Chromové sklepy zůstávají dobře zásobené, tím si můžeš být jistý.“

Blistigovi se toužebně rozzářily oči. „To tam můžeš jen tak zajít? Kdykoliv se ti zachce?“

„V podstatě ano.“

„Tak proč tu zůstáváš? Proč neutечеš před tímhle šílenstvím?“

Protože svatá matka chce, abych tu zůstal. Jsem její poslední kněz. Má se mnou něco v plánu, to zcela určitě. „Hrozně nerad to říkám, pěsti, ale ty dveře jsou soukromé a určené pouze pro jednoho.“

Blistigovi potemněla tvář. Před velitelským stanem stáli opodál

dva strážní, hezky na doslech. „Já naznačoval, že nás máš opustit, veleknězi. Jsi opilec a budižkničemu, máš na vojáky špatný vliv. Proč pobočnice trvá na tom, abys byl přítomen u těchto jednání, mi opravdu uniká.“

„Tím jsem si jistý, pěsti. Ale neumím si představit, že bych pro vaše vojáky představoval takové pokušení. Přece se o svůj soukromý mok nedělím. Vlastně bych řekl, že když mě někdo uvidí, hned se od mizérie alkoholu odvrátí.“

„Chceš říct, že se jim to snažíš zhnusit?“

„Přesně tak, pěsti.“ *Ale tenhle rozhovor bychom vůbec neměli vést, že? Protože kdybychom si vyměnili místo, tak kromě toho pití by nebylo nutné vůbec nic měnit. Skutečný rozdíl je v tom, že já tím, že se jim hnusím, nic neztrácím, kdežto ty...* „Čekáme na lederský kontingent, pěsti?“

„Obyčejná zdvořilost, veleknězi.“

Ta představa se ti líbila, vid'? Dost na to, aby ses jí chytil. Dobře. „Potom ti budu chvíli dělat společnost, přinejmenším do jejich příchodu.“

„Nezdržuj se moc dlouho,“ řekl Blistig. „Dělal bys špatný dojem.“

„Bezpochyby. A určitě se příliš nezdržím.“

„Vlastně,“ pokračoval Blistig, „vidím, že přicházejí ostatní pěsti. Jestli si chceš vybrat sedadlo ve stanu, veleknězi, tak bys měl jít hned.“

Tak toho se ochotně chytím. „Taktické, pěsti. Budu se řídit tvou radou.“ S úklonou se otočil a prošel mezi strážemi. Když se na něj jeden gardista podíval, Banaschar mrkl.

A gardista mu to neoplatil.

Lostara Yil se obrátila, když kdosi zakřičel. Přicházeli k ní čtyři mariňáci. Dalhonský seržant, jakže se jmenoval? *Balšám*. Za ním se táhli tři vojáci, zřejmě to, co zbylo z jeho oddílu. „Chcete něco, seržante? Pospěšte si, jdu do velitelského stanu.“

„My taky,“ sdělil jí Balšám. „Mám tady léčitele, kterej by pro ni mohl něco udělat.“

„Seržante, takhle to nefunguje –“

„Mohlo by,“ ozval se vysoký voják se zjizveným krkem. Mluvil slabým hlasem a znělo to, jako když se brousí nůž.

„Chci vysvětlení.“

Promluvil další voják. „Myslíme si, že používá starší chodbu, kapitáne.“

„Cože? Jak je to ve jménu mistra Kápě možné?“

Léčitel vypadal, že se něčím dáví. Nakonec popošel blíž. „Stálo by

to za zkoušku, pane. Myslím, že v tomhle má Nešťast pro jednu pravdu.“

Lostara se nad tím zamyslela, pak kývla. „Pojďte se mnou.“

Mariňáci nemají ve zvyku plýtvat časem jiných lidí, a požadavek, aby se dostavili před pobočníci, se u většiny z nich nerovnal splnění horečných ambicí. *Takže oni si myslí, že na něco přišli. Jestli mají pravdu, tak to bude stát za to. Bolesti hlavy se pobočníci zhoršovaly – to bylo vidět.*

V dohledu se objevil velitelský stan. Lostara Yil uviděla pěti shromážděné u vchodu. Všimly si jejího příchodu a nesouvislý hovor, jenž prve probíhal, utichl. *Aha, takže dokonce i vy. Posлуžte si.* „Pěsti,“ pravila, „kdybyste nám laskavě ustoupily z cesty. Tito mariňáci mají schůzku s pobočníci.“

„Nejdřív si to poslechnu,“ prohlásil Laskava.

„Jak si vzpomínám, tak zbývající těžkooděnci a mariňáci jsou teď pod velením kapitána Šumaře a ten se zodpovídá pouze pobočníci,“ poznamenala Lostara.

„O tom si hodlám s pobočníci promluvit,“ vztekal se Laskava.

To nemá smysl. „To bude muset počkat až po jednání, pěsti.“ Máv-la rukou a provedla mariňáky mezi veliteli. *A přestanete už všichni civět? Z jejich pozornosti se jí cestou kolem stahovaly svaly za krkem, a byla to úleva, když vstoupila do stinného vchodu do stanu.*

Většina vnitřních plátěných stěn byla odstraněna, aby vnitřní prostor vypadal větší. Pouze na protějším konci bylo zachováno trochu soukromí, kde přespávala pobočnice za závěsy nataženými z jedné strany na druhou. Přítomen byl pouze Banaschar. Seděl na dlouhé lavičce zády ke stěně, paže zkřížené na prsou, a zřejmě podřimoval. Byl tu ještě dlouhý stůl, další dvě laviče a jinak nic, dokonce ani lucerna ne. *Ne, žádné lucerny. Světlo ji bodá jako nůž.*

Když se oddíl zastavil za Lostarou, jeden závěs se odhrnul.

Vstoupila pobočnice Tavore.

Dokonce i na deset kroků Lostara viděla vrstvu potu na bledém čele. *Bohové, jestli tohle uvidí armáda, rozplyne se jako sníh v ohni. Zmizí ve větru.*

„Co tady dělají ti mariňáci, kapitáne?“ Slova byla chabá, hlas kolísavý. „Očekáváme formální hosty.“

„Oddílový léčitel si myslí, že by pro vás mohl něco udělat, pobočnice.“

„Potom je to hlupák.“

Dotyčný voják vystoupil z řady. „Pobočnice, jsem kaprál Smraďoun z devátého oddílu. Moje chodba byla mistra Kápě.“

Bledá víčka se zachvěla. „Pokud chápu správně situaci, kaprále, potom s vámi soucítím.“

To ho zřejmě zarazilo. „No jo, děkuju, pobočnice. Jde o to...“ Zvedl ruce a Lostara zalapala po dechu, protože z něj vyletěl proud ledového vzduchu. Na špičatém stropě se objevila námraza. Smraďounův dech vycházel v bílých oblacích.

„Omtose Phellack, pobočnice. Starší chodba,“ vysvětlil mág Nešťast.

Tavore stála nehybně, jako by byla přimražená na místě. Přimhouřené oči upírala na léčitele. „Našel jste si jaghutského patrona, Smraďoune?“

Na tuto otázku muž zřejmě nedokázal odpovědět.

„Bůh smrti už není,“ řekl Nešťast a zuby mu cvakaly, jak teplota ve stanu prudce klesla. „Ale je možný, že mistr Kápě sám není tak úplně mrtvej, jak jsme si mysleli.“

„My jsme si to mysleli?“ Tavore při pohledu na Smraďouna stiskla rty. „Léčiteli, přistupte.“

S rukou pevně zkroucenou, aby ho udržel zpřímá, vyváděl Balšám Smraďouna ven. Hrdlořez a Nešťast se jim drželi po boku a tvářili se zuřivě, jako by se chystali tasit zbraň, pokud by se kdokoliv přiblížil.

Pěsti jako jedna couvly a seržant se na všechny zamračil. „Udělte laskavě místo, pánové. Jo, a už vás přijme.“ Bez čekání na odpověď táhl Balšám Smraďouna dál a léčitel klopytl – šaty měl promočené, jak jinovatka a led v dopoledním horku tály. Po dvaceti krocích se seržant konečně zastavil za naklánějším ze zásobovacím stanem. „Sedni si, Smraďoune. Bohové pod náma, řekni mi, že to přejde.“

Léčitel se svezl na zem a svěřil hlavu. Ostatní čekali, že začne zvracet. Místo toho uslyšeli něco jako vzlyk. Balšám zíral chvíli na Hrdlořeza, pak na Nešťasta, ale oba se tvářili stejně zmateně jako on. Nakonec si Balšám dřepł a zlehka položil ruku Smraďounovi na záda – cítil, jak se třese.

Léčitel chvíli plakal.

Nikdo nepromluvil.

Když začaly vzlyky ustupovat, Balšám se k němu naklonil. „Kaprále, co to ve jménu Togga s tebou je?“

„Já – neumím to vysvětlit, seržante.“

„Léčení fungovalo,“ řekl Balšám. „Všichni jsme to viděli.“

Smraďoun kývl, aniž by zvedl hlavu.

„Tak... co?“

„Spustila ochrany, jen na chvílku. Pustila si mě k sobě, seržante.“

Musela, abych mohl napravit ty škody – a bohové, to teda byly škody! Objevit se – to muselo vyžadovat všechno, co má. Stát tam, mluvit...“ potřásl hlavou. „Viděl jsem dovnitř. Viděl jsem –“

Znovu se zhroutil, jak ho roztráslы vzlyky.

Balšám dál dřepěl vedle něj a Nešťast s Hrdlořezem stáli čelem ven jako nějaká ochranná zeď. Nedalo se dělat nic jiného než čekat.

Chvíli předtím, než se objevily pěsti, se před Tavore postavila Lostara Yil. Usilovně se snažila mluvit klidně, vyrovnaně. „Vítejte zpátky, pobočnice.“

Tavore se zhluboka nadechla. „Co si o tom myslíte, veleknězi?“

Banaschar vedle nich zvedl hlavu. „Na myšlení je mi moc velká zima, pobočnice.“

„Omtose Phellack. Cítil jste kroky Jaghutů, Banaschare?“

Bývalý kněz pokrčil rameny. „Takže měl mistr Kápě zadní vrátka. Mělo by nás to překvapovat? Ten prohnanej šmejd jako bůh nikdy nehrál fér.“

„Pokrytecké, veleknězi.“

Tvář se mu zkřivila. „Důkladně se zamyslete nad tím, odkud pocházejí vaše dary, pobočnice.“

„Konečně nějaká rozumná rada, veleknězi,“ odsekla. „Jste téměř... střízlivý.“

Pokud hodlal odpovědět, spolkl to, když vstoupili Laskava, Sort a Blistig.

Chvíli bylo ticho, pak Faradan Sort frkla. „A já si vždycky myslela, že mrazivé přijetí je jenom –“

„Slyšela jsem, že naši hosté jsou již na cestě,“ přerušila ji pobočnice.

„Než dorazí, chci, abyste mi všichni oznámili rozmístění svých vojá-ků. Stručně, prosím.“

Pěsti zíraly.

Lostara Yil se podívala na Banaschara a všimla si, jak se mu v očích blýsklo, když pozoroval pobočnici.

Jejich cesta je zavedla na severní uličku malazského tábora, vinoucí se mezi jatečnickými stany, kde ve vzduchu plném much byla cítit porážená zvířata. Atriceda Aranikt jela mlčky vedle velitele Bryse, jenž se v bečení myridů, řevu rodar, kvičení prasat a bučení dobytka hrbil. Tvorové čekající na porážku dobře chápali svůj osud a jejich hlasy byly hlasem utrpení.

„Špatná volba,“ zamumlal Brys, „tahle cesta. Omlouvám se, atricedo.“

Cestu jim zkrřížili dva vojáci v těžkých, krví nasáklých zástěrách. Měli kamenné výrazy a z rukou jim kapala krev.

„Armády se koupou v krvi,“ poznamenala Aranikt. „Taková je pravda, že, veliteli?“

„Obávám se, že se v ní koupeme všichni,“ opáčil. „Města nám umožňují tuto neradostnou pravdu skrývat.“

„Zajímalo by mě, jaké by to bylo, kdybychom jedli jenom zeleninu.“

„Zabrali bychom veškerou půdu a divoká zvířata by neměla kde žít,“ odpověděl Brys.

„Takže bychom měli tato domestikovaná zvířata považovat za oběti ve jménu divočiny.“

„To bys mohla, pokud to pomůže,“ odpověděl.

„Nejsem si jistá, jestli to pomáhá.“

„Já taky ne.“

„Myslím, že jsem na tohle příliš měkkosrdcatá,“ usoudila. „Jsem prostě sentimentální. Možná se můžeš schovávat před jatkami jako takovými, ale pokud máš aspoň nějakou představitost, potom se nemáš kde schovat, že?“

Dorazili na širokou křižovatku a z opačné strany se k ní blížil většití oddíl. „Nejsou to bolkanské královské zástavy?“ zeptal se Brys.

„Zdá se, že královna dovedla své povinnosti průvodce pořádný kus za hranice svého království.“

„Ano, velice zajímavé. Počkáme tedy?“

„Proč ne?“

Na křižovatce se zastavili.

Královnin doprovod byl pořádně velký, ale když se přiblížil, Brys se zamračil. „To jsou evertinští vojáci, myslím,“ poznamenal. „Není mezi nimi jediný důstojník.“

Kromě otrlých vojáků jeli vedle Abrastal tři barghastští válečníci, kousek napravo dvě Chundrylky, z nichž jedna byla v sedmém či dokonce osmém měsíci, a nalevo dvojice ozbrojených cizinců – Zániků? Aranikt se prudce nadechla. „To musí být smrtelný meč Krughava. Ona sama by dokázala dominovat palácové tapisérii.“

Brys zabručel. „Vím, jak to myslíš. Za svůj život jsem viděl několik tvrdých žen, ale tahle... ta je opravdu pozoruhodná.“

„Pochybuju, že bych vůbec dokázala zvednout ten meč, co nosí.“

Královna Abrastal pokynem ruky zastavila celý oddíl. Řekla něco jednomu z vojáků a veteráni náhle všichni sesedli, ze sedlových hrušek sňali brašny a vydali se do malazského tábora. Aranikt se dívala,

jak se rozestupují – zřejmě hledali ohně jednotlivých oddílů. „Co to dělají?“

Brys potřásl hlavou. „Nejsem si jistý.“

„Přinášejí... láhve.“

Brys Beddikt zabručel a pobídl koně. Aranikt ho následovala.

„Veliteli Brysi Beddikte,“ promluvila královna Abrastal a narovnal se v sedle. „Konečně se setkáváme. Povězte mi, ví váš bratr, kde jste?“

„Výsosti, ví to váš manžel?“

Zablýskly se jí zuby. „Pochybuju. Ale není tohle lepší než se setkat v hněvu?“

„Souhlasím, Výsosti.“

„Kromě tady toho gilckého hulváta po mém boku, a pochopitelně vás, to zřejmě bude shromáždění žen. Třesete se, princí?“

„Pokud ano, jsem dost velký chlap, abych to nepřiznal, Výsosti. Budete tak laskavá a představíte nás?“

Abrastal si stáhla těžké rukavice a ukázala napravo. „Od Chundrylů, Hanavat, manželka vojevůdce Drze, a s ní je Šelemasa, tělesná strážkyně a jedna z těch, kdo se účastnili Útoku.“

Brys sklonil hlavu směrem k oběma ženám. „Hanavat. Byli jsme svědky Útoku.“ Zalétl pohledem k Šelemase a pak se vrátil k Hanavat. „Buďte tak laskavá a vyřídte manželovi, že mne jeho odvaha a odvaha Spálených slz zahanbila. Pohled na Chundryly mě přiměl k činu. Chci, aby pochopil, že vše, čeho následně Ledeřané dosáhli, když pomohli Lovcům kostí, je s pokornou vděčností kladeno k vojevůdcovým nohám.“

Hanavatin široký, baculatý obličej zůstal bez výrazu. „Velkorysá slova, princí. Můj manžel je uslyší.“

Neohrabanost odpovědi chvíli visela ve vzduchu, pak královna Abrastal ukázala na Zániky. „Smrtný meč Krughava a nezdolný štít Tanakalian ze Šedých příleb.“

Brys opět naklonil hlavu. „Smrtný meči. Nezdolný štíte.“

„Před šesti dny jste stáli na našem místě,“ pronesla Krughava téměř hrubě. „To je nyní jako otevřená rána na duších mých bratří a sester. Truchlíme nad oběťmi, které jste utrpěli místo nás. I když to není vaše válka, necouvli jste. Bojovali jste chrabře. Naskytne-li se kdy příležitost, pane, budeme my stát na vašem místě. Toto Šedé přlíby přísahají.“

Brysi Beddiktovi se nedostávalo slov.

Aranikt si odkašlala. „Zahanbila jste prince, smrtný meči. Neměli bychom nyní zaměřit k pobočnici?“

Královna Abrastal zvedla otěže a otočila koně na stezku vedoucí do středu tábora. „Pojedete po mém boku, princí?“

„Děkuju,“ vypravil ze sebe Brys.

Aranikt se zařadila za ně a ocitla se tak vedle „gilckého hulváta“.

Ten se na ni podíval. Široký, zjizvený obličej měl vážný. „Smrtný meč,“ zamumlal potichu, „je sladká asi jako kus křišťálu. Je dobře, že se váš velitel vzpamatoval.“

„Děkuju.“

„Neobracej se, ale kdybys to udělala, viděla bys na Hanavatině tváři slzy. Myslím, že se mi ten váš velitel líbí. Jsem Spax, válečný náčelník Gilk Barghastů.“

„Atriceda Aranikt.“

„To znamená veleřád Aranikt, že?“

„Myslím, že ano. Válečný náčelníku, ti evertinští vojáci, kteří se rozešli mezi Malažany – co to dělají?“

Spax natáhl ruku a ohnul si před očima prsty jako spáry. „Co dělají, atricedo? Duchové pod námi, chovají se jako lidi.“

КНИГА ДВѢ

ВСИХНИ ЗЛОДѢЈИ
МÝХ ДНŮ

Ještě že se odvrací
když prochází kolem promáčených trnů
nikdo neví kam příště noha
dopadne
když vklopýtáme do stínů
naše zástavy se klanějí vrásčitým větrům
já vidím ten výraz pod okrajem
spáleného železa
a to vylo na muže klečící
ve čtverci a psi spí dál
v chladu pod zdí nejsou to hlupáci
ona se vždycky dívala jinam
jako rozčarovaná panna
pohyb ramenem
rozhodil mrtvoly za jejími patami
a nesejde na tom
že kdysi tu byl dětský sen
dobře si to pamatujte
byla matkou nebo z toho cecku
prosakuje svůdnost?
Všechny ty trůny co jsem vlastníma rukama
vybudoval
snaha lásky slabé nad zubatými hřeby
chtěl jsem požehnání nebo vyklouznout
ze šatů cokoliv se mi přihodí
za jejími zády
ach tehdy jsme byli strážé přísní ochránci
a ty mřížkové masky páchnoucí krví
teď potí cosi starého
nikdy jsme nevěděli co hlídáme
nikdy to nevíme nikdy se to nedozvíme
ale já vám všem přísahám:
zemřu u těch nohou než bych vstoupil dovnitř
povinnost volá a hotovo
nebo z jazyka skulte ten sladký svitek
který je udatnost
zatímco psi sebou vrtí ve snu
jako děti které zůstanou ležet
pod nohama

Pobočnice, Zlobivej zajíc

KAPITOLA PĚT

Umírala, ale my jsme ji odnesli na pobřeží. Světlo se napínalo jako kůže přes její bolest, ale bylo slabé a rychle se třepilo. Nikdo z nás se neodvažoval poznamenat se sebemenší ironií, jak ta, jejíž jméno znamenalo Probouzející se jitro, nyní slábne v nešťastném východu dnešního rána.

Sem ji přivedla její slabá gesta, tady stříbrné vlny padaly jako déšť a pěna u vířícího se úpatí byla postříkaná karmínem. Nafouknutá těla a bledé, roztažené údy na mělčině, a my uvažovali o tom, jak její poslední rozkaz pasuje.

Hodí se čelit vlastnímu vrahovi? Brzy si na to budu odpovídat sám. Slyšíme legie opět nastupující za vzplývavou stěnou a ostatní se již stáhli, aby se připravili v nerovné řadě. Tak málo jich zůstalo. Možná se sem přišla podívat právě na tohle, než jí to vražedné světlo vysuší oči.

Třasský zlomek, Charkanas, autor neznámý

Zbočních dveří se vynořila amfora z černého laku a spíš sklouzla, než by se skutálela šikmo přes chodbu. Narazila do mramorové balustrády nad schodištěm a prásknutí znělo ostře, jako když křupne lebka, než se obrovská nádoba naklonila a zřítila se ze schodů. Při dopadu se rozbila a střepy se v třpytivé spršce sypaly po kamenných schodech až dolů na podlahu. Jiskřící prach se na chvíli rozvířil, než si zase sedl jako námraza.

Withal se zastavil na kraji schodiště a podíval se dolů. „To,“ poznamenal tiše, „bylo docela působivé.“ Obrátil se, jak se za ním cosi ozvalo.

Kapitán Kráten se vykláněla ze dveří a rozhlížela se kolem, než zahlédla Withala. „Radši bys měl jít dovnitř,“ vybídla ho.

„Právě jsem se k tomu chystal,“ opáčil. „O pět kroků blíž, a byla z ní vdova.“

Kráteň udělala obličej, který nedokázal přečíst, a ustoupila stranou, aby mohl projít.

Trůnní sál byl stále komnatou duchů. Černý kámen a černé dřevo, karmínová a onyxová mozaika na podlaze zmatnělá prachem a suchým listím, které se sem zatoulalo nějakým vysokým oknem. Jako by neobsahovala nic z nyní překypující síly Teronderai, posvátné hrobky Matky noci, ale Withal se přesto cítil jaksi menší, když vstoupil a zamířil do středu sálu.

Trůn měl po pravici, kde stál na dvě stopy vysokém stupínku, v němž nyní poznal pařez černodřevu. Kořeny se zarývaly do podlahy a sám trůn byl vyřezaný z kmene a vypadal jako obyčejné, téměř asketické křeslo. Možná byl kdysi přepychový, vycpaný a potažený bohatými látkami, ale z těch nezůstal ani cár.

Jeho žena stála za trůnem s pažemi zkříženými na prsou, odtrhla zamračený pohled od Yan Tovis – stojící čelem k trůnu jako prosebnice – a upřela oči na Withala. „Konečně,“ štěkla, „můj doprovod. Odveď mě odtud, manželé.“

Yan Tovis, královna Třasů, si odkašlala. „Odchodem se nic nevyřeší –“

„Omyl. Tím se vyřeší *všechno*.“

Žena naproti ní si vzdychla. „Toto je trůn Tiste Andii a Charkanas je hlavním městem držby noci. Jste doma, Výsosti –“

„Přestaň mi tak říkat!“

„Ale já musím, protože jste královské krve –“

„V tomhle příšerném městě jsme byli všichni *královské krve!*“ Sandalat Drukorlat ukázala prstem na Yan Tovis. „Stejně jako Třasové!“

„Jenomže naší říší bylo a je Pobřeží, Výsosti, kdežto Charkanas patří vám. Ale pokud tu musí být jen jedna královna, potom ráda abdikuju –“

„To neuděláš. Jsou to *tví* lidé! Tys je sem přivedla, Yan Tovis. Ty jsi jejich královna.“

„Na tento trůn si, Výsosti, může činit oprávněný nárok pouze jedna osoba z královské tisteandijské krve. A jak obě dobře víme, v celé této říši je pouze jeden Tiste Andii, a to jste vy.“

„Dobře, a komu asi tak budu vládnout? Hromadám prachu? Zpráchnivělým kostem? Krvavým skvrnám na podlaze? A kde je moje velekněžka, v jejichž očích září oči Matky noci? Kde je můj Slepý Galan, můj geniální, zmučený dvorní šašek? Kde jsou mí soko-

vé, má rukojmí, mí služebníci a vojáci? Komorné a – Ále, zapomeň na to. Tohle nemá smysl. Já ten trůn nechci.“

„Ale přesto,“ namítla Yan Tovis.

„No dobře, tak já ho přijmu a jako svůj první úkon abdikuju a předám trůn a všechno z Moudré Charkanas tobě, královno Yan Tovis. Kapitáne Krátni, najdi nám královskou pečeť – musí se tady někde válet – a pergamen, inkoust a vosk.“

Královna Třasů se usmívala, ale byl to smutný úsměv. „Moudrá Charkanas‘. Na tento titul jsem zapoměla. Královno Sandalat Drukorlat, se vši úctou vaši nabídku odmítám. Moje práce je na Pobřeží.“ Ukázala na Kráteň. „Do té doby, než se do Charkanas vrátí ostatní Tiste Andii, skromně nabízím tady kapitána Kráteň jako vaši kancelářku, velitelku palácové gardy a ke všem ostatním organizačním povinnostem, jaké jsou vyžadovány, aby se mohl palác vrátit ke své bývalé slávě.“

Sandalat frkla. „Aha, chytré. A venku zřejmě čeká pár stovek tvých Třasů s košťaty a kýbly.“

„Vlastně jsou to Ledeřané. Ostrované a ostatní uprchlíci. Hodně si vytrpěli, Výsosti, a výsadu práce v paláci budou brát s velkou pokorou a vděčností.“

„A když je všechny odmítnu? Ach, ano, vidím všechny ty pasti, které jsi kolem mě nastražila, Yan Tovis. Hodláš mě na ten prokletý trůn dosadit mým pocitem viny. Ale co když jsem tvrdší žena než ty?“

„Břímě vlády tíží nás obě, Výsosti.“

Sandalat vrhla prosebný pohled na Withala. „Promluv si s ní o tom, manželi.“

„Udělal bych to, kdybych si myslel, že mám šanci ji přemluvit, milovaná.“ Přistoupil k trůnu a prohlížel si ho. „Potřeboval by podušku, možná dvě, řekl bych, než na něm dokážeš sedět delší dobu.“

„A ty jako můj choť? Bohové, nemyslíš, že jsem mohla dopadnout líp?“

„Bezpochyby,“ opáčil. „Ale prozatím máš na krku mě a tohle,“ dodal a ukázal na trůn. „Tak se posaď, ať je to oficiální, Sand, ať může Yan Tovis pokleknout nebo udělat pukrle nebo co to musí udělat, a Kráteň bude moct začít drhnout podlahy a klepat koberce.“

Tiste Andii se rozhledla kolem sebe, jako by hledala další amforu, ale nejbližší stála na kamenném podstavci u bočních dveří – nyní osiřelá, jak si Withal všiml, protože na kamenném soklu na druhé straně bylo prázdko. Withal čekal, jestli skočt, aby zopakovala gesto rozčilení a hněvu, ale ona se najednou podvolila. *Díky Maelovi. Jinak*

by vypadala směšně. Dekorum, milovaná, jak se sluší na královnu noci. Ano, před některými věcmi prostě neutečeš.

„V této říši budou dvě královny,“ prohlásila Sandalat a šla se posadit na trůn. „Ať tě ani nenapadne udělat pukrle, Tavis.“ Prohlížela si Trasku téměř zamračeně. „Ostatní Tiste Andii, to jsi říkala.“

„Určitě už vycítili návrat Matky noci,“ opáčila Yan Tavis. „Určitě pochopili, že diaspora skončila.“

„Kolik Tiste Andii podle tebe zůstalo?“

„Netuším. Ale vím tohle: ti, kdo ještě žijí, se vrátí sem. Tak jako to udělali Trasové. Jako jste to udělala vy.“

„Dobře. První, kdo sem dorazí, si může vzít trůn a všechno, co s ním souvisí. Manželi, začni nám stavět chalupu v lese. Ať je někde hodně daleko. Ne, ať se tam vůbec nedá dojít. A nikomu kromě mě neřekneš, kde to je.“

„Chalupu.“

„Ano. A s padacím mostem a vodním příkopem a nástrahami a pastmi.“

„Začnu kreslit plány.“

„Královno Sandalat,“ ozvala se Yan Tavis, „žádám o povolení odejít.“

„Ano. Čím dřív, tím líp.“

Bývalá lederská velitelka sklonila hlavu, otočila se a odkráčela z místnosti.

Kapitán Kráteň popošla před trůn a poklekla. „Výsosti, mám povolat palácový personál?“

„Sem? Propast mě vem, ne. Začněte se všemi ostatními místnostmi. Honem. Teď, ehm, můžeš jít. Manželi! Ať tě ani nenapadne odejít.“

„Něco takového by mě ani ve snu nenapadlo.“ A podařilo se mu tvářit v tvář její zdrcující nedůvěře zachovat neutrální výraz.

Jakmile osaměli, Sandalat vyskočila z trůnu, jako kdyby právě našla jeden z těch starých hřebíků. „Ta mrcha!“

Withal sebou trhl. „Yan –“

„Ne, ona ne – ta má pravdu, kráva jedna. Prozatím mám tohle na krku. Kromě toho, proč by měla být jediná, kdo bude trpět břemenem vlády, jak to tak svěrázně nazvala?“

„No, když to řekneš takhle, potom docela chápu, že by mohla potřebovat přítele.“

„Někoho sobě rovného, ano. Potíží je, že já se na to nehodím. Nejsm na její úrovni. Já do této říše nepřivedla deset tisíc lidí. Já sem stěží dostala *tebe*.“

Pokrčil rameny. „Ale jsme tu.“

„A ona to věděla.“

„Kdo?“

„Ta mrcha Tavore. Nějak věděla, že se tohle stane –“

„Na to nemáš důkaz, Sand,“ namítl Withal. „Bylo to Šumařovo čtení z karet, ne její.“

Jen zamítavě mávla rukou. „Formalita, Withale. Tím, co řekla, mě chytila do pasti. Vůbec jsem tam neměla být. Ne, ona věděla, že tam na mě čeká karta. Jiné vysvětlení není.“

„Jenomže to vůbec žádné vysvětlení není, Sand.“

Pohled, který na něj vrhla, byl utrápený. „Myslíš, že to nevím?“

Zaváhal. „Poslyš,“ začal, „tví příbuzní přicházejí. Opravdu si jsi jistá, že chceš, abych dál zůstal po tvém boku, až sem dorazí?“

Přimhouřila oči. „Dooopravdy chceš říct: chci stát po jejím boku, až dorazí? Obvyčejný člověk, krátkověká hračka královny noci. Myslíš, že takhle tě uvidí, vid?“

„No...“

„Mýlíš se. Bude to přesně naopak, i když to by mohlo být stejně špatné. Uvidí v tobě to, co ve skutečnosti jsi: hrozbu.“

„Cože?“

Zvedla obočí. „Tvůj druh jsou dědicové – všeho. A ty jsi tady se všemi těmi Ledeřany a Třasy se zřídrou krví, dřepíte si v Charkanas. Je nějaké místo, kam se vy zatracení parchanti dřív nebo později nedostanete? Přesně tohle si budou všichni myslet.“

„Mael ví, že budou mít pravdu,“ podotkl a zadíval se na trůnní sál, představoval si dvě desítky či víc vznešených Tiste Andii, jak tam stojí s tvrdými výrazy a tvářemi jako vytesanými z kamene. „Měl bych odejít.“

„Ne, to neuděláš. Matka noc –“ Náhle zavřela ústa.

Otočil se k ní a prohlížel si ji. „Tvoje bohyně ti našeptává do ucha, Sand? Něco o mně?“

„Bude tě zapotřebí,“ prohlásila a znovu se zahleděla na osamělou amforu. „Vás všech bude zapotřebí. Lederských uprchlíků. Třasů. A to není správné. *Není to správné!*“

Když vyrazila do dalšího útoku na výzdobu, popadl ji za ruku a otočil ji, až se mu ocitla v náručí. Překvapenou a polekanou ji objímal, zatímco plakala. *Maeli! Co nás tady čeká?*

Odpověď však nepřišla a jeho bůh mu nikdy nebyl tak vzdálený.

Yedan Derryg za sebou táhl špičku hustského meče po rozdrčených kostech Pobřeží. Přepadávající stěna světla se odrážela ve starodávné čepeli jako mléčné slzy. „Jsme tady dětmi,“ zamumlal.

Kapitán Pádeň popošla blíž a plivla na stěnu. Pak se obrátila k němu. „Něco mi říká, že bychom měli rychle dospět, Stráží.“

Yedan zaťal zuby a polkl několik možných odpovědí na její ponuru poznámku, než odpověděl. „Ano.“

„Ty tváře v náplavě,“ podotkla Pádeň a ukázala na věčný déšť světla zvedající se za nimi, „je jich víc. A zřejmě se přibližují, jako kdyby se draly skrz. Čekám, že každou chvíli uvidím, jak vystrčí ruku.“ Zahákla si palec za opasek. „Jde o to, pane, co se stane pak?“

Zahleděl se do Světlopádu. Pokoušel se vybavit si vzpomínky, které nebyly jeho. Skřípání stoliček mu v hlavě znělo jako vzdálené hřmění. „Budeme bojovat.“

„A proto jste do tý vaší armády zverboval každého, kdo má ruce a nohy.“

„Každého ne. Lederští ostrované –“

„Ti dokážou vycítit trable líp než kdo jinej. Skoro všichni jsou usvědčení zločinci. Jde o nervozitu tady kolem, pane, ale jakmile si dají dohromady dvě a dvě, začnou se hlásit.“

Yedan Derryg se na ni zadíval. „Proč si jste tak jistá, kapitáne?“

„Hned jak si dají dvě a dvě dohromady, jsem říkala.“

„A co?“

„Že není kam utýct, například,“ odpověděla. „A že nebudou žádný diváci, ne – jak že je to slovo? Civilové. Čeká nás boj o život. Chcete to popřít?“

Zavrtěl hlavou a znovu se zadíval na hru světla na čepeli. „Budeme stát na kostech našich předků.“ Podíval se na Pádeň. „Musíme chránit královnu.“

„Nemyslíte, že vaše sestra bude tady v přední linii?“

„Moje sestra? Ne, tu ne. Královnu Charkanas.“

„To jako umřeme při její ochraně? To nechápu, pane. Proč ona?“

Udělal obličej, zvedl meč a pomalu ho zasunul do pochvy. „My jsme z Pobřeží. Kostí pod našima nohama jsme *my*. Naše dějiny. Náš význam. Tady budeme stát. Toto je náš cíl.“ Vzpomínky nebyly jeho, a přesto se probouzely. „Náš cíl.“

„Váš možná. My ostatní se prostě chceme dožít dalšího dne. Dělat si svoje. Dělat děti, orat půdu, bohatnout, cokoliv.“

Pokřčil rameny, oči opět upřené na stěnu. „Výsady, kapitáne, které si prozatím nemůžeme dovolit zvažovat.“

„Představa, že mám umřít pro nějakou tisteandijskou královnu, se mi nelíbí,“ podotkla Pádeň, „a pochybuju, že jsem v tom sama. Takže možná vezmu zpátky, co jsem prve říkala. Čekají nás potíže.“

„Ne. Nečekají.“

„Hodláte usekat pár hlav?“

„Bude-li to nutné.“

Tiše zaklela. „Doufám, že ne. Jak jsem už říkala, pokud si všichni uvědomí, že není kam jít. To by mělo stačit, ne?“ Když nepřicházela odpověď, odkašlala si. „No, nakonec jde o to říkat správný věci ve správnou chvíli. No a vy, Stráži Derrygu, jste možná válečník, ze kterého se posere i Bloud, a slušnej voják, ale schází vám lehká ruka velitele –“

„Ve velení žádné jemnosti nejsou, kapitáne. Ani já, ani moje sestra nejsme na povzbudivé řeči. Jasně sdělíme, co očekáváme, a čekáme, že naše očekávání budou naplněna. Bez námitek. Bez váhání. Nestačí bojovat, abychom přežili. My musíme bojovat s odhodláním, že zvítězíme.“

„Lidi nejsou pitomí – no, zapomeňte, že jsem to řekla. Spousta jich pitomá je. Ale něco mi říká, že je rozdíl mezi bojem, aby člověk přežil, a bojem za větší věc, než je váš vlastní život, nebo dokonce životy vašich milovanejch nebo vašich kamarádů. Je to rozdíl, ale za nic na světě nedokážu říct, co to je.“

„Vy jste byla vždycky voják, kapitáne?“

Pádeň frkla. „Já ne. Já byla zlodějka, která si myslela, že je chytřejší, než ve skutečnosti byla.“

Yedan se nad tím zamyslel. Před ním se světlem prodíraly rozmazané obličejy, ústa otevřená, výrazy zkřivené do masek vzteku. Ruce se mu sápany po hrdle a prsty se zatínaly do prázdna. Mohl natáhnout ruku a té stěny se dotknout, kdyby chtěl. Místo toho si nepřítel jen prohlížel. „Za jakou věc byste byla ochotná bojovat, kapitáne? Způsobem, jaký popisujete – kromě vlastního života a životů vašich milovaných?“

„Tak to je dobrá otázka, co? Pro nás Ledeřany tohle nejní domov. Možná bysme časem došli k tomu, že bysme chtěli, aby byl, až by se do půdy vsákla krev několika pokolení. Jenomže my ten čas mít nebudeme. Na tohle ho rozhodně nebudeme mít dost.“

„Pokud je tohle vaše odpověď –“

„Ne, není. Pracuju na tom, pane. Říká se tomu *promyslet si to důkladně*. Takže ta věc. Nemůže to bejt nějaká tisteandijská královna ani ten její pitomej trůn, dokonce ani to její blbý město. Nemůže to bejt Yan Tovis, i když je sem všecky přivedla a tak jim zachránila život. Vzpomínky umírají jako ryby na suchu a brzo je zažene už jenom ten smrad. A vy to taky bejt nemůžete.“

„Kapitáne, pokud nás nepřítel zničí, vyrazí rovnou po Gallanově cestě,“ vysvětloval Yedan Derryg. „Bez překážek prorazí branou do

vašeho vlastního světa a zničí veškerou lidskou civilizaci, dokud nezůstane nic než popel. A potom pobije samotné bohy. Vaše bohy.“

„Jestli jsou ti nepřátelé tak děsný, jak můžeme vůbec doufat, že je tady zadržíme?“

Yedan ukázal na Světlopád. „Protože existuje pouze jediná cesta skrz, kapitáne. Tato pláž. Tisíc kroků dlouhá. Pouze tady je stěna zjizvená a ztenčená po starých zraněních. Pouze tady mají naději prorazit bariéru. My tu bránu uzavřeme, kapitáne, a zachráníme váš svět.“

„A jak dlouho je máme držet?“

Chvíli nad tím uvažoval. „Tak dlouho, jak bude zapotřebí, kapitáne.“

Pádeň si zamnula šíji a chvíli na Yedana upírala přimhouřené oči. Nakonec odvrátila zrak. „Jak to dokážete, pane?“

„A co?“

„Stát tak blízko a jen se na ně koukat – copak nevidíte ty obličej? Necítíte jejich nenávisť? Co vám chtějí udělat?“

„Samozřejmě.“

„A přesto tam akorát stojíte.“

„Slouží mi jako připomínka, kapitáne.“

„Čeho?“

„Důvodu mé existence.“

Pádeň zasyčela. „Právě mi z vás přeběhl mráz po zádech.“

„Ptal jsem se na věc, za kterou stojí za to bojovat.“

„Jo, záchrana světa. To by mohlo fungovat.“

Šťelil po ní pohledem. „Mohlo?“

„Pravda, myslel byste si, že záchrana světa je dost dobrý důvod, proč vůbec něco dělat, že jo?“

„A není?“

„Jelikož jsou lidi, jací jsou... uvidíme.“

„Schází vám víra, kapitáne.“

„Mně schází opačně důkaz, pane. Za celej svůj život jsem ho ještě neviděla. Co podle vás udělá z člověka zločince?“

„Hloupost a chamtivost.“

„A kromě toho? Povím vám to. To, že se koukáte kolem sebe opravdu pozorně. Že vidíte, co tam skutečně je, kdo pokaždý vyhraje, a že dojdete k závěru, že zoufalství chutná jako sračky. Že se rozhodnete udělat, cokoliv je nutný, abyste proklouzl, abyste pro sebe urval co nejvíc. A taky to, že ostatní lidi odsoudíte ke vší bídě, jaká si je najde – dokonce i když ji způsobíte vy sám. Tím, že ublížíte jiný lidský bytosti, ohlašujete svou nenávisť k lidstvu – ale hlavně si říkáte, že